Науково-методичний центр професійно-технічної освіти
у Запорізькій області

Інформаційно-методичний бюлетень

ПРОФТЕХОСВІТА Запоріжжя

№27 2015

МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ – ЦЕНТР МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

(ОГЛЯД –КОНКУРС МЕТОДИЧНИХ КАБІНЕТІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ НА КРАЩУ ОРГАНІЗАЦІЮ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ З ПЕДАГОГІЧНИМИ КАДРАМИ)

Запоріжжя
2015

УДК 377.1.(477.64) (055)
«Профтехосвіта Запоріжжя» №27 2015

«Методичний кабінет – центр методичної роботи професійно-технічного навчального закладу»

РЕКОМЕНДОВАНО
Науково-методичною радою
НМЦ ПТО у ЗО як інформаційно-методичний матеріал для педагогічних працівників ПТНЗ
Протокол № 4 від 28.12. 2015

Укладач:
Нідерман Н.К., методист НМЦ ПТО у Запорізькій області

Відповідальний за випуск:
Паржницький О.В., директор НМЦ ПТО у Запорізькій області

Комп'ютерний набір та верстка, редагування та коректура:
Нідерман Н.К., методист НМЦ ПТО у Запорізькій області

Зміст

1.	**Підсумки ІІІ етапу обласного огляду-конкурсу методичних кабінетів професійно-технічних навчальних закладів на кращу організацію методичної роботи з педагогічними кадрами.** Нідерман Н.К., методист НМЦ ПТО у Запорізькій області	5
2.	**Методичний кабінет – центр методичної роботи професійно-технічного навчального закладу.** Коваленко В.Г., методист ДНЗ «Бердянський центр професійно-технічної освіти»	10
3.	**Методичний супровід інноваційної діяльності викладачів та майстрів виробничого навчання засобами методичного кабінету.** Суєтова С.В., методист ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей»	30
4.	**Роль методичного кабінету в системі організації роботи педагогічного колективу над методичною проблемою навчального закладу.** Павлова О.Є., методист ДНЗ «Запорізьке вище індустріально-політехнічне училище»	53
5.	**Методичний супровід інноваційної діяльності викладачів та майстрів виробничого навчання засобами методичного кабінету.** Павленко О.О., методист ДНЗ «Запорізький правобережний професійний ліцей»	71
6.	**Методичний кабінет – центр методичної роботи ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище».** Краєвська О.В., заступник директора з навчальної роботи; Женська О.О., методист ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище».	90
7.	**Розвиток творчого потенціалу та педагогічної майстерності педагогічних працівників у Державному навчальному закладі «Запорізький професійний будівельний ліцей».**	

	Мосьпан О.І., методист ДНЗ «Запорізький професійний будівельний ліцей»	115
8.	**Спільна організаційно-методична робота методичного кабінету з методичними комісіями.** Глебова О.В., заступник директора з НР; Кардашова Н. Г., методист ДНЗ «Мелітопольський торгово-професійний ліцей»	135
9.	**Організаційно-методична робота з методичними комісіями.** Шерганова О.А., майстер виробничого навчання ДНЗ «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти»	156
10.	**Методичний кабінет – центр методичної роботи професійнотехнічного навчального закладу.** Гугніна Г.Г., методист ДНЗ «Запорізький будівельний центр професійно-технічної освіти»; Євдощенко Н.П., викладач ДНЗ «Запорізький будівельний центр професійно-технічної освіти»	177

Підсумки обласного огляду-конкурсу методичних кабінетів професійно-технічних навчальних закладів на кращу організацію методичної роботи з педагогічними кадрами

Нідерман Н.К., методист НМЦ ПТО
у Запорізькій області

На виконання наказу Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації від 26.03.2015 № 0174 «Про проведення обласного огляду-конкурсу методичних кабінетів професійно-технічних навчальних закладів на кращу організацію методичної роботи з педагогічними кадрами» з метою активізації, оновлення змісту, форм і методів роботи методичних кабінетів професійно-технічних навчальних закладів з 01.06.2015 по 30.06.2015 проведений ІІ етап вищезазначеного конкурсу.

Матеріали на конкурс подали 36 ПТНЗ області.

Представлені роботи учасників засвідчили цілеспрямовану, змістовну, результативну роботу багатьох навчальних закладів щодо розробки методичних матеріалів.

У ході конкурсу члени журі, вивчивши та детально проаналізувавши конкурсні матеріали, ознайомилися з роботою методичних кабінетів, методистів, методичних комісій.

Слід зазначити, що більшість наданих матеріалів підтверджує високий професійний рівень методистів, які здійснюють системну роботу з питань вивчення, узагальнення та впровадження передового педагогічного досвіду, ведуть планомірну роботу по наданню методичної допомоги педагогічним працівникам навчальних закладів.

Найкращими визнано конкурсні матеріали, у яких чітко розкриті новаторські форми, методи і напрями методичної роботи, що сприяють удосконаленню професійної компетентності педагогічних працівників:

номінація «Методичний кабінет – центр методичної роботи професійно-технічного навчального закладу»:

ДНЗ «Запорізький будівельний центр професійно-технічної освіти» (директор Міхєєв А.А., методист Гугніна Г.Г., викладач Євдощенко Н.П.);

ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» (директор Олійник О.М., заступник директора з навчальної роботи Краєвська О.В.);

ДНЗ «Бердянський центр професійно-технічної освіти» (директор Гищук В.Д., методист Коваленко В.Г.);

ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище» (директор Кондратьєв І.І., методист Тимофеєва О.А.);

номінація «Методичний супровід інноваційної діяльності викладачів та майстрів виробничого навчання засобами методичного кабінету»:

ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей» (директор Осипенко С.М., методист Суєтова С.В.);

ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище моди і стилю» (директор Короткова Л.І., методист Омельяненко Г.І.);

ДНЗ «Запорізький правобережний професійний ліцей» (директор Цвєтков В.П., методист Павленко О.О.);

ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище сфери послуг» (директор Безкоровайний Б.Є., методист Марченко О.Н.);

номінація «Системний підхід в організації методичної роботи по формуванню творчого потенціалу педагогічного колективу професійно-технічного навчального закладу»:

ДНЗ «Мелітопольське вище професійне училище» (директор Трифонова О.Ю., методист Шкарупа Т.О.);

номінація «Роль методичного кабінету в системі організації роботи педагогічного колективу над методичною проблемою навчального закладу»:

ДНЗ «Запорізьке вище індустріально-політехнічне училище» (директор Полухін В.Ф., методист Павлова О.Є.);

номінація «Розвиток творчого потенціалу та педагогічної майстерності педагогічних працівників у професійно-технічному навчальному закладі»:

ДНЗ «Запорізький професійний будівельний ліцей» (директор Руденко В.Р., методист Мосьпан О.І.).

Варто відмітити естетичність оформлення конкурсних матеріалів цих ПТНЗ.

Схвально оцінило журі цікаві матеріали таких навчальних закладів:

ДНЗ «Токмацький професійний ліцей» (директор Морозкін В.В., методист Шелухіна З.В.);

ДНЗ «Мелітопольський торгово-професійний ліцей» (директор Волобуєва Є.В., методист Кардашова Н.Г.);

ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище водного транспорту» (директор Поляков О.Д., методист Семенова О.В.);

ДНЗ «Вільнянський професійний ліцей» (директор Супруненко О.В., методист Наришкова Н.М.);

ДНЗ «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти» (директор Єременко В.М., майстер в/н Шерганова О.А.);

ДНЗ «Мелітопольський професійний ліцей» (директор Кисельова Л.І., методист Дирбаба О.Г.);

ДНЗ «Бердянський машинобудівний професійний ліцей» (директор Дудукалов С.В., методист Солонська О.Ю.);

ДНЗ «Молочанський професійний аграрний ліцей» (директор Пащина В.А., методист Панасенко Л.Б.);

ДНЗ «Василівський професійний ліцей» (директор Палига О.В., методист Шевченко І.М.).

Із **01.10.2015 по 30.10.2015** проведений ІІІ етап огляду-конкурсу конкурсу.

Для участі в ІІІ етапі конкурсу запрошені **11 ПТНЗ** - переможці ІІ етапу конкурсу. Об'єктом огляду-конкурсу були методичні кабінети професійно-технічних навчальних закладів області.

Члени журі оцінювали оформлення та наповнення методичних кабінетів, наявність і достатність сучасної комп'ютерної та оргтехніки, підключення до мережі Інтернет; вивчали документацію, розміщену в методкабінеті; методичні розробки; сучасність форм і методів роботи методистів щодо методичного забезпечення ефективної діяльності педагогічних працівників та ряд інших питань.

Усі методичні кабінети мають окремі приміщення, які естетично оформлені, відповідні належні умови для організації та проведення методичної роботи, розміщення необхідних матеріалів, відповідають сучасним вимогам, оснащені комп'ютерами.

Методичні кабінети ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей», ДНЗ «Бердянський центр професійно-технічної освіти», ДНЗ «Запорізький правобережний професійний ліцей», ДНЗ «Запорізький професійний будівельний ліцей», ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» мають оновлений інтер'єр, сучасні інформаційні стенди.

У всіх методичних кабінетах поновлено матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення, що дозволяє методистам забезпечувати високий рівень надання методичної допомоги; сконцентровано нормативно-плануючу документацію, методичну, наукову і довідкову літературу; створено анотований каталог передового педагогічного та виробничого досвіду, зібрані методичні напрацювання педагогічних працівників, портфоліо викладачів і майстрів виробничого навчання.

Методисти професійно-технічних навчальних закладів продемонстрували форми і методи методичної роботи, креативність та різноманітність методичних новацій.

Заслуговує на увагу робота методичних кабінетів ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище моди і стилю», ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей», ДНЗ «Бердянський центр професійно-технічної освіти», ДНЗ «Запорізький професійний будівельний ліцей», ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище», ДНЗ «Запорізький будівельний центр професійно-технічної освіти», яким притаманний системний підхід до забезпечення якості методичної роботи з педагогічними кадрами.

У ДНЗ «Запорізький правобережний професійний ліцей» створений сучасний віртуальний методичний кабінет, повноцінно діють електронні методичні кабінети у ДНЗ «Бердянський центр професійно-технічної освіти»,

ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище», ДНЗ «Запорізьке вище індустріально-політехнічне училище».

Новизною змісту, форм, методів, оригінальністю ідей вирізняється методичний кабінет ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей», у якому облаштовано електронну методичну бібліотеку для педагогічних працівників і учнів ліцею.

Результати творчої праці, досвід кращих педагогів представлені зразками методичних розробок, методичних рекомендацій, навчальних посібників у методичних кабінетах ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище моди і стилю», ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище», ДНЗ «Бердянський центр професійно-технічної освіти», ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище сфери послуг».

Питання впровадження у навчально-виробничий процес інноваційних педагогічних технологій є пріоритетним для усіх методичних кабінетів навчальних закладів.

Слід зазначити, що у ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище моди і стилю», ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище», ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей» успішно проводиться дослідно-експериментальна робота.

Необхідно відмітити належну підготовку всіх навчальних закладів до огляду-конкурсу. У кожному методичному кабінеті були відзначені вагомі напрацювання та форми роботи.

Найбільш якісно до огляду-конкурсу підготувалися:

ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей» (директор Осипенко С.М.);

ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище моди і стилю» (директор Короткова Л.І.);

ДНЗ «Бердянський центр професійно-технічної освіти» (директор Гищук В.Д.);

ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» (директор Олійник О.М.);

ДНЗ «Запорізьке вище індустріально-політехнічне училище» (директор Полухін В.Ф.);

ДНЗ «Запорізький правобережний професійний ліцей» (директор Цвєтков В.П.).

Ефективно функціонують методичні кабінети:

ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище сфери послуг» (директор Безкоровайний Б.Є.);

ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище» (директор Кондратьєв І.І.);

ДНЗ «Запорізький професійний будівельний ліцей» (директор Руденко В.Р.);

ДНЗ «Запорізький будівельний центр професійно-технічної освіти» (директор Міхєєв А.А.).

Визнано переможцями обласного огляду-конкурсу методичних кабінетів професійно-технічних навчальних закладів на кращу організацію методичної роботи з педагогічними кадрами і нагороджено дипломами Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації:

за I місце	-	ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей»;
за II місце	-	ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище моди і стилю»;
		ДНЗ «Бердянський центр професійно-технічної освіти»;
за III місце	-	ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище»;
		ДНЗ «Запорізьке вище індустріально-політехнічне училище»;
		ДНЗ «Запорізький правобережний професійний ліцей».

Нагороджені грамотами Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації за активну участь в обласному огляді-конкурсі навчальні заклади:

ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище сфери послуг»;
ДНЗ «Запорізький професійний будівельний ліцей»;
ДНЗ «Запорізький будівельний центр професійно-технічної освіти»;
ДНЗ «Запорізьке вище професійне училище».

Широкому загалу педагогічних працівників пропонуємо кращі конкурсні матеріали, у яких висвітлено ефективну роботу методичних кабінетів, котрі сприяють удосконаленню професійної компетентності та фахової майстерності педагогічних працівників.

Методичний кабінет –центр методичної роботи професійно-технічного навчального закладу

Коваленко В.Г. методист
ДНЗ «Бердянський центр професійно-технічної освіти»

**Педагог повинен свідомо йти
в ногу з сучасністю,
пройматися й надихатися силами,
які пробудилися в ньому.
Адольф Дістервег**

Тенденції розвитку освіти в Україні зумовили необхідність впровадження інноваційних процесів в освітній системі, заміну старих шаблонних освітніх моделей новими, нестандартними, творчими, прогресивними і водночас дієвими та адаптованими до сьогодення.

Важливу роль у забезпеченні реформування освіти відіграє модернізація науково-методичної роботи в навчальному закладі через впровадження сучасних навчально-виховних, управлінських технологій, стимулювання професійного зростання кадрів, підвищення їхньої професійної майстерності, зокрема, через ефективне застосування дієвих форм і методів навчання, інструментальних засобів, систем комп’ютерного навчання та інформаційної мережної взаємодії.

Гостро стоїть питання підвищення кваліфікації педагогів, широкого впровадження досягнень психолого-педагогічної науки і передового педагогічного досвіду. Педагог потребує постійного підвищення кваліфікації, вдосконалення власної фахової майстерності, збагачення арсеналу методів та прийомів, які застосовує на уроці, новими, творчими, нетрадиційними.

Орієнтуючись на гуманізацію навчання, формування особистості, визнання її цінності для суспільства, ми повинні пам'ятати, що формується вона особистістю самого педагога. Тому необхідно створити всі умови для вдосконалення освіти і підвищення його професійного рівня.

У державному навчальному закладі «Бердянський центр професійно-технічної освіти» ефективність вирішення даної проблеми забезпечує чітко спланована методична робота.

Основні завдання методичної роботи у навчальному закладі визначаються Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про загальну середню освіту», Національною доктриною розвитку освіти в Україні, Положенням про професійно-технічний навчальний заклад, Положенням про організацію навчально-виробничого процесу в професійно-технічних навчальних закладах,

Положенням про організацію методичної роботи, Статутом навчального закладу та іншими нормативними документами в галузі освіти з урахуванням досвіду педагогічних працівників центру, перспектив його розвитку. Методична робота навчального закладу ґрунтується на Положенні про методичну роботу держаного навчального закладу «Бердянський центр професійно-технічної освіти».

Методичний кабінет

Для здійснення методичної роботи у центрі працює методичний кабінет, в якому створені всі умови для безперервного навчання членів педагогічного колективу. У нашому навчальному закладі методичний кабінет – це консультативний та інформаційний центр.

Роботу кабінету забезпечує завідувач методичним кабінетом – Коваленко Вікторія Григорівна – методист центру, спеціаліст першої категорії, яка має педагогічний стаж 10 років. Кабінет працює згідно затвердженого плану.

Методичний кабінет розташований на другому поверсі навчального корпусу, загальна площа – 68,2 м² та складається з:

- зали засідань – 52,2 м²;
- кімнати комп'ютерно-методичного забезпечення – 16 м².

Робоча зона методичного кабінету складає 30 місць. Кабінет - сучасно обладнаний, прекрасно оформлений. Структура і наповнюваність кабінету продумані і створені так, що матеріали, які є в наявності і зберігаються в ньому, розміщені раціонально і зручно для використання. Пастельні спокійні тони, компактні зручні меблі, чудові квіти та інші фактори позитивно впливають на емоційний стан педагогів, які працюють у кабінеті.

У методичному кабінеті навчального закладу зосереджуються матеріали на допомогу педагогам:

- нормативно-правові документи;
- документи Міністерства освіти і науки України;
- програмно-методичне забезпечення навчально-виховного процесу:
  - матеріали з організації науково-методичної роботи;
  - матеріали та протоколи засідань методичної ради;
  - матеріали по роботі педагогічного колективу над науково-методичною проблемою;
  - матеріали роботи методичних комісій;
  - матеріали роботи Школи молодого педагога;
  - матеріали проведення предметних тижнів та конкурсів фахової майстерності;
  - предметні папки навчально-методичного забезпечення (методичні рекомендації з викладання предметів, інструктивно-методичні матеріали);
  - матеріали вивчення узагальнення та поширення кращого педагогічного досвіду;
  - методичні папки-портфоліо досвіду педагогів;

– матеріали діагностики та аналізу освітньо-кваліфікаційного рівня педагогічних працівників, участі в методичних заходах, педагогічних конкурсах тощо;

– матеріали для оформлення предметних кабінетів;

– моніторинг якості навчально-виховного процесу;

– папки з матеріалами педагогічних читань, семінарів;

– позакласна робота;

– робота з обдарованою учнівською молоддю;

– бібліотека методичного кабінету;

– картотека (статей періодичної преси на педагогічні теми, керівних і нормативних документів про освіту, обліку перспективного педагогічного досвіду педагогів центру).

Підібрані та систематизовані комп'ютерні диски з інформацією про різні напрямки діяльності педагога:

- відеозйомки уроків, позакласних предметних та виховних заходів, конкурсів фахової майстерності;
- портфоліо методичних комісій, викладачів, майстрів виробничого навчання;
- комп'ютерні програми навчального призначення.

У кабінеті оформлено **стенди «Науково-методична проблема», «Методична робота», «Атестація, підвищення кваліфікації, стажування», «Контроль», «Новинки педагогічної преси».**

Методичний кабінет інформує педагогічних працівників про досягнення науки і техніки, передового педагогічного та виробничого досвіду, є центром для надання допомоги педагогам при виборі форм та методів навчання і виховання учнів, в удосконаленні методики проведення навчальних занять і позаурочних заходів. Тут зібрана та систематизована документація з різних напрямів роботи, а саме: методичної, виховної, навчальної та виробничої роботи. Вона знаходиться в тематичних папках, на стендах зі змінною інформацією, в базі даних електронно-обчислювальної машини. Окремо представлені новинки педагогічної та методичної літератури. Методичний кабінет постійно поповнюється педагогічними періодичними виданнями.

Головними завданнями методичного кабінету є:

- удосконалення форм і методів навчання та виховання учнів, забезпечення їх єдності, органічного взаємозв'язку загальноосвітньої та професійної підготовки;
- підвищення педагогічної та професійної майстерності педагогічних працівників;
- впровадження перспективного педагогічного та виробничого досвіду у практику роботи навчального закладу;
- комплексне забезпечення навчально-виробничого процесу необхідною документацією;

- підготовка та проведення заходів, які забезпечують успішне розв’язання навчально-виховних завдань;
- комп'ютеризація управлінської діяльності та навчально-виробничого процесу;
- діагностування та оцінка педагогічної діяльності за кінцевими результатами;
- впровадження інноваційних педагогічних, виробничих та інформаційних технологій.

Робоче місце методиста оснащене комп’ютером, принтером, сканером, є веб-камера для скайп-спілкування. Для ефективної роботи методичної служби здійснено підключення до мережі Інтернет, що дозволяє працювати з електронною поштою, здійснювати пошук нормативно-правових документів, інформаційних даних, поповнювати інформацією віртуальний методичний кабінет, брати участь у вебінарах, веб-конференціях, онлайн-нарадах, тобто використовувати всі можливості мережі Інтернет.

З метою підвищення ефективності самоосвітньої діяльності та використання інформаційно-комунікативних технологій у навчально-виробничому процесі викладачами та майстрами виробничого навчання в методичному кабінеті зосереджена необхідна комп’ютерна техніка:

- ноутбук – 2 од.;
- мультимедійний проектор – 3 од.;
- екран – 2 од. (великий і малий) ;
- підключення до мережі Інтернет та покриття Wi-Fi, яким охоплений весь навчальний корпус і методичний кабінет зокрема.

За допомогою сервісу Google створено віртуальний методичний кабінет – адреса: **http://metodbcpto.blogspot.com.** Він включає інформацію з усіх напрямків роботи навчального закладу. Зручна панель навігації електронного методичного банку дозволяє забезпечити швидкий доступ до кожного розділу та будь-якої інформації. Переваги електронного методичного кабінету: зручність, простота користування, можливість постійно підвищувати на робочому місті професійну компетенцію будь-яким категоріям педагогічних працівників, надає доступ до необхідної інформації, оперативно надає необхідну методичну допомогу молодим педагогам, дає можливість досвідченим педагогам поділитися досвідом роботи.

Методична рада

На базі методичного кабінету діє методична рада закладу, члени якої є методичним активом, входять до складу ради методичного кабінету.

Методична рада координує всю методичну роботу, що проводиться в навчальному закладі, акумулює нові, передові ідеї і перетворює їх у життя.

Очолює раду й несе відповідальність за її роботу директор державного навчального закладу «Бердянський центр професійно-технічної освіти» Гищук Василь Дмитрович.

Заступник голови методичної ради: Косенок Н.В. - заступник директора з навчальної роботи - контролює роботу методичної ради.

Мета методичної ради – активізація методичної роботи у навчальному закладі з педагогічними кадрами.

Методична рада навчального закладу реалізує завдання методичної роботи, визначені на поточний рік, бере участь у плануванні методичної роботи, спрямовує роботу предметних методичних комісій педагогів, очолює роботу з підготовки та проведення педагогічних читань, визначає та розробляє тематику доповідей на них, виходячи з місцевих умов і потреб навчального закладу, разом з бібліотекарем складає бібліографічні списки за обраними темами. Підготовлені доповіді ретельно вивчаються й рецензуються членами ради, визначаються ступінь і якість їх готовності. На основі цих доповідей рада розробляє проект рекомендацій, узагальнює та поширює передовий педагогічний досвід.

Методична робота проводиться відповідно до річного Єдиного плану методичної роботи, який затверджується директором центру.

Моніторинг управління методичною роботою

У навчальному закладі методичний кабінет здійснює педагогічний моніторинг на таких рівнях: учень (моніторинг навчальних досягнень), педагог (моніторинг педагогічної діяльності), навчальний заклад. Проводячи моніторинг, методична рада не тільки збирає інформацію, а й коригує й прогнозує результати. Моніторинг якості викладання предметів починається з аналізу навчальних досягнень учнів, з якими вони прийшли навчатися, аналізу діагностичної контрольної роботи. Далі проводяться регулярні вимірювання (директорські контрольні роботи), а також семестрове та річне оцінювання. Після проведення моніторингу якості освіти учнів методичний кабінет проводить такі заходи:

- аналіз результатів моніторингу;
- розробка плану заходів, які сприятимуть ефективному викладанню предмета;
- організація консультативних пунктів для педагогів;
- систематичний аналіз, порівняння показників освіти.

Для визначення професійного рівня педагога застосовуються такі форми моніторингу:

- анкетування;
- відстеження та аналіз уроків адміністрацією.

Моніторинг професійного рівня педагога досліджується за індивідуальною діагностичною картою педагога.

На основі діагностики, аналізу інформації про стан професійної компетентності педагогів побудовано методичну роботу.

Отже, саме шляхом діагностування була змодельована структура методичної роботи державного навчального закладу «Бердянський центр професійно-технічної освіти».

Структура методичної роботи включає взаємопов'язані та взаємодіючі елементи, що відповідають меті та завданням, які стоять перед навчальним закладом та втілюються у різних формах, методах і засобах. Форми організації методичної роботи в навчальному закладі досить динамічні. Загалом проводять її в індивідуальній, груповій і масовій формах.

<table>
<tr><th>Масові</th><th>Групові</th><th>Індивідуальні</th></tr>
<tr><td>Педагогічна рада</td><td>Методичні комісії</td><td>Наставництво</td></tr>
<tr><td>Педагогічні читання</td><td rowspan="2">Школа перспективного педагогічного досвіду</td><td>Консультування</td></tr>
<tr><td>Науково-практичні конференції</td><td>Стажування, самоосвіта</td></tr>
<tr><td>Практичні семінари</td><td>Школа молодого педагога</td><td>Курсова перепідготовка</td></tr>
<tr><td>Психологічний практикум</td><td>Взаємовідвідування уроків та позакласних заходів</td><td>Участь у конкурсі «Викладач року», «Майстер року»</td></tr>
<tr><td>Творчі звіти педагогів</td><td>Психологічний тренінг</td><td>Атестація</td></tr>
<tr><td>Методичний вернісаж</td><td>Круглий стіл</td><td>Методичні виставки</td></tr>
</table>

Реалізація системи роботи над науково-методичною проблемою навчального закладу

Педагогічний колектив працює над реалізацією науково-методичної проблеми навчального закладу «Упровадження інноваційних технологій у навчально-виробничий процес на засадах педагогіки толерантності як запоруки формування особистості учня - громадянина демократичного, стабільного, заможного громадянського суспільства». Педагогічним колективом на педагогічній раді сплановані шляхи її реалізації, визначені стратегічні напрямки підвищення фахового рівня педагогічних працівників.

Мета дослідження - створити умови для формування толерантності педагогів та учнів навчального закладу.

Завдання:

1. Вивчити науково-теоретичну літературу з проблеми формування толерантності в педагогів та учнів навчального закладу.
2. Визначити і теоретично обґрунтувати поняття, структуру та якісні характеристики компонентів толерантності учнів та педагогів. З’ясувати сутність феномена «толерантність» як якості особистості.
3. Розробити показники та рівні сформованості толерантності учнів та педагогів.
4. Визначити рівні толерантності учнів та педагогів.
5. Створення толерантного навчально-виховного простору.

6. Формування в учнів позитивних установок стосовно себе та оточуючих людей.

7. Теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити педагогічні умови навчання в умовах педагогіки толерантності.

8. Розробити й експериментально апробувати програму з формування толерантності учнів.

Робота над реалізацією науково-методичної проблеми розрахована на п’ять років - 2012-2017 н.р.

Етапи реалізації науково-методичної проблеми навчального закладу:

І етап 2012-2013 н.р.	Діагностування	здійснення анкетування серед учнів; здійснення мікродосліджень серед педагогів.
ІІ етап 2013-2014 н.р.	Теоретичний етап	психолого-педагогічнийсемінар; теоретичні семінари; педагогічні читання; диспути, дискусії.
ІІІ етап 2014-2015 н.р.	Адаптоційно-корекційний етап	відкриті уроки та позакласні заходи; семінари-практикуми; педагогічна рада.
IV етап 2015-2016 н.р.	Формуючий етап	показ технологій навчання та виховання; семінар-практикум; педагогічна рада.
V етап 2016-2017 н.р.	Підсумковий етап	систематизація матеріалу з проблеми; опис технологій; узагальнення досвіду як системи; написання статей.

На початку вивчення теми у січні 2013 року тренери Масютіна М.Е., керівник-методист гуртка «Дебати» ЦДЮТ м. Бердянська, президент молодіжного клубу «Співдружність», та Дмитренко Л.О., вчитель-методист ЗОШ № 5 м. Бердянська провели семінар–тренінг «Толерантність. Відчуття меншості» (в рамках проекту «Твої права – твоє багатство» за підтримки Фонду сприяння демократії Посольства США в Україні). Тренери ознайомили викладачів та майстрів виробничого навчання з основними положеннями Декларації принципів толерантності, критеріями та соціальними проявами толерантності та нетерпимості, сформували навички використання отриманих знань при вирішенні реальних життєвих ситуацій, ознайомили з методами виховання толерантної особистості.

У 2014-2015 н.р. педагогічний колектив працює над третім етапом науково-методичної проблеми – адаптаційно-корекційним.

Мета: створити умови для реалізації поставлених завдань щодо удосконалення навчально-виховного процесу шляхом впровадження інноваційних технологій у навчально-виробничий на засадах педагогіки толерантності.

Зміст роботи:

- Осмислення кожним педагогом власного рівня толерантності, ступеня його відповідальності еталонній моделі.
- Створення умов для вирішення поставлених завдань.
- Оформлення довідкового інформаційного куточка з вище зазначеної проблеми в методичному кабінеті.
- Вивчення досвіду роботи педагогів інших закладів, які працюють над аналогічними проблемами.
- Створення консультаційного пункту.
- Формування толерантної особистості учнів через упровадження інноваційних технологій.

Методичний кабінет організовує роботу педагогічної ради, Школи молодого педагога, педагогічних та науково-практичних конференцій, семінарів, конкурсів професійної майстерності тощо

Педагогічна рада

Педагогічна рада **–** це постійно діючий колегіальний орган самоуправління педагогічних працівників. Її засідання проводяться з метою розгляду та вирішення основних питань навчально-виховної роботи навчального закладу.

Щороку на останній педагогічній раді підводяться підсумки методичної роботи педагогічного колективу за минулий навчальний рік та визначаються завдання на наступний.

Інструктивно-методичні наради

Методичні наради – одна з найпоширеніших форм методичної роботи. Залежно від змісту питань, які виносяться на наради, в них беруть участь усі педагогічні працівники навчального закладу або частина колективу. Наради проводяться директором та його заступниками. На методичних нарадах розглядаються питання, пов’язані з різними сторонами навчально-виховного процесу. На них заступники навчального закладу інформують педагогів про нормативні документи щодо діяльності навчального закладу, про найновішу педагогічну літературу, актуальні публікації в пресі, про окремі питання роботи колективу, які вимагають прийняття невідкладних рішень.

Методичні комісії

Методичні комісії є домінуючою колективною формою методичної роботи у навчальному закладі. У центрі працюють 7 методичних комісій:

- викладачів суспільно-гуманітарних предметів; природничо-математичних предметів;
- методична комісія класних керівників;
- методична комісія викладачів та майстрів виробничого навчання будівельних професій;
- методична комісія викладачів та майстрів виробничого навчання сфери послуг;
- методична комісія викладачів та майстрів виробничого навчання професій громадського харчування;

- методична комісія викладачів та майстрів виробничого навчання професій автотранспорту, с/г машин та устаткування.

Основні напрямки роботи методичних комісій визначаються у залежності від науково-методичної проблеми, над якою працює навчальний заклад і зокрема методична комісія, але питання теорії і методики викладання певних предметів займають у роботі методичної комісії центральне місце. Методичні комісії знайомлять педагогів із досягненнями психолого-педагогічної науки, ППД, допомагають у формуванні, поглибленні фахових знань.

Робота методичних комісій передбачає:

- діагностику утруднень членів методичної комісії;
- вибір актуальних тем, форм проведення засідань методичних комісій на основі отриманих результатів діагностування запитів і потреб педагогічних працівників;
- розробку методичних рекомендацій з питань підвищення якості організації навчально-виховного процесу, удосконалення форм, методів, прийомів, змісту організації навчально-виховної діяльності.

Діяльність методичних комісій не зводиться лише до проведення засідань, а носить повсякденний навчально-методичний характер.

Методичні комісії працюють за складеним планом. Плани роботи методичних комісій розглядає директор, затверджує методична рада.

Керують методичними комісіями кращі викладачі навчального закладу (викладачі вищої та І кваліфікаційних категорій, викладачі-методисти, старші викладачі). Засідання проводяться один раз на місяць. Документація методичної комісії включає: план роботи, протоколи засідань з обов’язковим напрацюванням методичних рекомендацій, пам’яток, пропозицій, матеріали методичної комісії (методичні розробки, доповіді, бібліографічні огляди, тезауруси, анотовані каталоги з конкретних тем тощо), журнал обліку роботи методичної комісії.

Основними формами роботи методичних комісій є лекції, доповіді, виступи, повідомлення, інформації, звіти (про результативність дослідження індивідуальної науково-методичної теми, самоосвітньої діяльності, результатів підвищення кваліфікації на курсах) та ін.

Останнім часом поширення набули круглі столи, семінари, методичні турніри, ярмарки педагогічних ідей, методичні аукціони, презентації (творчого досвіду, педагогічних новинок) тощо.

Педагогічні працівники беруть активну участь у роботі обласних семінарів, конкурсів. За 2012-2015 н.р. на базі нашого навчального закладу були організовані обласні семінари педагогічних працівників будівельних професій, заступників директорів з ВР, директорів ПТНЗ сільськогосподарського напрямку, викладачів української мови та літератури, світової літератури, старших майстрів. Засідання пройшли на

високому рівні завдяки злагодженій методичній роботі педагогічного колективу. Педагоги брали участь в обласних та Всеукраїнських конкурсах, де посіли призові місця.

Викладачі української мови та літератури нашого навчального закладу є активними членами та учасниками експертної творчої групи викладачів української мови та літератури ПТНЗ м. Бердянська.

Відкриті уроки та позакласні заходи

Практично всі форми роботи методичних комісій навчального закладу пов’язані з практичним показом професійних умінь викладачів та майстрів виробничого навчання. Тому значення відкритих уроків, позакласних заходів у системі методичної роботи надзвичайно велике. Відкритий урок чи позакласний захід означає не лише відкриті для всіх двері кабінету та майстерні, а й показ нового, хоч маленького педагогічного, але власного відкриття.

Графік відкритих уроків та позакласних заходів знаходиться у методичному кабінеті.

План відкритого уроку розглядається методичною комісією та розміщується у методичному кабінеті. Обговорення відкритого уроку проводиться в день проведення уроку, проводить його заступник директора з навчальної роботи або методист. Передбачається самоаналіз уроку, обмін думками. У кінці обговорення оцінюється зміст методів роботи педагога, звертається увага на позитивні та негативні моменти уроку і доцільність застосування окремих методів у практиці роботи всіх педагогів навчального закладу.

Важливе значення для підвищення педагогічної майстерності педагогічних працівників навчального закладу має взаємовідвідування уроків. Якщо молодий і недосвідчений педагог відвідує урок, що його проводить старший колега, то він може збагатити методичний досвід. Якщо ж досвідчений педагог відвідує урок молодого колеги, то може порадити йому, як удосконалити той чи інший момент уроку. Можливо, й досвідчений педагог знайде щось корисне для себе у молодого колеги.

Аналіз взаємовідвідування записується на спеціальному бланку та вкладається у папку відповідного викладача (майстра в/н), що міститься у методичному кабінеті.

Педагогічні читання

Педагогічні читання - одна з підсумкових форм науково-методичної роботи. Проводяться як завершальний етап певних науково-педагогічних досліджень. Учасники таких читань виступають перед колегами з доповідями, рефератами, повідомленнями, завдяки яким інформують педагогічний колектив про результати своїх досліджень та знайдені шляхи розв'язку досліджуваних педагогічних проблем. В начальному закладі педагогічні читання проводяться щороку в січні.

Стало традицією, що педагогічні читання присвячуються роботі педагогічних працівників над науково-методичною проблемою.

Школа молодого педагога

Ефективною формою роботи з молодими педагогами є Школа молодого педагога. Керує школою методист Коваленко В.Г.

Метою Школи молодого педагога є надання допомоги у розв'язанні першочергових проблем щодо методики викладання, планування своєї практичної діяльності, організації роботи з документацією, сприяння професійному становленню молодого педагога, формування потреби у безперервному навчанні, удосконалення процесу формування основних професійних якостей, вироблення власного стилю роботи, розвиток фахової майстерності.

В діяльності Школи молодого педагога по розвитку професійних здібностей початківців виділено два етапи.

І етап триває півроку і розв'язує такі завдання:

- накопичення знань і вмінь по методиці навчально-виховної роботи, попередження найбільш серйозних недоліків у професійній діяльності;
- підготовка методичних матеріалів (різні варіанти поурочних планів, плани-конспекти, дидактичні матеріали тощо);
- вивчення, поглиблення і застосування знань щодо вдосконалення форм, методів і прийомів організації і здійснення навчально-виховної діяльності педагога і учня;
- вивчення, апробування активних, інтерактивних методів навчання і виховання.

ІІ етап включає розв'язання таких завдань:

- закріплення отриманих науково-теоретичних, методичних знань, умінь і навичок;
- формування професійної майстерності і створення індивідуальної лабораторії.

При організації роботи з молодими педагогами методист враховує принципові вимоги: правильне визначення змісту роботи, перспективи зростання майстерності педагога, врахування його позитивних і негативних якостей, що забезпечує підвищення результативності занять.

Ефективно, раціонально спланувати роботу Школи молодих педагогів допомагає діагностування, врахування аналізу відвіданих уроків, виховних заходів у молодих викладачів та майстрів виробничого навчання, результати моніторингу навчальних досягнень учнів.

Отримана інформація дає можливість визначити рівні педагогічного розвитку молодих спеціалістів та організувати з ними відповідну роботу.

Робота з викладачами та майстрами в/н здійснюється за такими напрямками:

- формування мотивації до безперервного навчання, організації самоосвітньої діяльності;

- поглиблення знань і умінь здійснювати аналіз навчальних програм, підручників та працювати з ними при підготовці до уроків;
- накопичення методичних матеріалів;
- визначення проміжних і кінцевих цілей навчання, виховання, розвитку творчої активності учнів.

Із талановитими педагогами робота направлена на подальший розвиток їх здібностей і формування творчого потенціалу.

Слухачі Школи завжди впевнені, що на кожному занятті їх чекає щось нове, цікаве для запровадження в практику. Заняття у Школі проводяться у вигляді активних форм: ділова гра, тренінги розв'язання педагогічних ситуацій, відвідування майстер-класів, моделювання ППД. Педагогічні міні-консиліуми з певних проблем, які практикуються під час занять із молодими педагогами, дають змогу встановити індивідуальну траєкторію професійного зростання молодого викладача та майстра в/н.

Особливо цікавими та змістовними були такі засідання:

- «Крокуємо до майстерності»
- «Урок для молодих педагогів «Серце віддаю дітям», присвячений пам'яті Василя Олександровича Сухомлинського (1918–1970)»;
- «Феноменальна постать Тараса Григоровича Шевченка»;
- «Сучасний урок-основа ефективної та якісної освіти»;
- «Сучасний урок і його аналіз»;
- «Вересневі зустрічі» та інші.

Обов'язковим структурним елементом будь-якого засідання Школи молодого педагога є практична робота:

- складання викладачами поурочно-тематичного плану з урахуванням навчальних програм та особливостей групи та складання майстрами в/н плану роботи на семестр, на місяць згідно навчального плану та програми;
- розробка різнорівневих тестів, завдань контрольних робіт, завдань перевірочних робіт;
- підготовка планів-конспектів уроків різних типів;
- розробка сценаріїв позакласних заходів;
- складання картотеки ППД з проблеми, обраної для поглибленого дослідження;
- моделювання уроку або його фрагменту;
- розв'язання педагогічних ситуацій;
- самоаналіз навчального заняття;
- портфоліо «Мої перші успіхи» тощо.

При проведенні практичних занять молоді спеціалісти розподіляються на групи у відповідності фахових напрямків.

Для того, щоб уникнути формального підходу до розгляду питань, що будуть розглядатися, передбачені домашні завдання, проводиться індивідуальна робота з молодими колегами.

Робота з підвищення якості, ефективності і результативності сучасного уроку – один із найважливіших аспектів діяльності Школи молодого педагога. Молоді педагоги опрацьовують літературу про сучасний урок, знайомляться з методикою викладання, досвідом майстрів педагогічної праці.

У роботі Школи організоване взаємовідвідування уроків. Викладач або майстер виробничого навчання, який проводитиме урок, попередньо знайомить молодих колег з темою, метою, завданнями даного уроку, методами і прийомами, які будуть використовуватись для їх вирішення. Після відкритого уроку проводиться самоаналіз уроку та обговорення у формі диспутів, десятихвилинних ессе, «вільного мікрофону», за допомогою яких вирішується питання – «Які з побачених на уроці методів і прийомів роботи будуть використані в особистій практиці в найближчий час?».

Результативна робота Школи молодого педагога позитивно впливає на підготовку молодих спеціалістів до першої педагогічної атестації і курсової підготовки.

З метою підвищення ефективності професійної діяльності, рівня психологічної культури і педагогічного мислення молодих колег до роботи з ними активно залучається психолог. Проблеми психологічної адаптації молодих педагогів до умов роботи в навчальному закладі, психолог вдало розв’язує, використовуючи в своїй роботі різноманітні тренінги.

Одним з найефективніших засобів підвищення педагогічної майстерності молодих педагогів є ознайомлення з перспективним педагогічним досвідом роботи майстрів педагогічної праці.

Молоді спеціалісти мають змогу в методичному кабінеті познайомитись з автором досвіду, його творчою лабораторією, формами і методами роботи майстра педагогічної праці, відвідуючи у нього уроки та позакласні заходи; разом з ним змоделювати уроки за темою досвіду, отримати методичну підтримку педагога-майстра.

Велику роль у становленні молодих педагогів відіграє залучення молодих спеціалістів до участі у педагогічних читаннях, науково-практичних конференціях. Так, наприклад, при проведенні педагогічних читань на тему: «Створення виховного простору як ресурсу розвитку особистості в контексті інтеграції змісту освіти з інноваційними технологіями» ряд молодих викладачів висловили досить цікаві думки, пропозиції, запропонували свої програми вирішення проблеми.

У методичному кабінеті та віртуальному методичному кабінеті на допомогу молодим спеціалістам створено розділ «Методична робота», де зібраний матеріал, що знайомить молодого педагога з досвідом роботи кращих викладачів та майстрів в/н центру, методичними рекомендаціями та пам’ятками з таких питань:

• Як організувати роботу над індивідуальною науково-методичною темою;

• Як домогтися дисципліни на уроці;

• Що потрібно знати до початку уроку;
• Як проаналізувати власний урок;
• Як організувати свою самостійну роботу;
• Як опрацювати науково-методичну літературу;
• Як вивчати передовий педагогічний досвід та впроваджувати його в практичну діяльність.

Передовий педагогічний досвід

Краще, що є в роботі кожного члена педагогічного колективу навчального закладу, необхідно зробити надбанням усіх педагогів. З цією метою методична рада організовує колективне вивчення досвіду викладачів та майстрів виробничого навчання через проведення відкритих уроків, складання картотеки передового педагогічного досвіду, проведення позакласних заходів, взаємовідвідування уроків, аналіз ефективності нових методів і прийомів роботи з учнями, обговорення методичних розробок.

У методичному кабінеті ведеться анотований каталог передового педагогічного досвіду. Теми перспективного педагогічного досвіду актуальні, рекомендовані для використання у практичній діяльності викладачів та майстрів виробничого навчання.

Методичний кабінет сприяє популяризації перспективного досвіду педагогів навчального закладу – надає допомогу викладачам та майстрам виробничого навчання у публікації методичних розробок в періодичній пресі та в онлайн-публікаціях.

Індивідуальна методична робота

Індивідуальні форми методичної роботи використовуються для задоволення особистих потреб і конкретних запитів педагогічних працівників. Ї вибір залежить від рівня освіти, професійної компетентності, специфіки діяльності, індивідуальних можливостей та інших характеристик педагогічних працівників. Індивідуальна методична робота педагогічних працівників навчального закладу здійснюється в таких формах: наставництво, консультації, стажування, самоосвіта, курси підвищення кваліфікації тощо.

Наставництво

Молодому спеціалісту потрібна постійна допомога, спілкування, товариська порада, тому дієвим кроком в адаптації молодих спеціалістів вважаємо організацію наставництва. Роботу викладачів–наставників розглядаємо як одне з найважливіших доручень. На початку навчального року директор своїм наказом призначає наставників з числа найдосвідченіших педагогів.

Зміст і форми роботи наставника з молодим спеціалістом:

• складання індивідуального плану роботи молодого спеціаліста з урахуванням його потреб і можливостей;

• взаємовідвідування уроків і позакласних заходів з їх подальшим обговоренням;

• спільні відвідування уроків досвідчених колег і ретельний їх аналіз;

• спільне складання поурочно-тематичних планів, конспектів уроків;

• допомога молодому спеціалісту у розробці уроків, позакласних заходів;

• надання молодому спеціалісту рекомендацій щодо самоосвіти;

• ознайомлення молодого спеціаліста з науково-популярною літературою;

• обговорення новинок педагогічної літератури, творчих здобутків інших викладачів та майстрів виробничого навчання;

• допомога у роботі з «важкими» дітьми та їх сім'ями;

• залучення молодих спеціалістів до методичної, громадської роботи.

Аналіз діагностичної анкети майстра виробничого навчання з професії «Кондитер» Савчук Марії Валеріївни показав, що педагог потребує допомоги з питань:

- планування етапів уроку, визначення мети і завдань;
- використання елементів гри на уроці;
- вибір оптимальних методів самоконтролю.

З цією метою викладачу було надано таку методичну допомогу:

- заняття в «Школі молодого педагога»;
- індивідуальні консультації, на яких разом з педагогом було підготовлено плани – конспекти уроків з визначенням мети і завдань уроку;
- підібрано потрібну методичну літературу про інтерактивні методи, які можна використати на уроках;
- запропоновано ознайомитися з укладеною в методичному кабінеті папкою «Правила організації сучасного уроку»;
- організовано взаємовідвідування уроків з наступним їх аналізом.

Традиційно проводяться в навчальному закладі декади, методичні тижні наставників.

Це дало можливість створити у нашому педагогічному колективі творчу атмосферу, дружню і згуртовану роботу директора, наставників, керівників методичних комісій, пробудити в молодих педагогів інтерес до творчості, прагнення досягти кращих результатів, отримати визнання в колективі.

Самоосвіта

Важливою формою підвищення науково-методичного та фахового рівня педагога є **самоосвіта**.

Педагогічна самоосвіта – це цілеспрямована і планомірна, безперервна і усвідомлена самостійна робота педагога, спрямована на підвищення своєї професійної кваліфікації протягом всієї його практичної педагогічної діяльності.

Самоосвіта включає удосконалення як теоретичної так і практичної підготовки.

Самоосвіта здійснюється за такими основними напрямками: удосконалення науково-теоретичної підготовки з фаху; підвищення методичної майстерності; психолого-педагогічна підготовка; поглиблення знань з теорії і практики виховання учнів; загальнокультурний розвиток.

План самоосвіти складається за чотирма розділами.

Починається новий навчальний рік з опрацювання та обговорення методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо викладання навчальних предметів. Це відбувається на засіданнях методичних комісій та на педагогічній раді. Обов'язок кожного педагога − не тільки вивчати, а й виконувати розпорядження та рекомендації Міністерства освіти і науки України, Департаменту освіти і науки, науково-методичного центру професійно-технічної освіти. Керуючись цими документами, педагог має вносити корективи у свою діяльність і заповнити розділ 1 плану освіти.

Педагог не тільки викладає свій предмет, а й забезпечує міцні знання, уміння застосовувати їх у практичній діяльності. Без знання питань психології, дидактики, методики нині не обійтися. Швидкоплинне життя постійно пропонує нові технології, методи, підходи. Тому опрацювання різнопланової літератури, першоджерел, матеріалів, які є у фахових журналах потребують чіткої систематизації. (розділ 2)

Розділ 3 плану самоосвіти допомагає не тільки фіксувати опрацьовану педагогом літературу з цього питання, а й проаналізувати те, наскільки активну участь він брав в обговоренні та вирішенні конкретних завдань відповідно до поставленої проблеми, а також проаналізувати рівень практичного досвіду педагога, який буде враховано під час його атестації.

Перші три розділи плану самоосвіти педагогічний працівник заповнює відповідно до надходження та опрацювання інформації й тематичної літератури з різних джерел, на відміну від останнього розділу, запланованого заздалегідь.

Розділ 4 плану є лише частиною загальної самоосвітньої роботи, яку здійснює педагог. Методист навчального закладу допомагає педагогу визначитися з темою самоосвіти (на основі діагностики та самоаналізу); надати консультаційну допомогу в плануванні роботи; забезпечити методичну допомогу на кожному етапі роботи над проблемою.

Щоб простежити рівень саморозвитку педагога у методичному кабінеті створена індивідуальна карта педагога, яка поповнюється протягом п'яти років.

Робота педагогів над індивідуальними методичними темами

Методична робота над проблемною темою зорієнтована на особистість як педагога, так і учня, на методичну підтримку педагогічної діяльності, зростання професійної компетентності всіх учасників навчально-виховного процесу.

Вибір педагогом індивідуальної теми ґрунтується на потребі вдосконалення чи розробки ним методики навчання та виховання, теоретичного узагальнення досвіду, ліквідації прорахунків у педагогічній діяльності. Тема науково-методичної роботи педагога розглядається й затверджується на засіданні методичної комісії, методичною радою навчального закладу.

Розпочинаючи дослідження з обраних тем, педагоги ознайомлюються з літературою з даної теми, щоб з'ясувати стан опрацювання досліджуваного питання, складають картотеку літературних джерел. Така пошукова діяльність дає змогу порівняти власний педагогічний досвід з описаним у науковій, психолого-педагогічній літературі, допомагає визначити відоме та принципово нове у практичній діяльності, резерви самовдосконалення. Укладена картотека наукової та методичної літератури є звітом педагога про перший етап роботи над темою.

Другим етапом роботи над науково-методичною проблемою є розробка нового досвіду з урахуванням досягнень психолого-педагогічної науки і власної педагогічної практики. Результати дослідження та власні досягнення ретельно описуються, апробовуються.

Завершується робота над педагогічною проблемою оформленням її у вигляді методичної розробки, посібника тощо.

Працюючи над індивідуальною науково-методичною темою (проблемою) педагог поглиблено й цілеспрямовано аналізує всі джерела науково-методичної інформації, особливо отриманої в ході курсової підготовки, участі в роботі семінарів, у процесі консультацій, шляхом читання психолого-педагогічної літератури з проблеми, ознайомлення з передовим педагогічним досвідом. При цьому він набуває навичок аналізу змісту публікацій та педагогічної практики, навчається прийомам науково-дослідницької діяльності, вчиться оформляти й подавати результати індивідуальної роботи над темою (проблемою).

Постійне самовдосконалення педагогів шляхом постановки перед собою методичної проблеми (в рамках загальної) враховується при атестації педагогічного працівника, в узагальненні досвіду його роботи.

Підвищення кваліфікації та стажування

Важливою умовою успішної роботи кожного педагога є систематичне підвищення своєї професійної майстерності.

У методичному кабінеті складено перспективний план атестації, підвищення кваліфікації, стажування педагогічних кадрів на п'ять років.

Викладачі професійно-теоретичної підготовки, майстри виробничого навчання проходять підвищення кваліфікації та стажування на базі профільних професійно-технічних навчальних закладів, на виробничих об'єктах міста та регіону.

З боку методичного кабінету надається допомога педагогічним працівникам у підготовці курсової роботи з конкретної теми для захисту на

курсах підвищення кваліфікації, проводиться індивідуальне консультування педагогів.

Атестація педагогічних кадрів

Атестація педагогів - складова частина підвищення педагогічної кваліфікації. Вона передбачає підвищення професіоналізму, розвиток творчої активності, стимулювання діяльності, диференційоване оцінювання результатів педагогічної праці.

Атестація педагогічних працівників у навчальному закладі проводиться відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про загальну освіту», Закону України «Про професійно-технічну освіту», Типового положення про атестацію педагогічних працівників України (затверджене наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 20 грудня 2011 року №1473 (із змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 08 серпня 2013 року №1135). Складено перспективний план атестації до 2019 року.

У методичному кабінеті знаходяться основні матеріали щодо атестації:

1. Типове положення про атестацію педагогічних працівників.
2. Наказ про створення атестаційної комісії.
3. План з підготовки і проведення атестації педагогічних працівників.
4. Кваліфікаційні вимоги до категорій.
5. Наказ про атестацію педагогів у поточному навчальному році.
6. Зразок заяв для викладачів та майстрів виробничого навчання.
7. Графік проведення відкритих уроків та позакласних заходів.
8. Графік атестації педагогічних працівників у навчальному році.
9. Заходи з підготовки і проведення атестації педагогічних працівників.

Організовано куточок з атестації в методичному кабінеті.

Методична рада вивчає систему роботи викладача, майстра виробничого навчання, який атестується.

Умовою атестації є курсове підвищення кваліфікації. До атестації кожний педагогічний працівник повинен скласти індивідуальний план самоосвіти і працювати над підвищенням свого професійного рівня. На засіданні методичної комісії педагог, який атестується презентує свою роботу в міжатестаційний період.

Творчі звіти педагогів заслуховуються на педагогічній раді, викладач або майстер виробничого навчання демонструє портфоліо та ділиться своїми знахідками, методичними доробками, знайомить інших педагогів з технологією власного досвіду.

Інноваційна діяльність педагогічного колективу

Педагогічний колектив працює над підвищенням якості викладання шляхом впровадження новітніх освітніх технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних. Щороку організовуються курси підвищення комп’ютерної грамотності, що значно підвищує застосування викладачами та майстрами виробничого навчання інформаційно-комунікаційних технологій. У цьому

навчальному році було організовано та проведено курси зі створення блогів. Педагоги використовують власні блоги у професійній діяльності: пишуть повідомлення учням, викладають свої методичні розробки, дидактичні матеріали.

Навчальні кабінети забезпечені комп’ютерами (5 од.), а також педагоги користуються ноутбуками з методичного кабінету. Педагоги розробляють навчальні фільми, презентації до уроків, дидактичні матеріали.

Важливе значення в методичній роботі з педагогічними кадрами навчальний заклад відводить телекомунікаціям: відеоконференціям, вебінарам, Skype-зв'язку, он-лайн-нарадам. Ці форми стали невід'ємною частиною дистанційної освіти, презентації результатів професійної діяльності.

Конкуренція на сучасному ринку праці, вимагає від майбутнього робітника, не лише глибоких теоретичних знань, практичних вмінь та навичок, а й швидкої модернізації, креативності, постійного оновлення власного досвіду у виробничій сфері. Саме тому методичним кабінетом забезпечене всебічне вивчення педагогічними працівниками сучасних виробничих технологій та технологічних процесів з метою впровадження їх у навчально-виробничий процес. З метою вивчення новітніх технологій за 2012-2015 н.р. педагоги відвідали 29 семінарів.

Результати впровадження інновацій у навчально-виробничий процес обов’язково розглядають на педагогічних радах, засіданнях методичних комісій.

Завдяки впровадженню інноваційних технологій, практико-зорієнтованого навчального середовища, отримуються якісні зміни в змісті професійної освіти, підвищується кваліфікація педагогів, якість професійної підготовки учнів, здійснюється модернізація забезпечення освітнього простору.

Робота педагогів з обдарованими дітьми

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про професійно-технічно освіту», Указу Президента України від 30.09.2010 р. № 927/2010 «Про заходи щодо розвитку системи виявлення та підтримки обдарованих і талановитих дітей та молоді» одним з напрямків методичної роботи є виявлення, навчання та розвиток обдарованих дітей.

З цією метою проводиться така робота:

- виявлення, розвиток і підтримка обдарованих дітей;
- орієнтація педагогічного процесу на добір форм, змісту, методів, засобів навчання та виховання, за яких розвиватиметься творча особистість;
- підвищення професійної майстерності педагогів;
- психологічний супровід роботи педагога з розвитку інтелектуального та особистісного потенціалу учнівської молоді;
- розробка методичних рекомендацій, посібників;
- система стимулювання роботи педагогів.

У роботі з обдарованою молоддю заплановано такі заходи:

1. Організація та системне поповнення банку даних про учнів центру «Обдарованість».

2. Організація та проведення олімпіад із базових предметів та предметів професійно-теоретичної підготовки.

3. Організація та проведення конкурсів (фахових конкурсів), написання творчих робіт учнів, спрямованих на виявлення та самореалізацію обдарованих дітей.

4. Організація роботи гуртків за бажанням та здібностями учнів.

5. Забезпечення умов для художньої самодіяльності учнів.

6. Забезпечення інформування про всі досягнення учнів в газеті «Бліц-новини», веб-сайті навчального закладу (http://bcpto.zp.ua/), обласній газеті профтехосвіти «Обрій», соціальній мережі «Вконтакте».

Щорічно в навчальному закладі проводяться конкурси професійної майстерності, предметні тижні, виставки технічної творчості, які допомагають викладачам, майстрам виробничого навчання, адміністрації виявляти та розвивати обдарованих, творчих дітей. Графіки та матеріали проведення конкурсів, тижнів, олімпіад знаходяться у методичному кабінеті.

Показником творчої праці колективу є результат його роботи – призові місця в обласних конкурсах та виставках, олімпіадах та конкурсах фахової майстерності. Ці досягнення – результат творчої діяльності педагогів навчального закладу і вдало організованої методичної роботи у нашому навчальному закладі.

Отже, методична робота в навчальному закладі спрямована на:

- формування професійної компетентності;
- залучення науково-дослідницької та експериментальної діяльності з метою впровадження інноваційних технологій у навчальний процес;
- збереження та розвиток творчого потенціалу всього колективу;
- вироблення інноваційного стилю діяльності;
- підготовку педагогів до пошукової діяльності.

Методичний супровід інноваційної діяльності викладачів та майстрів виробничого навчання засобами методичного кабінету

Суєтова С.В., методист ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей»

Методична робота в ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей» здійснюється згідно із Законом України «Про освіту», «Про професійно-

технічну освіту», «Про загальну середню освіту», «Положення про методичну роботу в професійно–технічному закладі», Статутом ліцею, іншими правовими нормативними актами в галузі освіти, окремих розділів «Плану роботи педагогічного колективу на навчальний рік» та «Плану роботи методичного кабінету».

Науково-методична робота ліцею – один із важелів управління навчально-виховним процесом, який має бути спрямованим на розвиток у викладачів вимогливості до себе, бажання пошуку сучасних форм і методів організації роботи, що забезпечують належні умови для безперервного професійного вдосконалення та підвищення майстерності педагогічних і керівних кадрів.

Цілеспрямовано здійснена методична робота є обов'язковим компонентом педагогічної праці кожного викладача, майстра виробничого навчання та вихователя, а також є тією рушійною силою, яка потребує постійного оновлення знань педагогів, спонукає їх до самоосвіти і самовдосконалення.

Методична робота в ліцеї спрямована на формування професійної компетентності, збереження та розвиток творчого потенціалу всього колективу, вироблення інноваційного стилю діяльності, підготовку викладачів і майстрів до роботи в нових умовах, залучення до пошукової діяльності із запровадженням інноваційних технологій у навчально-виховний процес, створення інформаційного освітнього простору.

Мета методичної роботи:

- оновлення змісту освіти;
- інформаційне та методичне забезпечення навчально – виховного процесу;
- впровадження нових технологій, форм і методів професійної підготовки учнів;
- вивчення та розповсюдження передового педагогічного та виробничого досвіду.

Організація науково-методичної роботи в ліцеї здійснюється на основі принципу толерантності та партнерства, який передбачає, що поведінку кожного учасника визначає не конфронтація та авторитаризм, а діалог, терпимість, взаємоповага.

Основні завдання методичної роботи:

- організаційно-методичне забезпечення програм розвитку ліцею;
- удосконалення змісту, форм і методів навчання та виховання учнівської молоді, забезпечення єдності, органічного взаємозв'язку загальноосвітньої та професійної підготовки учнів і слухачів на основі принципів гнучкості, наступності, прогностичності, ступеневого характеру професійно-технічної освіти;

- розвиток педагогічної та професійної майстерності педагогічних працівників, їх загальної культури, створення мотивації і умов для професійного вдосконалення;
- інформаційне забезпечення педагогічних працівників з проблем освіти, педагогіки, психології, інформування про досягнення науки і техніки, передового педагогічного та виробничого досвіду;
- організаційно-методична допомога у розвитку педагогічної творчості, експериментально-дослідницькій роботі, впровадженні результатів наукових досліджень, передового досвіду, педагогічних технологій;
- створення комплексного методичного забезпечення предметів і професій, розробка та видання навчальних, методичних посібників, рекомендацій, наочних засобів навчання;
- забезпечення інтеграції навчального процесу, науки і практики;
- підготовка до атестації педагогічних працівників.

Основними напрямками роботи методичного кабінету ліцею є:

1. Створення комплексу навчально-методичного забезпечення навчально-виховного процесу.
2. Впровадження в навчально-виховний процес досягнень педагогічної науки і практики, досягнень науки і техніки, передового педагогічного досвіду.
3. Інформація з реалізації урядових рішень і рекомендацій органів освіти.
4. Вивчення та аналіз навчально-програмної документації, внесення необхідних змін і доповнень.
5. Ознайомлення педагогічних працівників з новинками наукової, методичної, педагогічної літератури, наочними посібниками, технічними засобами навчання.
6. Удосконалення матеріально-технічної бази методичного кабінету, поповнення кабінету навчально-методичними посібниками, методичними розробками та іншими методичними матеріалами.
7. Надання допомоги педагогічним працівникам у розробці навчальних планів і плануючої документації.
8. Участь у підготовці проведення атестації педагогічних працівників.
9. Надання методичної допомоги молодим та малодосвідченим викладачам.

СТРУКТУРА МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ

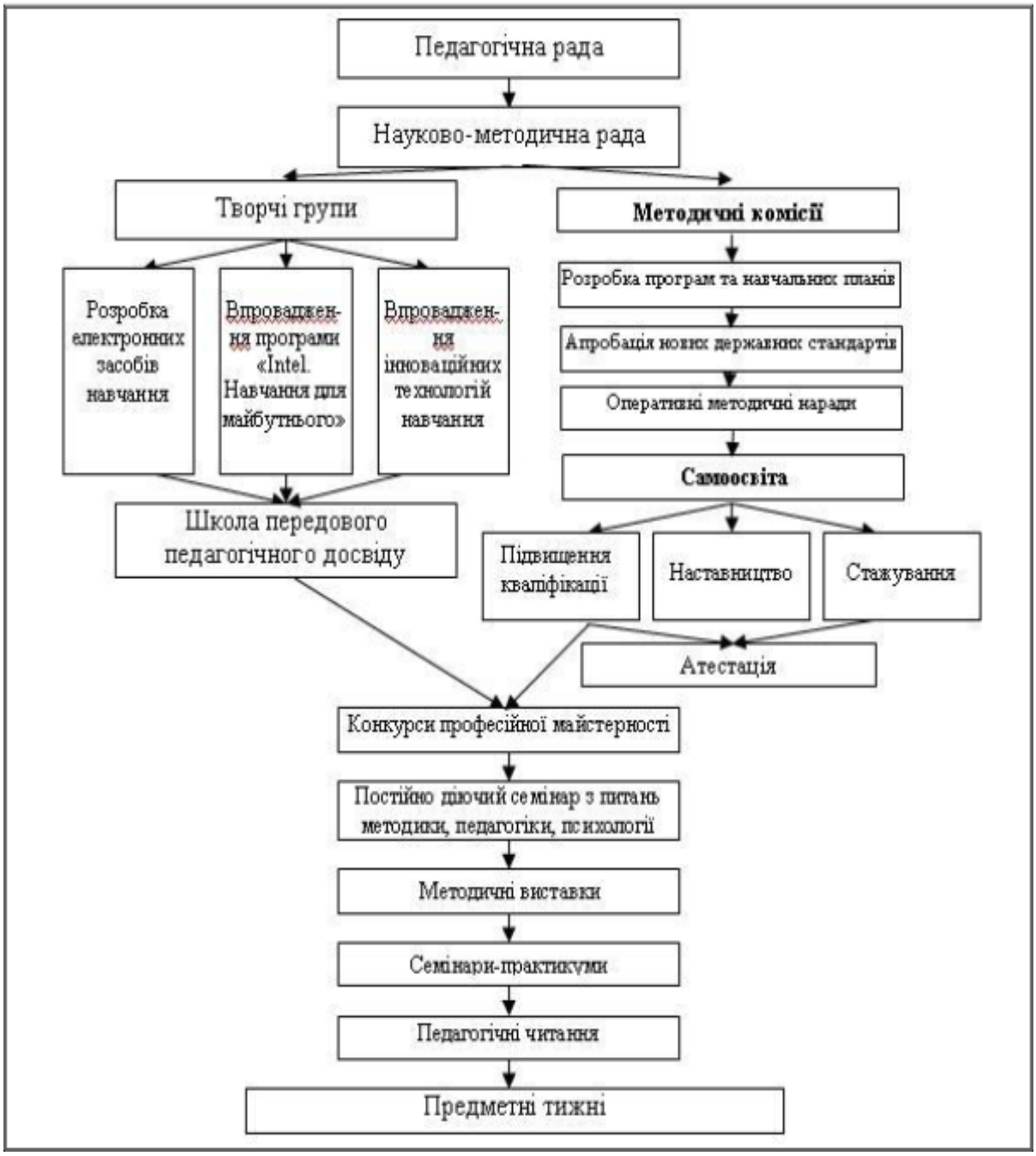

З метою цілеспрямованої роботи та для забезпечення колективного керівництва методичною роботою в ліцеї ***створена методична рада, на засіданнях якої обговорюються наступні питання:***

- аналіз проведення уроків теоретичного та виробничого навчання та їх якість;
- використання, виконання та коригування навчальних планів та програм;
- стан реалізації методичної проблеми;
- стан навчально-виховної роботи в групах та реалізація принципів індивідуального підходу до учнів;
- результативність вивчення, узагальнення і втілення в практику передових педагогічних та інноваційних технологій навчання;
- стан організації профорієнтаційної роботи;
- стан організації роботи з учнями по написанню письмових дипломних робіт.

З метою вдосконалення систематизації та координації методичної роботи ***в ліцеї створені методичні комісії:***

- викладачів і майстрів виробничого навчання з професій «Оператор комп'ютерного набору, секретар керівника», «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування», «Кухар, кондитер»;
- викладачів предметників гуманітарної підготовки;
- викладачів і майстрів виробничого навчання з професій «Електрозварювальник, контролер зварювальних робіт», «Машиніст електровоза, електрослюсар (слюсар) черговий та з ремонту устаткування»;
- викладачів предметів з природничо-математичної підготовки;
- класних керівників.

Керівництво методичною комісією проводиться з дотримуванням принципів: всезагальності, комплексності, цілісності та системності, актуальності, єдності і доступності, практичної спрямованості.

Діяльність методичних комісій спрямована на вирішення таких завдань:

- забезпечення засвоєння й використання найраціональніших методів і прийомів навчання та виховання учнів;
- постійне підвищення рівня загальнодидактичної й методичної підготовки педагогів для організації та здійснення навчально-виховного процесу;
- обмін досвідом успішної педагогічної діяльності;
- виявлення, пропаганда та здійснення нових підходів до організації навчання й виховання;
- створення умов для самоосвіти викладачів, майстрів виробничого навчання і здійснення керівництва творчою діяльністю педагогів.

Основним змістом роботи методичних комісій є розробка, розгляд робочої навчально-програмної документації, її аналіз, внесення корективів у навчальні програми, і розгляд питань щодо впровадження та апробації

Державних стандартів, впровадження в практику нових форм навчання, передового досвіду.

Здійснення змін у діяльності навчального закладу неможливе без належного науково-методичного забезпечення та підвищення кваліфікації педагогічних працівників, удосконалення їхньої майстерності, впровадження в практику сучасних досягнень педагогічної науки і перспективного педагогічного досвіду.

Організація науково-методичної роботи у ліцеї саме на діагностичній основі дає змогу ознайомитися з рівнем методичної кваліфікації кожного педагога, виявити та з'ясувати, які форми науково-методичної роботи найдоцільніші для конкретного викладача, майстра виробничого навчання; ефективно застосовувати, доповнювати, а в окремих випадках – розробляти нові методики викладання предметів, забезпечити високу результативність педагогічної діяльності.

Однією з важливих форм трансформації педагогічної науки та перспективного педагогічного досвіду в практику навчального закладу є концепція роботи педагогічного колективу за єдиною науково-методичною темою.

Педагогічний колектив з 2013 року працює над реалізацією науково-методичної проблеми **«Формування і розвиток сучасних компетентностей і соціалізація учнів як запорука підготовки висококваліфікованих робітників, свідомих громадян своєї держави».** Для реалізації науково-методичної проблеми у ліцеї визначені пріоритети та завдання, затверджено перспективний план роботи над проблемою, визначені етапи реалізації, основні методичні заходи. Кожний етап роботи над науково-методичною проблемною має свій зміст та завершену групу заходів, спрямованих на вирішення визначених завдань. Проведена робота дасть можливість для:

- підвищення якості та результативності навчально-виховного процесу;
- поглиблення змісту загальноосвітньої та професійної підготовки учнів з усіх предметів та професійно-практичної підготовки шляхом упровадження інноваційних технологій;
- забезпечення ефективної роботи методичного кабінету;
- вдосконалення моніторингових досліджень навчально-виховного процесу;
- підвищення теоретичної, методичної та професійної підготовки педагогічних працівників шляхом організації роботи методичних комісій, творчих груп та проведення різноманітних методичних заходів;
- підвищення іміджу навчального закладу.

Перший етап – підготовчий (2013-2014 навчальний рік, тема «Соціалізація учнів на основі застосування особистісно-діяльнісного та компетентнісного підходів»). На нього було звернено особливу увагу, бо саме від цього етапу залежить реальність, об’єктивність, обґрунтованість у визначенні проблемної теми для вивчення та впровадження.

Для ефективної організації роботи ми обрали маркетинг інновацій - аналіз існуючих умов та бази, вивчення запитів споживачів інновацій, розробок, системи дій з реалізації інновацій у діяльності ліцею. Методисту, який організовує інноваційну діяльність, важливо вміти оцінити інноваційний потенціал педагогічного колективу, який характеризується трьома показниками:

- сприйнятливість;
- підготовленість до засвоєння новизни;
- ступінь новаторства в колективі.

Цей напрямок реалізували через діагностування педагогів та аналіз бази методичного кабінету, що стало основою для планування діяльності методичної служби, визначення пріоритетних завдань методичного супроводу.

Проаналізувавши результати діагностики, зроблений висновок, що викладачі ліцею готові до впровадження інновацій, вважають, що вони допомагають у роботі й тому застосовують окремі прийоми на своїх уроках.

Протягом першого року робота над проблемною темою була спрямована на розвиток у членів колективу нового педагогічного мислення, вивчення інноваційних технологій навчання. Вже на першому етапі було створено творчі групи, які координують роботу над проблемною темою. Розроблені дидактичні матеріали для організації групової діяльності по темі «Продуктивні способи, прийоми, форми організації освітнього процесу щодо розвитку метапрофесійних якостей та забезпечення соціалізації учнів ДПЛ».

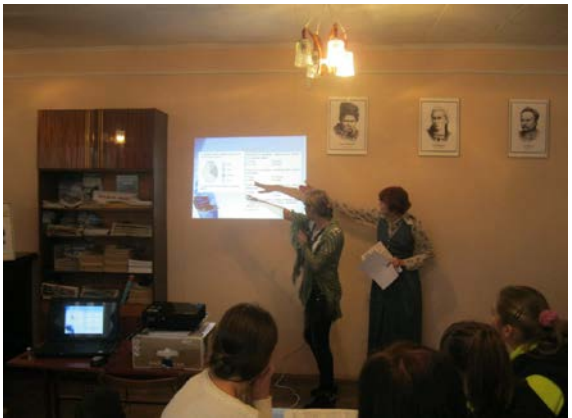

Щоб викликати інтерес, зацікавленість вибраною проблемою, методисту необхідно було обґрунтувати її актуальність і значимість з виходом на кінцевий результат. А це вимагало клопіткої роз'яснювальної роботи, проведення цілого ряду науково-методичних заходів: ***«Круглий стіл»***- «Підготовці майбутнього кваліфікованого робітника – інноваційний підхід», «Сучасні підходи до організації навчальної діяльності учнів – невід'ємна

складова професійної компетенції педагогічного працівника». ***«Мозковий штурм»*** «Професіоналізм, майстерність, досвід, новаторство, покликання, талант. Чому не кожному педагогу вдається пройти ці всі ступені росту?». ***Засідання педагогічної ради*** - «Соціалізація особистості як соціально-педагогічне явище», «Формуваня соціальної компетентності учнів ПТНЗ», «Навчально-пізнавальна компетенція – основа здатності до неперервної освіти майбутніх робітників», «Методологія організації виробничої практики учнів ІІІ курсу». ***Робота творчої групи*** по темі «Толератність: проблеми виховання та способи їх рішення у практиці педагогічної діяльності», «Інформаційно – комунікативний простір ДПЛ».

Семінари-практикуми: «Особистісно-діяльнісний підхід у навчальному процесі ліцею», «Особистісно - розвивальні технології початкової професійної освіти», «Сучасний урок: проектування, реалізація, аналіз», «Методологічне підґрунтя продуктивної освіти. Урок кейс – як вид інтегрованого уроку», «Розвиток креативного мислення учнів на основі відкритих задач», «Міжпредметні зв'язки у навчальному процесі професійно-технічних навчальних закладів. Роль виробничої практики у розвитку професійних та ключових компетенцій учнів». Проведено методичні декади, співбесіди, опрацювана рекомендована література.

Вебінари: **«**Застосування методу проектів на уроках математики», «101 цікава ідея для проведення уроку», конкурс сценаріїв інтегрованих уроків.

Психологічні тренінги: «Пов'язані єдиною метою», «Ознаки психологічного вигорання та поради щодо подолання цього стану».

Підбиття підсумків за результатами реалізації першого етапу науково-методичної проблеми відбулося у травні 2014 року на конференції «Зерна досвіду». Кожна методична комісія матеріали оформила у вигляді методичних бюлетенів, альманахів, а також презентувала досвід проведеної роботи. Створена підбірка методичних матеріалів за методичною темою.

Продуктивним є проведення конкурсу сценаріїв уроків «А я роблю так…», гри «Креатив-бой» (змагання між методичними комісіями). Кожен учитель має методичне порт фоліо, у якому зазначені основні етапи роботи над проблемою, карта професійного росту, відомості про участь у конкурсах педагогічної майстерності, результативність роботи тощо.

Цікавою формою роботи для ліцею стало проведення творчою групою викладачів з учнями конкурсу «Кращий за професією». З метою підвищення професійної підготовки, розвитку творчої активності учнів, удосконалення організації та змісту навчання при підготовці кваліфікованих робітників, популяризації професії «Машиніст електровоза» на ПрАТ ЗЗРК, в групі № 10 (ІІІ курс навчання) був проведений конкурс «Кращий за професією». Конкурс складався із двох завдань – організації робочого місця та виконання руху електровоза по горизонту 8-40, з дотримуванням правил з охорони праці. Оцінювало конкурсантів журі у складі - голова журі Мовчан С.В.- заступник начальника дільниці ВШТ ш. «Прохіднича», заступник голови – директор ДНЗ «ДПЛ» С.М. Осипенко, члени журі: Ю.Ю. Нілов, заступник начальника дільниці ВШТ ш. «Експлутаційна», Л.О. Бутник- старший майстер, В. І. Агаларова майстер виробничого навчання, О.С. Торохтій - викладач спецдисциплін. Усі учні на відмінно та добре справились із завданням. Перше місце зайняв Євус Артем, друге місце - Медвідь Євген, третє місце - Гутов Олександр. На дільниці ВШТ ш. «Експлутаційна» перше місце - Уколов Данило, друге місце - Браславський Олег, третє місце – Волощук Дмитро. Директор ліцею Осипенко С.М. нагородив учнів почесними грамотами.

Традиційним для ліцею стало проведення творчою групою викладачів з учнями «Малої олімпіади з рішення практико та професійно орієнтованих задач», «Малої олімпіади з історії», заходу «Багатогранні математики». У порівнянні з 2013-2014 н.р. на 12 % збільшилась загальна кількість учасників олімпіад і на 9 % збільшилась кількість учнів, які виконали завдання більш ніж 50 %.

Другий етап роботи над реалізацією науково-методичної проблеми – це реалізація і упровадження в практику (2014-2015 навчальний рік, тема:

«Навчально-пізнавальна компетентність як умова особистісного розвитку та професійного становлення учнів Дніпрорудненського професійного ліцею»). На цьому етапі необхідно було досягнути глибокого осмислення кожним членом педагогічного коллективу наукової ідеї, яка буде трансформуватись у практичну площину. З цією метою методист використовувала як традиційні, так і інноваційні форми роботи.

Протягом двох років ліцей активно використовує у навчально-виховній роботі метод проектного навчання. За цей час відпрацьована структурна модель науково-методичного забезпечення організації проектної діяльності.

Структурна модель науково-методичного забезпечення організації проектної діяльності

Робота методичної ради	Робота творчої групи над проектом «Шлях до професійного успіху: сходинки професійної кар`єри	Робота творчої групи над проектом «Підвищення пізнавальної активності учнів, способи, прийоми, технології	Методичний семінар-практикум «Технології продуктивного навчання як умова розвитку навчально-пізнавальної компетенці учнів	Педагогічна рада	Робота методичних комісій викладачів, майстрів в/н	Самоосвтня діяльность викладачів, майстрів в/н

Методичний кабінет став центром цієї роботи: за два роки зібрані методичні та дидактичні матеріали у електронному та друкованому вигляді, розроблені методичні бюлетені з організації проектної діяльності для викладачів та майстрів виробничого навчання, проводяться індивідуальні консультації з питань розробки проектів, підготовки електронних презентацій.

Проектні методи є результативними при підготовці роботи педагогічних рад, науково-практичних конференцій, при роботі над навчальними планами та програмами, при реалізації різних стратегічних завдань інноваційного розвитку освіти.

Результатом цілеспрямованої, творчої роботи викладачів та майстрів виробничого навчання стала реалізація низки проектів. Наведу декілька прикладів навчальних проектів: проек «Дім моєї мрії», проведений викладачем математики Нікітіною Є.Л. з группою № 4, 30 учнів. Учні зібрали статистичну інформацію про необхідність вивчення математики в професійному навчанні та зокрема в будівництві. За результатами роботи над пректом зроблено інформаційний бюллетень та розроблено веб-

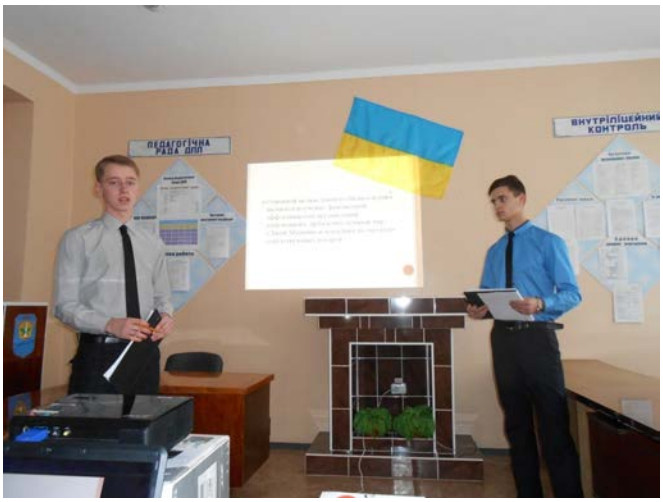

сторінки з малюнками та статтями для веб-сайту ліцею. Учні створили та продемонстрували свої презентації для навчального закладу, набули навички організації групової роботи. Проект «Дім моєї мрії» був реалізований на уроках математики під час вивчення теми «Об'єми та площі поверхонь геометричних тіл». Упродовж підготовки проекту учні мали можливість застосувати на практиці знання та вміння створювати об'ємні геометричні моделі, креслення, проводити розрахунки за певними формулами, систематизувати накопичені матеріали та захистити свій проект. Учасники підготували яскраві та змістовні мультимедійні презентації до захисту проектів. Практична користь проекту полягала також у тому, що учні уявили себе справжніми господарями будинку своєї мрії: вони пройшли шлях будівництва від ескізу, креслення плану до самостійних розрахунків вартості оздоблення різних кімнат, дитячого майданчика та інших подій.

Під керівництвом викладача біології Данилюк Н.І., викладача історії Вертелецької В.М. проведено ***культорологічний проект «Толерантність-мистецтво жити з несхожими людьми».*** Даний проект охопив усіх учнів та педпрацівників ліцею.

Культурологічний проект «Толерантність – мистецтво жити з несхожими людьми» носив довготривалий характер. Його реалізація передбачала проведення загальноліцейних заходів, тренінгів, виховних годин, конкурс колажів, проведення благодійної акції «Подаруй дітям радість» тощо. Підготовка та участь у цих заходах сприяла покращенню міжособистісних стосунків у групах та встановленню толерантних взаємовідносин між ліцеїстами та дорослими. На заключному етапі всі ліцеїсти взяли участь у загальноліцейному святі «Міжнародний день Землі».

Підготовка до свята дозволила учням відчути красу та різноманітність Землі, всепланетну спільність людства, відповідальність кожної людини за збереження миру і майбутність нашого Дому - Матері-Землі.

Колективний проект «Здоровий спосіб життя-запорука

життєвого успіху». Учасниками були викладачі і учні ліцею 8 групи, 15 групи. Всього задіяно 60 чоловік. Колективний проект «Здоровий спосіб життя – запорука життєвого успіху» привернув увагу учнів до стану власного здоров'я. Учасники проекту не тільки підготували цікаву розповідь про видатного наукового діяча України, різносторонньо обдаровану людину М.М. Амосова, а й продемонстрували елементи його власної системи оздоровлення. Друга група учнів ознайомила присутніх ще з однією системою оздоровлення, яку розробив японській учений Кацудзо Ниши. Усі присутні мали можливість разом з учнями розучити комплекс фізичних вправ для ранкової зарядки від М. Амосова та К. Ниши. На думку авторів проекту, ці фізичні вправи допоможуть і учням, і дорослим зберегти та поліпшити своє здоров'я, оптимістичний настрій та позитивне відношення до життя.

На високому рівні педагогами ліцею проводяться бінарні інтегровані уроки. Так на відкритому бінарному уроці відбувся захист проекту «Зварювальник - більше ніж професія».

У роботі над проектом брали участь учні групи № 13 (ІІІ курс), майбутні електрогазозварники, під керівництвом Литвинової Галини Юріївни (викладач спецдисциплін) і за участю Нікітіної Євгенії Львівни (викладач математики). Учасники проекту досліджували питання модернізації зварювального виробництва, виявляли переваги і недоліки ручного дугового зварювання та автоматичного зварювання під шаром флюсу.

Для роботи над проектом хлопці розбилися на групи експертів: «РДС», «АСФ», «Технологи», «Математики» і «Аналітики». Кожна група представила на захисті свою презентацію, фото - та відеоматеріали, зразки швів, розрахунки вартості витратних матеріалів, креслення, інструкційно-технологічні карти та інше, в залежності від поставленої мети дослідження.

Не обійшлося і без гарячих спорів при вирішенні відкритого завдання. Приємно було спостерігати за цим процесом, так як учні демонстрували свої знання і професіоналізм, грамотно відстоювали свою точку зору.

Зварювальник повинен розуміти роль професіоналізму в умовах сучасного ринку праці, вміти якісно і вчасно виконувати завдання майстра, правильно підібрати матеріали та інструменти, оптимальні технологічні прийоми і способи ведення робіт, уміти знаходити джерела інформації, добувати й систематизувати її; розвивати технічне мислення, а також

виховувати в собі моральні якості: відповідальність, дисциплінованість, вміння приймати рішення в критичну хвилину.

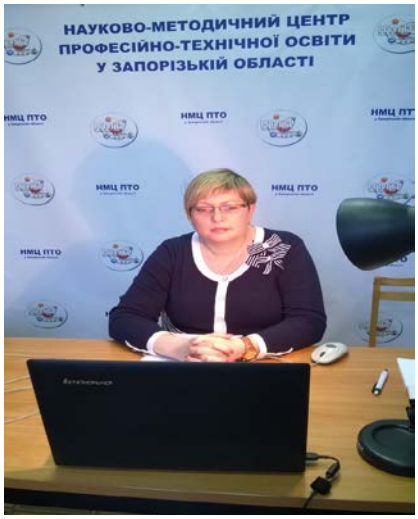

Педагоги беруть активну участь в обласних семінарах: «Організація і проведення уроків виробничого навчання на підприємстві», «Удосконалення річного планування» (Осипенко С.М.); обласних конкурсах «Юний фізик» (Столяр О.І.); обласній олімпіаді з математики (Нікітіна Є.Л.); брали участь в обласних предметних семінарах (семінар-практикум викладачів математики професійно-технічних навчальних закладів області «Активізація розумової діяльності учнів за допомогою інноваційних технологій» (Нікітіна Є.Л. з досвіду роботи «Електронні періодичні видання для викладача математики»).

Однією з важливих форм роботи для підвищення майстерності педагогів є участь у вебінарах, Інтернет-конференціях: Нікітіна Є.Л. проводила та брала участь у Всеукраїнському вебінарі «Застосування методу проектів на уроках математики», а також брала участь у квітні цього року у VI Всеукраїнській науково-практичній Інтернет-конференції «Інноваційна професійно-технічна освіта: пошуки шляхів оновлення». Матеріали розміщені на сайті інституту післядипломної освіти інженерно-педагогічних працівників ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» (http://ipo-ipp.com.ua/index.php/podii/konferentsiji/14-base-info/83-conference-pppo-2015-material). Викладач отримала сертифікат.

Молодий майстер виробничого навчання Ковальчук А.В. посіла ІІ місце в обласному конкурсі фахової майстерності серед майстрів в/н з професії «Кухар; кондитер». Участь у Всеукраїнському конкурсі інноваційних технологій у сфері професійно-технічної освіти брала Агаларова В.І., майстер виробничого навчання. Вона захистила досвід роботи з теми «Шляхи і способи вирішення проблемних ситуацій при мотивації навчально-виробничої діяльності» та стала лауреатом конкурсу. Досвід Агаларової В.І. відзначений як один з кращих в області. Викладач історії Вертелецька В.М. на обласному семінару-практикумі викладачів історії ПТНЗ провела відкритий урок на тему: «Початок визволення України від німецько-фашистських загарбників 1942-1943 рр». За відгуками учасників обласного семінару-практикуму викладачів історії урок був проведений на високому методичному рівні. З метою популяризації благодійних, волонтерських

ініціатив та активізації учнівського самоврядування майстер виробничого навчання Осипенко Л.О. взяла участь в обласному конкурсі благодійних проектів «Скринька добрих справ» у номінації «Благодійні ініціативи волонтерської діяльності».

Головко О.С., майстер виробничого навчання, Нікітіна Є.Л., викладач математики, Торохтій О.С., викладач спецдисциплін, взяли участь у створенні посібника «Дидактичне проектування електронних програмно-педагогічних засобів навчального призначення». Даний посібник розміщений на сайті інституту післядипломної педагогічної освіти інженерно-педагогічних працівників ДВНЗ Запорізької області ins.pto.itdev.org.ua. Викладачі отримали сертифікати.

Директор ліцею Осипенко С.М. у березні брав участь у Звітній науково-практичній конференції Інституту професійно-технічної освіти НАПН України за 2014 рік «Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання». Стаття «Управлінський супровід створення розвивального середовища для підготовки кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах» розміщена на сайті Інституту професійно-технічної освіти НАПН України http://ipto.kiev.ua/images/files/konferenziya/2015_1/Tezy/tezy_2015_t1.pdf Стаття Нікітіної Є.Л. «Застосування методу проектів на уроках математики» у травні цього року розміщена в газеті «Математика в школах України». Стаття Кононенко А.А. «Застосування кейс-методу на уроці теоретичного навчання» у травні цього року розміщена на сайті «Учительський журнал on-line» видавничої групи «Основа». Викладач отримала сертифікат.

Викладачі беруть участь у вебінарах, які організує НМЦ ПТО у Запорізькій області. Отримують сертифікати.

З 21 по 23 жовтня 2014 року ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей» брав участь у VI Міжнародному форумі «Інноватика в сучасній освіті». Навчальний заклад став лауреатом конкурсу I ступеня у номінації «Інноваційні технології компітентнісного становлення майбутнього робітника». Ліцей нагороджений дипломом Міністерства освіти і науки за активну діяльність з інноваційного оновлення змісту національної освіти.

12-14 березня 2015 року в Київському Палаці дітей та юнацтва відбулася головна подія освітньої галузі - VI Міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти – 2015». На виставці свої досягнення презентували 750 навчальних закладів з 22 регіонів України, а також заклади освіти та агенції Латвії, Литви, Швейцарії, Польщі, Чехії,

Франції, Великобританії, Канади, Словаччини, Естонії, США та Молдови. Упродовж трьох днів педагоги, науковці, фахівці мали можливість спілкуватися з колегами, обмінюватися досвідом, знайомитися з сучасними технологіями навчання.

Досягнення Дніпрорудненського професійного ліцею на виставці представив його директор Сергій Миколайович Осипенко. Варто відзначити, що колеги з усіх регіонів України із зацікавленістю вивчали досвід роботи колективу, з їхніх вуст пролунало чимало запитань щодо експериментальної діяльності, що проводиться в ліцеї за методичним супроводом Національної академії педагогічних наук.

Праця колективу в цьому напрямку була відзначена на Міжнародній виставці золотою медаллю у номінації «Діяльність професійно-технічного закладу з підвищення якості підготовки кваліфікованих робітників». Директор Департаменту професійно-технічної освіти В.В. Супрун особисто вручив нагороду директору Дніпрорудненського професійного ліцею.

Колектив ліцею не зупинився на досягнутому, і вже 26 березня став учасником науково-практичної конференції Інституту професійно-технічної освіти НАПН України «Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання». За матеріалами роботи ліцею опубліковані статті у вигляді тез у щорічному збірнику наукових праць директора ліцею С.М. Осипенко «Управлінський супровід створення розвивального середовища для підготовки кваліфікованих робітників».

«Зроби свій крок і обери майбутнє!» – під таким гаслом 27 березня 2015 року у ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей» відбулося подвійне свято – День відкритих дверей та звіт ліцеїстів про проходження виробничої практики на підприємствах Запорізької області.

На святі були присутні керівники та представники підприємств – замовників кваліфікованих робітників: Приватне акціонерне товариство «Запорізький залізорудний комбінат», Комунальне підприємство «КУП НАШ ДІМ», керівник Дніпрорудненського відділення АКБ «ІНДУСТРІАЛБАНК», представники виконкому Дніпрорудненьської міської ради, депутати Дніпрорудненської міської ради.

Зі словами привітання до всіх присутніх звернулася Прийменко Галина Володимирівна, начальник відділу професійно-технічної, вищої та інноваційної діяльності управління професійно-технічної, вищої освіти та

кадрової роботи Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації.

Директор ліцею Осипенко Сергій Миколайович у своєму виступі перед гостями та учасниками свята наголосив на тому, що майбутнє нашої країни знаходиться саме у руках кваліфікованих робітників і спеціалістів, яких зокрема готують у ДНЗ «Дніпрорудненьський професійний ліцей». Підготовка кваліфікованих робітників здійснюється шляхом упровадження Державних стандартів професійної освіти та нових виробничих технологій. Керівництво ліцею звертає увагу щодо неухильного виконання угод на підготовку фахівців і їх працевлаштування за отриманою професією.

Освітяни роблять все, щоб адаптувати підготовку молодої зміни до потреб технологій сучасного виробництва. Цьому сприяє тісна співпраця із підприємствами-роботодавцями і соціальними партнерами. Вони охоче беруть на практику учнів і працевлаштовують випускників ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей».

У своїх виступах перед аудиторією майбутні фахівці – машиністи електровоза, електрослюсарі, електрогазозварники, електромонтери, кухарі, кондитери, оператори комп’ютерного набору, секретарі керівника – продемонстрували здобуті навички та вміння, розповіли про досягнення та прагнення до удосконалення фахових умінь.

Розроблено програму дослідно-експерементальної роботи з теми «Управління освітньо-розвивальним середовищем професійно-технічного навчального закладу» на базі Державного навчального закладу «Дніпрорудненський професійний ліцей» на 2015 – 2018 навчальні роки. Заявка на проведення дослідно-експерементальної роботи направлена до Міністерства освіти і науки України.

Третій етап роботи над реалізацією науково-методичної проблеми – систематизаційний (тема: «Розвиток творчих та дослідницьких здібностей учнів – запорука їх успішної професійної діяльності протягом життя»). Даний етап роботи над проблемою передбачає методичне керівництво діяльністю педагогів з освоєння та практичного застосування нових ідей, що передбачає оволодіння викладачами та майстрами виробничого навчання практичними вміннями, творчу трансформацію нових ідей у власну методичну систему, створення оригінальної педагогічної технології.

Важлива роль у системі методичної роботи на цьому етапі відводиться педагогам-початківцям, адже вони найбільше потребують методичної

допомоги. Під керівництвом методиста та досвідчених педагогів при методичному кабінеті працюють школи молодого викладача, молодого майстра виробничого навчання та школа професійної компетенції майстрів виробничого навчання, мета яких – створити умови для якісного освітньо-кваліфікаційного забезпечення навчально-виховного процесу; здійснення керівництва діяльністю педагогічних працівників; створення умов для становлення педагогічної майстерності педагога-початківця.

Важливим завданням даного етапу роботи з педагогічними кадрами є формування у кожного педагога інтересу до нових педагогічних знань, вироблення позитивного відношення до них, переконаності у необхідності перебудови своєї роботи, готовності працювати по-новому, побороти невпевненість, тривогу, які несуть зміни, а потім сміливо рухатись уперед.

Оптимальними формами підготовки педагогічних кадрів до впровадження нових ідей є інноваційні форми методичної роботи, в процесі яких здійснюється їх теоретичне переозброєння, утверджується переконання у цілеспрямованості практичного втілення. В цей період самоосвітня робота педагогічних кадрів підпорядковується роботі над проблемною темою. Саме шляхом самоосвіти кожен педагог може глибоко розібратися в новій педагогічній ідеї і шляхах її реалізації.

Загальні підсумки роботи над науково-методичною проблемою «Формування і розвиток сучасних компетентностей і соціалізація учнів як запорука підготовки висококваліфікованих робітників, свідомих громадян своєї держави» будуть підведені на третьому, заключному етапі, що передбачає моніторинг досягнутих результатів. А це вимагає від адміністрації цілеспрямованого внутрішнього керівництва і контролю (проведення контрольних робіт, тестування, контрольних зрізів) для вивчення впливу запровадженої наукової ідеї на рівень навчальних досягнень учнів, їх вихованості та розвитку.

Впровадження в масову практику досвіду реалізації нової педагогічної ідеї (на базі розроблених і уточнених рекомендацій) - це надзвичайно складний і відповідальний етап в системі роботи щодо трансформації ідей педагогічної науки. Даний етап пов’язаний з необхідністю перебудови, зміни парадигми освіти, ломкою усталених стереотипів тощо. Без чіткої і послідовної системи заходів цільового призначення з таким завданням справитися неможливо.

Для якісної роботи педагогічних працівників методичний кабінет ліцею виконує ***координуючу*** роботу: методичних комісій, шкіл «Молодого викладача», «Молодого майстра»; органів самоврядування (Рада учнівського самоврядування). ***Організаційну –*** організовує олімпіади та конкурси передбачені МОН України (конкурс знавців української мови імені Петра Яцика, конкурс з української мови імені Т.Г.Шевченка, конкурси професійної

майстерності «Кухарів», «Електрозварювальників, контролерів зварювальних робіт», «Машиністів електровоза, електрослюсарів (слюсар) чергових та з ремонту устаткування», «Операторів комп'ютерного набору», конкурс кабінетів. Предметні тижні (української мови, математики, історії, фізики, хімії, інформатики, кухарської справи). Дні відкритих дверей для батьків, батьківські збори. ***Компенсаторну*** – у методичному кабінеті знаходиться багато навчальної літератури, використовуючи яку молоді викладачі та майстри виробничого навчання мають змогу краще підготуватися до уроку. ***Контрольно-інформаційну*** **–** створення і підтримка стабільного зворотнього зв'язку між навчально-методичним кабінетом та ліцеєм.

Методичний кабінет — це організаційна форма науково-методичної роботи з педагогічними працівниками. Він забезпечує управління двоєдиним педагогічним процесом, що охоплює діяльність, спрямовану на підвищення педагогічної майстерності викладачів, майстрів виробничого навчання, з одного боку, і якість навчання учнів - з іншого.

На базі методичного кабінету проводяться педагогічні читання, науково-практичні конференції, засідання педагогічної ради, круглі столи, семінари-практикуми, засідання творчих груп, індивідуальні та групові консультації. Є постійно діючі виставки, зразки плануючої документації, методичні розробки викладачів і майстрів в/н, куточок атестації для педагогічних працівників, новинки науково-методичної літератури, досвід колег, необхідна періодична, навчальна, методична література для підготовки до занять, позаурочних заходів, виступів, доповідей на педагогічних читаннях і конференціях. Знаходяться матеріали діагностичного вивчення педагогічної майстерності. Індивідуальні діагностичні анкети на педагогічних працівників ліцею. У кабінеті створено куточок методичних комісій (папки з планування і матеріалами роботи методичних комісій).

Перед атестацією проводяться творчі звіти педагогічних працівників. Звітуючи, викладачі Дніпрорудненського професійного ліцею діляться своїми знахідками, методичними доробками, знайомлять інших викладачів з технологією власного досвіду.

МОДЕЛЬ ДІЯЛЬНОСТІ МЕТОДИЧНОГО КАБІНЕТУ

У системі методичної роботи Дніпрорудненського професійного ліцею враховано індивідуальні та колективні форми роботи.

Колективні форми роботи використовуються з метою вироблення єдиного підходу до вирішення певних проблем, обговорення актуальних питань організації навчально-виховного процесу, аналізу результатів колективної діяльності, вивчення і поширення кращого педагогічного досвіду, науково-технічної та педагогічної інформації.

Циклові комісії — це давня форма колективної роботи, спрямована на вдосконалення науково - теоретичної й методичної підготовки педагогічного колективу. Всі педагоги нашого ліцею працюють у циклових комісіях.

Циклові комісії ДНЗ «Дніпрорудненський професійний ліцей» працюють за планом, який розробляється на навчальний рік на основі аналізу підсумків діагностичного вивчення професійної компетентності педагогічних працівників. За затвердженим графіком проходять методичні декади циклових комісій.

У рамках декад проходять конкурси фахової майстерності серед учнів (конкурси «Кращий за професією»). Вони дають можливість оцінити рівень роботи викладачів та майстрів виробничого навчання), різнопланові тематичні виставки, показові уроки, відкриті засідання методичних комісій.

Сьогодні саме методичний кабінет став науково-методичною лабораторією педагогічних працівників ліцею, де зосереджуються інформаційні, навчальні та методичні матеріали передового досвіду ліцею.

В результаті групової та індивідуальної форм роботи, що проводяться методичним кабінетом та методичними комісіями, педагогічні працівники ліцею знаходяться в постійному пошуку передових інноваційних технологій організації навчального процесу з метою підвищення якості знань, умінь і навичок учнів.

Створили разом із членами творчої групи картотеку передового педагогічного досвіду, що є першим кроком щодо втілення наукової ідеї в практичну діяльність. Це надзвичайно вагомий і складний етап залучення науки до практики.

З року в рік педагогічні працівники ліцею підвищують свій фаховий рівень.

Цифрові показники за підсумками атестації педагогічних працівників за 2014-2015
Всього 40
1
1
1
1
3
5
2
подали заяви чергова
подали заяви позачергова
атестовані чергова
атестовані позачергова
атестовано керівників навчального закладу
підвищено тарифний розряд
заохочення (грамоти Департаментуосвіти і науки)

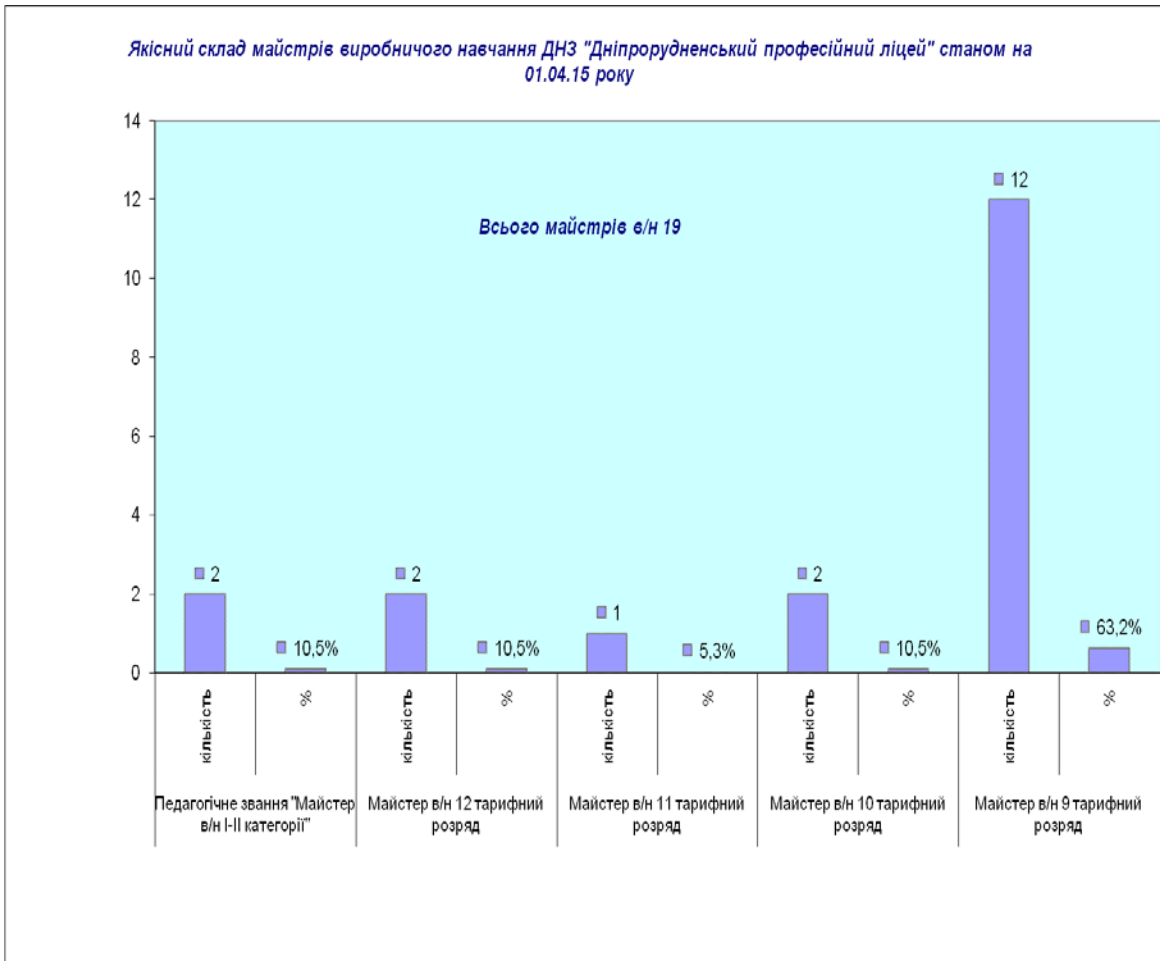
Якісний склад майстрів виробничого навчання ДНЗ "Дніпрорудненський професійний ліцей" станом на 01.04.15 року
Всього майстрів в/н 19
14
12
10
8
6
4
2
0
2
10,5%
2
10,5%
1
5,3%
2
10,5%
12
63,2%
кількість
%
Педагогічне звання "Майстер в/н I-II категорії"
Майстер в/н 12 тарифний розряд
Майстер в/н 11 тарифний розряд
Майстер в/н 10 тарифний розряд
Майстер в/н 9 тарифний розряд

Інформаційно-комунікаційні технології відкривають нові можливості для викладачів та учнів. На даний момент методична бібліотека обладнана 2 принтерами, мультимедійним проектором, ноутбуком, 3 комп’ютерами з доступом до мережі Інтернет, підключено wi-fi. Викладачі мають можливість працювати з медіа ресурсами. Необхідною складовою розвитку єдиного інформаційно-методичного простору є наявність сайту ліцею, який постійно поповнюється новою інформацією. Сайт став невід’ємною частиною методичної роботи, центром інформаційного зв’язку освітян району (www http://dpl-dnr.at.ua).

Отже, підсумовуючи все вищесказане, можна з упевненістю сказати, що робота методичного кабінету допомагає педагогічним працівникам навчального закладу підвищувати свій професійний рівень та кваліфікаційну категорію.

Роль методичного кабінету в системі організації роботи педагогічного колективу над методичною проблемою навчального закладу

Павлова О.Є., методист ДНЗ «Запорізьке вище індустріально-політехнічне училище»

У сучасних умовах модернізації національної освіти, в умовах практичної реалізації завдань оновлення змісту професійно-технічної освіти значну роль відіграє система методичної роботи, важлива складова післядипломної педагогічної освіти, що має цілісну систему дій і заходів, спрямованих на підвищення кваліфікації та професійної майстерності кожного педагогічного працівника, активізації творчого потенціалу педагогічних колективів навчальних закладів. Науково-теоретична, методична підготовка педагогічних кадрів – процес довготривалий, складний, багатогранний і динамічний. Він вимагає створення ефективної системи підготовки, перепідготовки, безперервного навчання педагогічних працівників.

Одним із найважливіших чинників, який стимулює зростання професійної майстерності педагогів, допомагає народженню власного педагогічного почерку, розвитку творчості в педагогічному колективі, прискорює формування передового досвіду, в необхідному для навчального закладу напрямі, є цілеспрямована робота над єдиною методичною темою (проблемою).

Урізноманітнюються і наповнюються новим змістом форми колективної методичної роботи з педагогічними кадрами: педагогічні ради, методичні та предметно-циклові комісії, інструктивно-методичні наради, проблемні семінари, семінари-практикуми, лекторії, школи передового (перспективного) досвіду, науково-практичні конференції, педагогічні читання. Спрямованість їх роботи визначається повсякденними потребами і перспективами розвитку навчального закладу.

Проте, однією з найважливіших форм методичної роботи є робота над методичною темою (проблемою), яка є колективною формою пошукової роботи щодо вирішення актуальної психолого-педагогічної проблеми з метою вдосконалення навчально-виробничого та виховного процесу, підвищення професійно-кваліфікаційного рівня педагогів. Робота над методичною темою - це цілісна система взаємопов'язаних дій, яка забезпечує поінформованість педагогів стосовно наукових досліджень і передового досвіду в галузі педагогіки, психології, теорії викладання; вона є актуальною для всього колективу, відповідає рівню його розвитку, співзвучна сучасним педагогічним ідеям, охоплює як навчально-виробничу, так і виховну роботу.

При визначенні єдиної методичної теми враховувались такі вимоги:

- Актуальність теми для діяльності педагогічного колективу; відповідність розвитку колективу щодо реалізації конкретних завдань, які випливають з методичної теми;
- Співзвучність теми сучасним педагогічним ідеям та концепціям;
- Колегіальний вибір теми усім педагогічним колективом з урахуванням думок його найавторитетніших членів;
- Діалектичний зв'язок єдиної методичної теми з темою, над якою працюють педагогічні колективи інших ПТНЗ та НМЦ ПТО у Запорізькій області, з існуючим передовим (перспективним) педагогічним досвідом, з конкретними науковими установами (Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти та інші), які спроможні надати допомогу навчальному закладові методичними консультаціями, розробками;
- Цілісність – охоплення методичною темою як навчально-виробничої, так і виховної роботи.

Робота над єдиною методичною проблемою є своєрідним дороговказом для педагогічних працівників училища.

Вибору теми передувала робота з діагностування, яка дала можливість визначити рівень компетентності педагогів із запропонованих проблемних тем.

Проблемою, яка координує всю методичну роботу нашого училища, забезпечує єдність її цілей, завдань і напрямків, створює систему методичної допомоги є «**Реалізація принципів педагогіки толерантності, як необхідна умова формування гуманістичних цінностей підростаючого покоління».**

Основна мета та завдання її реалізації:

- підвищення рівня інформованості про сутнісні та змістові характеристики толерантності, про особливості вивчення толерантності у межах різних галузей знань та постановки цієї проблеми у педагогіці;
- систематичний педагогічний моніторинг стану сформованості толерантності кожного учня;
- забезпечення науково-методичної бази навчально-виховного процесу з проблем виховання толерантності.
- формування толерантності в особистісній системі цінностей педагога та перетворення її у регулятивний принцип професійної діяльності;
- формування у педагогів та учнів установок на толерантну взаємодію та на необхідність створення толерантного середовища у навчальному закладі;
- структурування гуманістичних стосунків у системі учень - учень, учень-педагог, педагог-учень, педагог-батьки, педагог – педагог;
- формування у педагогів та учнів сприйняття і розуміння багатого різноманіття культур нашого світу, форм самовираження та самовиявлення людської особистості; терпимого ставлення до чиїхось думок, переконань, вірувань і т. ін.;
- формування у педагогів та учнів витримки, самовладання;
- творчий розвиток особистості педагога та учня;
- формування індивідуальної системи педагогічної діяльності педагога;
- формування цілісного толерантного педагогічного колективу:
- консолідація педагогічного колективу як колективу однодумців.

Обрана тема є складовою методичної теми роботи НМЦ ПТО у Запорізькій області.

Тема роботи ПТО Запорізької області «Запровадження у навчально-виробничий процес педагогіки толерантності, як запоруки побудови демократичного, стабільного, заможного громадянського суспільства».

Проблема надзвичайно актуальна, адже епоха ізольованого існування держав відійшла у минуле, водночас зростаюча мобільність населення земної кулі перетворює багато країн у полікультурні співтовариства. В умовах полікультурного світу місце універсального принципу людської життєдіяльності поступово займає толерантність.

У Декларації принципів толерантності, яка була схвалена Генеральною конференцією ЮНЕСКО на XXVIII сесії 16 листопада 1995р.,- було започатковано всесвітній рух толерантності і підкреслено його важливість в сучасному світі, який характеризується глобалізацією економіки, зростаючою мобільністю, швидким розвитком комунікації, інтеграції та взаємозалежності, великомасштабними міграційними процесами і переміщенням населення, урбанізацією і трансформуванням соціальних моделей. Процеси глобалізації вивели проблему толерантності на одне з чільних місць у переліку актуальних для подальшого розвитку людства.

Особливої актуальності набуває толерантність в умовах гуманізації освіти, яка неможлива без перегляду звичних для педагогічної практики форм і способів педагогічного впливу, взаємодії педагога та учня. Виховання толерантності учнів у сучасному українському суспільстві «великою мірою зумовлюється тим, що перед світом досі стоїть проблема нетерпимості та неповаги, що спричинена збройним конфліктом на сході України, анексією Криму, економічною нестабільністю, соціальною нерівністю, активізацією злочинності, тероризму, технологічними катастрофами та соціальними потрясіннями».

Виховання толерантності визначається як одне з провідних освітніх завдань. Для того, щоб реалізувати педагогіку толерантності, педагоги, в першу чергу, повинні створити зразки взаємовідношень між собою, а саме: працювати в атмосфері взаєморозуміння, взаємоповаги, співучасті й співпереживання. Толерантний педагог усвідомлює, що його сприймають як зразок для наслідування. Він використовує навички для розвитку діалогу і мирного розв'язання конфліктів, навчає мислити критично, вміє цінити позиції інших, при цьому чітко формулює власну точку зору, не підтримує агресивну поведінку, сприяє залученню учнів і батьків до прийняття рішень спільної діяльності.

Ефективність виховання толерантності значною мірою залежить від цілеспрямованості навчально-виховного процесу, форм його організації. Особлива роль тут належить предметам соціально-гуманістичного та художньо-естетичного циклу: рідної мови, літератури, етики, психології, історії, природничих наук, художньої культури тощо.

Професійна діяльність педагога за своєю природою, характером і результатами є етичною, ґрунтується на етичних законах і принципах. Рівень толерантності свідчить про готовність суспільства в цілому до формування стосунків відкритого типу та співпраці на основі демократичних принципів. І педагог повинен чітко й усвідомлено це зрозуміти та діяти на основі «золотих» правил етики. Тому виховання толерантності визначається як одне з провідних освітніх завдань XXI ст. практичне втілення якого спрямовує до створення в суспільстві та світовій спільноті культури довіри та культури толерантності.

Проблема, яка вибрана колективом, не тільки актуальна, але й перспективна, вона працює на майбутнє й відповідає вимогам наступності. Водночас вона непроста. Природно, що не можна одночасно відійти від стереотипів на рівні кожного педагога й запрацювати по-новому.

Вибір методичної проблеми обумовив розробку поетапного (у чотири етапи) визначення її реалізації, форми і методи роботи, провідні ідеї, основні напрямки та очікувані результати, основним із яких є:

- Створення психолого-педагогічних умов для успішного навчання та виховання, формування толерантної особистості, яка має навички для розвитку діалогу і мирного розв’язання конфліктів, може критично мислити,

вміє цінувати позиції інших, людську гідність та індивідуальність, при цьому чітко формулює власну точку зору, не підтримує агресивну поведінку;

- Формування особистості здатної до організації власних прийомів самонавчання, відповідальної за рівень особистісної самоосвітньої діяльності, особистості, що прагне змінити на краще своє життя і життя своєї країни;

- Розкриття здібностей кожного учня, виховання особистості, готової до життя у високотехнологічному, конкурентному світі.

Реалізація теми спланована за наступним алгоритмом:

1. Попередня підготовка до сприйняття та реалізації нової методичної теми, як умови для створення толерантного педагогічного колективу.
2. Вибір (постановка) методичної теми (проблеми).
3. Ознайомлення з висвітленням проблеми в психолого-педагогічній літературі.
4. Забезпечення теоретичної та психологічної готовності педагогів до впровадження нових наукових ідей, концепцій, рекомендацій.
5. Уточнення методичної проблеми і складання плану її реалізації.
6. Пошукова діяльність педагогічного колективу з вирішення завдань методичної проблемної теми.
7. Аналіз та узагальнення результатів пошукової діяльності, формування перспективного педагогічного досвіду з обраної теми.
8. Впровадження в практику роботи педагогів нових педагогічних ідей, концепції, рекомендацій.
9. Підведення підсумків результатів роботи над методичною темою.
10. Літературне оформлення результатів колективної роботи.

Робота над єдиною методичною темою у навчальному закладі має свої особливості: вона носить циклічний характер; у її реалізації беруть участь всі члени педагогічного колективу; вона охоплює виховну та позаурочну роботу, навчально-виробничу. Реалізується робота над темою через традиційні, колективні та індивідуальні форми методичної роботи і спланована на п’ять років: 2012 – 2016рр.

Форми та методи роботи:

1. Педагогічні ради, інструктивно-методичні наради, наради при директорі, педагогічні читання та психолого-педагогічні семінари, тренінги, уроки теоретичного та виробничого навчання, відкриті заходи, позакласні заходи.

2. Діагностика, анкетування викладачів та майстрів в/н, учнів та їх батьків, моніторинг результатів та їх динаміка.

3. Відвідування уроків, позакласних заходів з метою дослідження впливу педагогіки толерантності на формування громадян, здатних цінувати свободу, людську гідність та індивідуальність.

4. Аналіз результатів моніторингу.

5. Видання наказу про результати роботи педагогічного колективу над методичною проблемою.

Робота педагогічного колективу над методичною темою простежується в таких плануючих документах:

- визначена у Програмі розвитку та щорічному плані роботи; Єдиному плані методичної роботи;
- висвітлена у наказі про організацію методичної роботи;
- простежується через внутріучилищний контроль;
- висвітлена у планах роботи предметно-циклових комісій;
- визначена у планах самоосвіти кожного члена педагогічного колективу;
- прослідкується у планах роботи учнівського самоврядування.

Шляхи реалізації теми планувались методистом за участю заступників директора, старшого майстра, на підставі аналізу діяльності педагогічного колективу, у вигляді самостійного розділу «Єдиного плану методичної роботи».

Робота над методичною темою складається із чотирьох етапів:

1. **Пошуково-аналітичний (підготовчий етап) (лютий – червень 2012р.);**
2. **Організаційно-плануючий (серпень – грудень 2012р.)**
3. **Практично - прикладний (січень 2013р. – червень 2016р.);**
4. **Результативно-узагальнюючий (серпень – грудень 2016р.).**

Схема 1. Етапи реалізації методичної теми

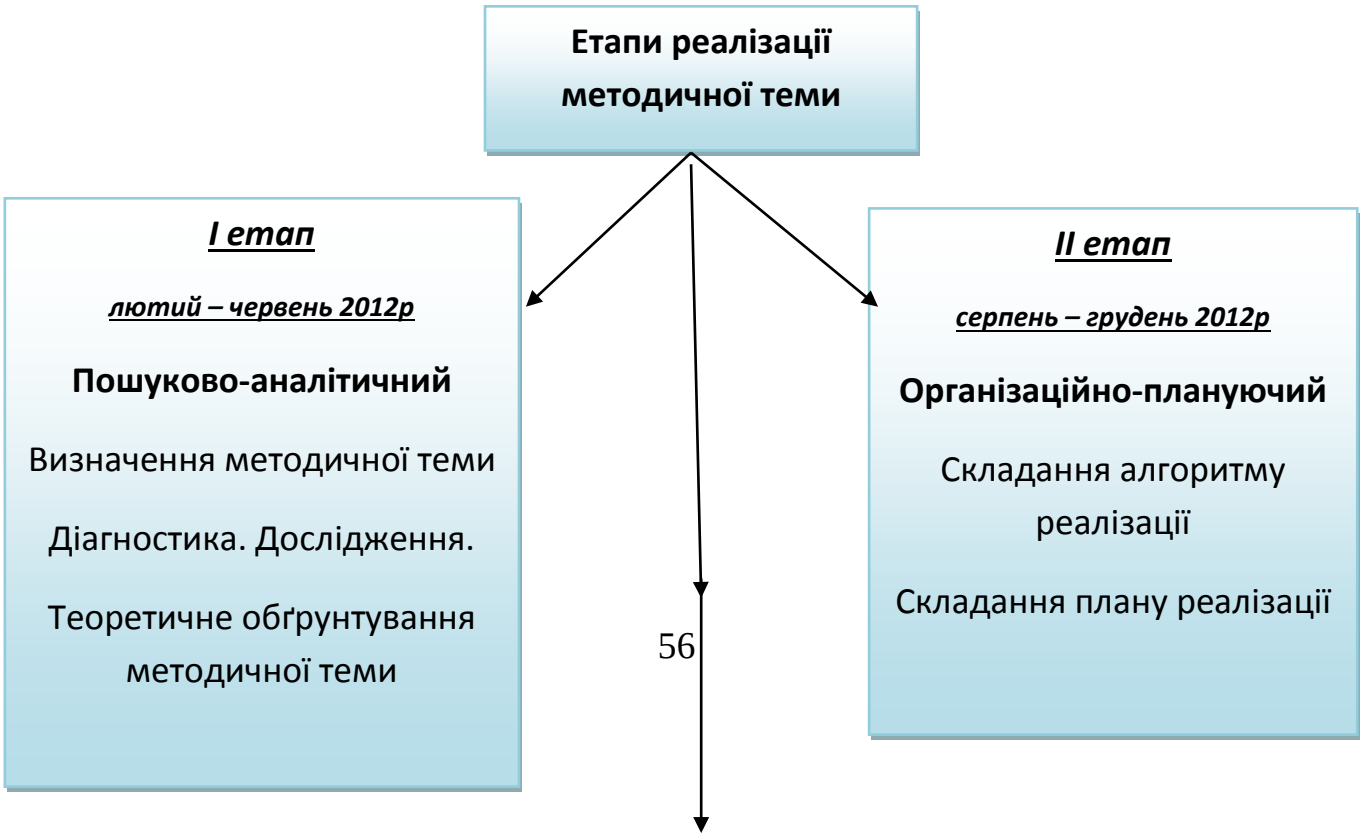

IV етап

серпень – грудень 2016р.

Результативно-узагальнюючий

Узагальнення результатів роботи

Пошуково-аналітичний. Визначення методичної теми. Діагностика. Дослідження. Теоретичне обґрунтування методичної теми

Мета:

- аналіз психолого-педагогічного висвітлення проблеми у різних джерелах інформації;
- розкриття актуальності проблеми толерантності як професійної компетентності педагогів та умови формування громадянських цінностей у молоді;
- підвищення рівня теоретичних психолого-педагогічних знань педагогів, рівня поінформованості щодо толерантності в освіті;
- діагностика рівня готовності педагогічного колективу навчального закладу до реалізації проблемної методичної геми.

Для реалізації цієї актуальної теми на першому етапі ми створили творчу групу з метою визначення головних дидактичних та педагогічних завдань в роботі над новою методичною темою (проблемою). Члени творчої групи – досвідчені викладачі, майстри виробничого навчання, практичний психолог та методист навчального закладу.

Основними завданнями на даному етапі було:

1. Створення творчої групи для опрацювання та систематизації результатів анкетування, вироблення мети, завдань, методів реалізації вибраної теми.
2. Опрацювання Internet-сайтів із тематики «Толерантність», «Педагогіка толерантності».
3. Опрацювання психологічної, педагогіко-методичної, філософської літератури із тематики «Толерантність», «Педагогіка толерантності».
4. Обговорення і узгодження єдиної методичної теми навчального закладу (засідання голів ПЦК, МК та активу методкабінету).
5. Затвердження єдиної методичної теми навчального закладу.

6. Анкетування викладачів та майстрів виробничого навчання з метою вивчення рівня їх компетентності з питань: «Толерантність», «Педагогіка толерантності».
7. Складання орієнтовного плану роботи навчального закладу над єдиною методичною темою на 2012-2013 н.р.
8. Складання картотеки та довідкового словника за обраною темою роботи (члени творчої групи).

Результати роботи над реалізацією теми на першому етапі:

1. Визначено стан висвітлення понять «Толерантність», «Педагогіка толерантності» в Internet-ресурсах.
2. Визначено стан висвітлення понять «Толерантність», «Педагогіка толерантності» у літературі.
3. Проведено анкетування педагогів та учнів з питань толерантних відносин.
4. Виявлено проблеми у розкритті суті основних ідей педагогіки толерантності та розроблено основні рекомендації їх вирішення.
5. Визначено напрями роботи, етапи діяльності училища з реалізації єдиної методичної теми.
6. Підготовлено та складено орієнтовний план роботи навчального закладу над єдиною методичною темою на 2012-2013 н.р.
7. Підготовлено та проведено засідання педагогічної ради з метою затвердження методичної теми.
8. Складено педагогіко-психологічний словник «Педагогіка толерантності».
9. Складено картотеку публікацій з питань «Толерантність» у журналах «Управління школою», «Профтехосвіта», «Класному керівнику», «Виховна робота» тощо.

II етап

серпень – грудень 2012р

Організаційно-плануючий. Складання алгоритму та плану реалізації методичної теми.

Мета:

- розкриття суті основних ідей педагогіки толерантності;
- пропаганда ідей толерантності серед педагогічного та педагогічного колективів;
- первинне осмислення та сприйняття проблеми членами педагогічного та учнівського колективів;
- планування роботи над реалізацією методичної теми.

Основними завданнями на даному етапі було:

1. Ознайомлення педагогічних працівників з аналітичним матеріалом щодо методичної теми (інструктивно-методична нарада, засідання ПЦК).

2. Створення наочного стенду «Педагогіка толерантності».

3. Внесення корективів до орієнтовного плану та затвердження основного плану роботи навчального закладу над єдиною методичною темою.

4. Визначення та затвердження на засіданні ПЦК, МК тематики роботи кожної комісії, виходячи із єдиної методичної теми роботи училища.

5. Планування виховних заходів з питань толерантності.

6. Практичне особисте ознайомлення педагогів із надбаннями педагогічної та психологічної науки з тематики «Толерантність», «Педагогіка толерантності» (за рекомендаціями ПЦК та МК).

7. Підбір індивідуальної методичної теми роботи для кожного члена комісії (тема роботи може опрацьовуватись декілька років та завершується виступом на педагогічних читаннях, написанням творчої чи методичної роботи, звітом тощо).

Результати роботи над реалізацією теми на другому етапі:

1. Проведено психолого-педагогічний семінар-практикум «Педагогіка толерантності: пошуки, проблеми, знахідки».

2. Створено скриньку методичних порад педагогові з питань «Толерантність», «Педагогіка толерантності».

3. Визначено та затверджено на засіданнях предметно-циклових, методичних комісій тематику роботи кожної комісії, виходячи із єдиної методичної теми роботи училища.

4. Визначено тематику роботи кожної предметно-циклової та методичної комісії у світлі роботи над єдиною методичною темою.

5. Підібрано індивідуальну методичну тему роботи викладача, майстра виробничого навчання.

6. Організовано наставництво для педагогів, які вперше планують роботу над методичною темою.

7. Складено плани самоосвіти викладача, майстра виробничого навчання.

8. Підготовлено та проведено педагогічні читання за тематикою «Педагогіка толерантності».

9. Підготовка та проведення Ради учнівського самоврядування за тематикою «Учнівське самоврядування як засіб формування особистої компетентності молоді».

III етап

Січень 2013р. – червень 2016р.

Практично-прикладний. Апробація та практичне опрацювання методичної теми.

Мета: Апробація та практичне впровадження педагогіки толерантності у педагогічному та учнівському колективах.

Даний етап характеризувався активною роботою над обраною темою у рамках предметно-циклових, методичних комісій. Організацією дієвої самоосвітньої роботи педагогів із визначеної теми. Адаптацією молодих та новоприбулих викладачів та майстрів виробничого до роботи над реалізацією теми.

Основними завданнями на даному етапі є:

1. Спрямуванням всіх напрямів навчально-виробничої, методичної та виховної роботи на розвиток творчого потенціалу педагога у контексті реалізації методичної теми.
2. Апробація та трансформуванням принципів толерантності у практичну діяльність педагогів училища, а саме:

♦ Проведення діагностування рівня толерантності педагогів та учнів та різних етапах реалізації теми;

♦ Підготовка та проведення позакласних заходів (у тому числі відкритих) за тематикою толерантного виховання підростаючого покоління;

♦ Підготовка та проведення уроків (у тому числі відкритих) із використанням пропаганди принципів толерантності;

♦ Підготовка та проведення інструктивно-методичних нарад, семінарів-практикумів, тренінгів, бесід, диспутів та інших заходів з метою впровадження принципів толерантності у педагогічному та учнівському колективах;

♦ Підготовка та проведення благодійних акцій, виставок, концертів;

♦ Організація взаємовідвідувань уроків та виховних заходів;

♦ Підготовка виступів, доповідей, методичних рекомендацій (із досвіду роботи).

IV етап

серпень – грудень 2016р.

Результативно-узагальнюючий. Узагальнення результатів роботи училища над методичною темою й поширення досвіду роботи в системі толерантного навчання та виховання.

Мета: Вивчення та узагальнення результатів реалізації проблемної теми.

Основними завданнями на даному етапі є:

1. Складання звітів педагогічних працівників про наслідки роботи над власною методичною темою (на засіданнях предметно-циклових та методичних комісій). Створення презентації досвіду.
2. Проведення творчих звітів предметно-циклових та методичних комісій про наслідки роботи над темою.
3. Узагальнення та аналіз роботи над єдиною методичною темою, виробленням практичних рекомендацій.
4. Оформлення результатів роботи у вигляді методичних порад, розробок тощо.

5. Оформлення довідково-інформаційних матеріалів з єдиної методичної теми у методичному кабінеті, електронному методичному кабінеті.

6. Проведення підсумкової методичної конференції за підсумками роботи за тематикою: «Реалізація принципів педагогіки толерантності, як необхідна умова формування гуманістичних цінностей підростаючого покоління».

7. Підготовка та проведення ярмарку педагогічних ідей та педагогічної виставки з девізом «Основа усієї мудрості – терпіння» (Платон).

8. Створенням банку перспективного педагогічного досвіду (за розробками та методичними рекомендаціями).

9. Підбиття підсумків роботи на засіданні педагогічної ради, формування традиції. Оформлення матеріалів, підготовка їх до друку, розміщення на сайтах. Вироблення практичних рекомендацій.

Очікувані результати роботи над єдиною методичною темою:

1. Вироблення єдиної педагогічної позиції, загальних цінностей, традицій.

2. Удосконалення змісту, форм і методів училищної методичної роботи.

3. Формування толерантності в особистісній системі цінностей педагога та перетворення її у регулятивний принцип професійної діяльності.

4. Формування у педагогів та учнів установок на толерантну взаємодію та на необхідність створення толерантного середовища у навчальному закладі.

5. Підвищення професійної компетентності, творчого потенціалу викладачів і майстрів виробничого навчання.

6. Впровадження в практику роботи педагогів досвіду реалізації нових педагогічних ідей, концепцій та рекомендацій.

7. Підвищення рівня навчальних досягнень, вихованості, розвитку учнів.

Реалізація проблеми почалась із підготовки та проведення на базі навчального закладу у березні 2012 року обласного семінару-практикуму методистів за тематикою «Педагогіка толерантності». Для підготовки до семінару була створена творча група, завданням якої було опрацювання та систематизація матеріалів Internet-сайтів, психологічної, педагогіко-методичної, філософської літератури із тематики «Толерантність», «Педагогіка толерантності»; складання картотеки та довідкового словника за даною темою, проведення анкетування та тестування педагогічних працівників. Результати тестування за тематикою «Толерантність» показали неоднозначне відношення педагогів до цього поняття, розкрили відсутність знань істиннх ідей педагогіки толерантності. На основі діагностики члени творчої групи підготували орієнтовний план роботи над реалізацією методичної теми. Тільки після повного опрацювання аналітичних матеріалів,

матеріалів Інтернет-сайтів був розроблений, узгоджений та затверджений основний план реалізації методичної проблеми.

На засіданнях групи у таких нетрадиційних формах, як: презентації, слайд-шоу, «корисні поради» вивчався досвід використання принципів толерантності в освіті, проводилося ознайомлення з різними аспектами педагогіки толерантності. Протягом трьох років членами творчої групи демонструвалися відкриті уроки, позакласні заходи, що пропагують переваги толерантних відносин.

У процесі реалізації теми задіяні усі форми навчально-методичної, навчально-виховної та навчально-практичної роботи. Протягом трьох років реалізації теми проводились колективні, масові, групові та індивідуальні форми роботи. У практичній роботі з педагогами, а педагоги у роботі з учнівським колективом, використовували активні форми проведення методичних заходів, уроків та позакласних заходів: диспути, дискусії, тренінги, ділові та імітаційні ігри, круглі столи, аналіз літератури, самоосвітня робота тощо.

Питання реалізації методичної теми розглядалось на педагогічних радах:

- ✓ «План реалізації єдиної методичної теми» - червень 2012р.;
- ✓ «Стан науково-методичного супроводу реалізації єдиної методичної теми» - січень 2014р.;
- ✓ «Про стан організації роботи та діяльності школи молодого педагога у рамках реалізації ЄМТ» - березень 2015р.;
- ✓ «Стан гурткової та позакласної роботи з учнями з національно-патріотичного, морального виховання» (у рамках виховання толерантності) – травень 2015р.

З метою оперативного аналізу та коригування роботи над реалізацією методичної теми за тематикою «Педагогіка толерантності» кожен четвертий понеділок місяця проводились інструктивно-методичні наради при заступникові директора з НР та методистові. На цих нарадах проводився аналіз відвіданих уроків, позакласних заходів, відпрацьовувались шляхи реалізації принципів педагогіки толерантності у навчальному процесі. За роки роботи над методичною темою адміністрацією училища, головами ПЦК та МК відвідано та проаналізовано більше ста вісімдесяти уроків теоретичного, виробничого навчання, виховних та позакласних заходів, які висвітлюють елементи педагогіки толерантності. Всі уроки давалися відповідно до вибраних методичних тем. На уроках чітко простежувалися сучасні методи та прийоми, що використовуються у педагогічній практиці взаємовідносин педгог-учень; учень-учні. У своїй практичній діяльності інженерно-педагогічні працівники намагалися відійти від шаблонної структури уроку і знайти різноманітні творчі підходи до особистості учня.

У рамках роботи над єдиною методичною темою викладачами та майстрами виробничого навчання за три останні роки було проведено 23

відкритих уроки та 17 позакласних виховних заходів. Усі уроки та позакласні заходи проведені відповідно до вибраних методичних тем. Викладачі, майстри виробничого навчання показали достатній рівень володіння сучасними методиками проведення уроків та позакласних заходів, умінням використовувати у педагогічній практиці толерантні взаємовідносин викладач-учень; учень-учні.

Змістовними та цікавими, з точки зору виховання толерантних відносин, прощення та взаєморозуміння, були уроки «Світової літератури»: «Таємниця сімейного щастя» (драма Г.Ібсена «Ляльковий дім»), «Злочин і кара» (роман Ф.М.Достоєвського), «Анна Кареніна» (роман Л.М. Толстого) проведені директором Полухіним В.Ф.

Вихованням доброти та людяності, любові до рідного краю насичені відкриті уроки «Української літератури». які провела викладач Нестеренко Н.М.: «Кіноповість «Україна в огні»; «Доля народу крізь призму суб'єктивної інтерпретації. Характеротворення» (О.П.Довженко), «Тигролови» (І. Багряний).

Урок-дослідження з «Української літератури» за твором В.Стефаника «Камінний хрест» за проблемною темою: «Чи кожен здатний винести свій хрест, ще за життя не лігши в домовину...», проведений викладачем Калініченко О.С., навчає молодь любові та співпереживанню, співчуттю та взаємодопомозі, сприяє становленню високих моральних принципів.

Питання виховання толерантності стосується історичної науки, бо велика кількість питань, які вивчає історія, є суперечливими, багатозначними. На уроках історії, правознавства, у гуртковій роботі, які проводить викладач історії С.О. Лебеденко, багато уваги приділяється вихованню об'єктивного підходу до аналізу та сприйняття історичних подій та фактів. Під час вивчення історії України, однією із тем, де цілком проглядається аспект толерантності та толерантного виховання юного покоління є «Україна та українці у Великій Вітчизняній війні». Важливим чинником у толерантному вихованні підростаючого покоління є сам викладач історії, який на власному прикладі заохочує до упередженості щодо певних подій, виключення стереотипів.

Робота методичного кабінету в реалізації єдиної методичної теми

Основним координатором роботи над реалізацією єдиної методичної теми став методичний кабінет, основними центрами реалізації проблеми – предметно-циклові та методичні комісії, інструктивно-методичні наради.

Для ознайомлення педагогів з аналітичним матеріалом з методичної теми активом кабінету розроблено та виготовлено наочно-інформаційний стенд «Педагогіка толерантності», на якому висвітлено основні принципи толерантності, розкрито риси толерантного педагога. Разом із членами творчої групи актив методкабінету опрацював матеріал та розробив психолого-педагогічний словник «Педагогіка толерантності», а разом із

активом бібліотеки – каталог статей, розробок з даної теми, наявних у літературі та мережі Інтернет.

У методичному кабінеті постійно проводяться бесіди, диспути, індивідуальні консультації з педагогами за питаннями методичної теми. Періодично проводиться діагностування педагогів з метою визначення рівня володіння принципами педагогіки толерантності. У жовтні 2013 року відбувся психолого-педагогічний семінар за тематикою: «Толерантність – дорога до порозуміння». У методичному кабінеті училища були представлені плакати з висловами видатних людей. Доповідачі супроводжували виступи цікавими презентаціями.

Завдяки тому, що методичний кабінет має окрему лінію мережі Інтернет, Wi-Fi розгалуження, педагоги у своїй роботі мають можливість вільно використовувати дані ресурсів мережі. Комп'ютери, що знаходяться у методичному кабінеті, з'єднані у локальну систему, і усі педагоги мають вільний доступ до Інтернет. Це дозволяє викладачам та майстрам виробничого навчання користуватись матеріалами усіх комп'ютерів, вільно працювати в електронному кабінеті.

Електронний методичний кабінет, створений у 2013 році, став своєрідною базою методичних напрацювань педагогів. На даний час у кабінеті сконцентровано 15 папок викладачів, 17 папок майстрів виробничого навчання та 7 керівництва училища. Папки містять: портфоліо педагога, методичні напрацювання та плануючу документацію.

Для систематизації методичних надбань педагогів у методичному кабінеті створено електронну картотеку із тематики єдиної методичної теми. Серед кращих напрацювань методичні розробки позакласних заходів:

«Чи вміємо ми спілкуватись?» (диспут), майстер виробничого навчання Нетреба О.П.;

«Давайте понимать друг друга с полуслова» (виховна година), майстер виробничого навчання Лагода Т.П.;

«Всі ми різні, всі ми рівні» (бесіда), класний керівник Лисенко В.К.;

«Що для мене справжня дружба?» (бесіда), класний керівник Закутіна З.В.;

«Толерантность: жить в мире с другим» (виховна година), класний керівник Букреєва І.В.

До електронного методичного кабінету надано 14 методичних розробок уроків теоретичного навчання, 23 доповіді чи виступи.

Позитивним є те, що педагоги училища, проходячи курси підвищення кваліфікації у Запорізькому інституті післядипломної педагогічної освіти, тематикою курсових робіт обрали тематику «Педагогіка толерантності»:

- «Розвиток толерантності у системі освіти як об'єктивна потреба сучасного суспільства» (викладач Сахно Н.Ф.);

- «Проблеми становлення особистості важковиховуваного учня у ПТНЗ та шляхи їх вирішення» (майстер виробничого навчання Лукомська К.Д.);

- «Психологія взаєморозуміння» (майстер виробничого навчання Джамалова О.В.).

Активом методичного кабінету поповнено скриньку методичних порад педагогові з питань «Толерантність», «Педагогіка толерантності».

В електронному методичному кабінеті створено окрему рубрику: «Наші надбання», у якій зібрано матеріали педагогічного досвіду викладачів та майстрів виробничого навчання:

Калініченко О.С. – «Національно-патріотичне, морально-етичне виховання учнів у процесі викладання української мови та літератури»;

Помилуйко С.Ф. – «Розвиток комунікативних, толерантних рис характеру у процесі проходження виробничого навчання та практики на робочому місці оператора поштового зв'язку».

Букреєва І.В. – «Активізація пізнавальної діяльності учнів на уроках професійних дисциплін з використанням інформаційно-комунікаційних технологій»;

Павлова О.Є. – «Лекційно-семінарська система у викладанні професійних дисциплін»;

Закутіна З.В. – «Організація самостійної роботи учнів з довідковим матеріалом, навчальною та технічною літературою»;

Лисенко В.К. – «Використання технологій варіативного підходу до розв'язування задач із фізики та математики»;

Нестеренко Н.М. – «Створення та використання фреймів на уроках української мови та літератури»;

Лагода Т.П. – «Естетика праці та професійна етика – необхідна умова успішної діяльності фахівців у сфері харчування».

Кращі методичні розробки уроків, матеріали педагогічного досвіду педагогів розміщені на сайті навчального закладу за адресою **http://www.zvipu.zp.ua** (у рубриці «Методична робота» - методичні розробки, педагогічний досвід.).

Методичні рекомендації та розробки уроків викладачів: Букреєвої І.В., Закутіної З.В., Нестеренко Н.М., майстрів виробничого навчання Помилуйко С.Ф., Гордієнко Н.А. надруковані у журналі «Профтехосвіта» (ВГ Основа).

Методичні рекомендації з рубрики «Національно-патріотичне виховання» викладача Доценко Г.О. розміщені на сайті видавничої групи «Основа».

Матеріали фотозвіту представлені на «Обласний етап Всеукраїнського конкурсу «Моральний вчинок 2014-2015» тематичний напрям «Соціальний фотозвіт «Не словом, а ділом»» зайняли третє місце (керівники Лисенко В.К.,

Живиця М.А.) та розміщені на Запорізькому порталі Заповікі за адресою **http://wiki.ciit.zp.ua**

Робота предметно-циклових, методичних комісій у реалізації єдиної методичної теми.

Тематика роботи предметно-циклових та методичних комісій у рамках методичної теми:

Назва комісії	Тематика роботи
Електротехнічного напрямку	Виховання толерантності в процесі професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників
Зварювального напрямку	Формування толерантності як основи позитивних міжособистісних стосунків у підлітковому віці
Сфери обслуговування	Толерантність у процесі становлення молоді в умовах полікультурного суспільства
Природничо-математичного циклу	Проблема формування толерантності молодого покоління в сучасних умовах
Суспільно-гуманітарного циклу	Інноваційні підходи до вивчення суспільно-гуманітарних дисциплін у світлі педагогіки толерантності
Захисту Вітчизни, безпеки життєдіяльності, фізичної культури та здоров'я	Роль особистості педагога у формуванні творчої працездатності учнів із врахуванням їх індивідуальних особливостей.

Робота предметно-циклових, методичних комісій була направлена на практичну реалізацію методичної проблеми: на засіданнях заслуховувались доповіді педагогів, обговорювались та аналізувались відвідані заходи та уроки, проводилась діагностика та анкетування «Наш рівень толерантності». За результатами діагностики відпрацьовувались поради та рекомендації. Згідно планів роботи комісій на засіданнях використовувались активні методи роботи з педагогами: диспути, тренінги, ігри та інші заходи.

Цікаво пройшли:

- тренінг, проведений ПЦК «Електротехнічних дисциплін» - «Я – у центрі конфлікту»;

- диспут ПЦК суспільно-гуманітарного циклу: «Чи варто брати минуле у майбутнє?», «Мудрість з дерева пізнання» (Обговорення висловів видатних людей про толерантність);

- ПЦК «Сфери обслуговування» - «За гостинним столом різних народів» (лабораторно-практичне заняття з предмета «Кухня народів світу», на якому презентувались страви різних народів). Презентація супроводжувалась цікавими розповідями, а на завершення - дегустацією запропонованих страв.

Кожен член предметно-циклової, методичної комісії у розрізі самоосвіти продовжував працювати над власною методичною темою,

реалізуючи її через опрацювання теоретичних надбань, створення власних розробок, виступах на засіданнях комісій, педагогічних радах, інструктивно-методичних нарадах. На засіданнях предметно-циклових та методичних комісій систематично здійснювався обмін творчими ідеями та досвідом з означеної проблеми, пропагувався кращий досвід роботи педагогів.

Для педагогів, які вперше обрали та працюють над методичною темою, у межах комісії були призначені наставники із числа досвідчених педагогів. Наставники надають допомогу і теоретичну, і практичну: підказують та допомагають аналізувати джерела інформації, опрацьовувати їх, складати виступи та готувати доповіді.

Робота методичного кабінету тісно перепліталась із роботою бібліотеки училища у питанні реалізації єдиної методичної теми. Сумісними були виставки:

- ✓ Толерантність у нашому житті (постійнодіюча);
- ✓ Пам'ятаємо заради майбутнього (до річниці трагедії Бабиного Яру);
- ✓ Ріка нашої пам'яті – до Міжнародного дня боротьби з фашизмом.

На базі читальної зали бібліотеки проводились диспути з учнями та педагогами, тематичні бесіди:

- ✓ Права людини, торгівля людьми – хто за цим стоїть? (до Всесвітнього дня прав людини);
- ✓ Толерантність – це потреба людини (до Міжнародного дня толерантності);
- ✓ Формування негативного ставлення до проявів екстремізму та тероризму;
- ✓ Взаємовідносини підлітка і суспільства. Як поводитися в конфліктній ситуації?

Змістовними були педагогічні читання, засідання психолого-педагогічного семінар-практикум за тематикою «Педагогіка толерантності: пошуки, проблеми, знахідки», проведені на базі читальної зали чи методичного кабінету:

- ✓ «Урок - відрізок шляху духовного сходження педагога і учня. Сучасні вимоги до ефективності уроку як основної форми організації навчально-виховного процесу»;
- ✓ «Толерантність педагога – необхідна умова сучасного навчального процесу. Творча співпраця педагога та учня на уроці»;
- ✓ «Педагогічне спілкування як ефективний засіб впливу на особистість».
- ✓ «Діяльність класного керівника щодо формування позитивних якостей особистості, практичного розвитку її запитів та потреб»;
- ✓ «Педагогіка співробітництва. Творче використання педагогіки толерантності в навчально-виховному процесі».

Разом із заступником директора з НВР О.М. Кловською Рада учнівського самоврядування провела та продовжує проводити численні

благодійні акції, концерти, які виховують в учнів почуття доброти, милосердя та співчуття.

Реалізуючи єдину методичну тему, педагоги нашого закладу розуміють, що толерантність є доволі делікатним правилом поведінки, якого, безумовно, потрібно дотримуватись, оскільки воно визначає не лише моральний, суспільний і демократичний рівень розвитку суспільства, але і кожної особистості зокрема.

Професійна діяльність педагога за своєю природою, характером і результатами є етичною, ґрунтується на етичних законах і принципах. Рівень толерантності свідчить про готовність суспільства в цілому до формування стосунків відкритого типу та співпраці на основі демократичних принципів. І педагог повинен чітко й усвідомлено це зрозуміти та діяти на основі «золотих» правил етики. Тому виховання толерантності визначається як одне з провідних освітніх завдань XXI ст., практичне втілення якого спрямовує до створення в суспільстві та світовій спільноті культури довіри та культури толерантності.

Методичний супровід інноваційної діяльності викладачів та майстрів виробничого навчання засобами методичного кабінету

Павленко О.О., методист ДНЗ
«Запорізький правобережний
професійний ліцей»

Не соромся вчитися і в зрілому віці.
Краще навчитися пізно, ніж ніколи.

Езоп

Методична робота – важлива складова післядипломної педагогічної освіти, що має цілісну систему дій і заходів, спрямованих на підвищення кваліфікації та професійної майстерності кожного педагогічного працівника, розвиток творчого потенціалу педагогічного колективу ДНЗ «Запорізький правобережний професійний ліцей», досягнення позитивних результатів навчально-виробничого процесу. Участь у методичній роботі має бути професійним обов'язком кожного педагогічного працівника ліцею.

Головна мета роботи методичних служб ПТНЗ з педагогічними кадрами – забезпечення неперервного і цілеспрямованого професійного розвитку педагогічних працівників відповідно до сучасних вимог.

Завдання методичної роботи у ДНЗ «Запорізький правобережний професійний ліцей»:

- збагачення знань педагогів (предметних, методичних, дидактичних, психологічних);
- розвиток мотивів творчої діяльності (потреба в новизні, у творчому підході до праці);
- розвиток педагогічної техніки, виконавчої майстерності, артистизму;
- розвиток емоційно-вольової саморегуляції;
- організація діагностики і самодіагностики реальних навчальних можливостей учнів, колективів груп, професійних можливостей, потреб і запитів педагогів;

- стимулювання групової творчості й ініціативи членів педагогічного колективу;
- залучення до науково-дослідної, дослідно-експериментальної роботи, до цілеспрямованого формування нового досвіду свого навчального закладу;
- впровадження і використання досягнень психолого-педагогічної науки, інших наукових дисциплін;
- поширення перспективного досвіду, набутого в колективі.

Найголовнішим та найістотнішим у методичній роботі у ДНЗ «Запорізький правобережний професійний ліцей» є надання реальної, дієвої допомоги педагогічним працівникам у розвитку їхньої майстерності – поєднання професійних знань, навичок та вмінь і необхідних для сучасного педагога рис особистості.

Зміст методичної роботи

Напрями роботи:

1) аналіз стану викладання;
2) створення організаційних умов для безперервного вдосконалення фахової освіти і кваліфікації педагогічних працівників, підвищення їхньої психологічної компетентності;
3) проведення методичних заходів, спрямованих на розвиток творчих можливостей педагогів, вивчення, узагальнення і поширення педагогічного досвіду;
4) залучення педагогів до пошуково-дослідної роботи;
5) апробація та введення нових освітніх технологій і систем;
6) створення умов для збереження, систематичного поповнення та ефективного використання методичного фонду літератури, аудіо - та відеоматеріалів;
7) координація змісту методичної роботи зі змістом діяльності науково-методичного центру професійно-технічної освіти.

В умовах модернізації сучасної системи освіти зростає роль інноваційної діяльності, яка набуває все більш масового характеру, так як виникає потреба в оновленні змісту освіти, досягнення нової якості на основі інноваційних ініціатив за пріоритетними напрямками освітньої діяльності.

Сьогодні в умовах неоднозначності та неоднорідності парадигм освіти, множинності концепцій, різноманітності освітніх систем, інноваційних технологій, практик дуже важко регламентувати діяльність педагогів. Крім того, їхня праця завжди носить творчий характер. Про те, що вчитель живе до тих пір, поки він вчиться, відомо давно. Але методичне навчання педагога має бути науково-організованим, системним, цілеспрямованим, тобто сприяє його постійному особистісному і професійному розвитку.

Будь-яка інноваційна діяльність потребує організований методичний супровід.

Таким чином, методичний супровід інноваційної діяльності викладачів та майстрів виробничого навчання в навчальному закладі має бути організований при дотриманні наступних аспектів: вивчення інноваційного потенціалу особистості педагогічних працівників та аналіз умов освітнього середовища в навчальному закладі.

Методична робота - це систематична колективна й індивідуальна діяльність педагогічних працівників, спрямована на підвищення їх науково-теоретичного, загальнокультурного рівня, психолого-педагогічної підготовки й професійної майстерності. Це безперервний процес, спрямований на підвищення професіоналізму і кваліфікації викладачів як показника якості кадрового потенціалу навчального закладу.

Поняття «супровід» означає «слідувати поруч», надаючи, роблячи можливим, реально здійсненним те, що заплановано.

Інновація - з латини «оновлення, новизна, зміна» - *нововведення* - процес створення, поширення й використання нових засобів (нововведень) для розв'язання тих педагогічних проблем, які досі розв'язувались по-іншому.

Інноваційний процес складається:

- виникнення ідеї;
- розробка нововведення;
- процес впровадження інновації.

Діяльнісна структура представлена сукупністю компонентів: мотиви – цілі – задачі – зміст – форми – методи – результати.

Науково-методичне забезпечення процесу:

- розробки, освоєння та впровадження інновацій,
- нормативно-правове,
- фінансово-матеріальне,
- науково-методичне,
- організаційне та кадрове забезпечення інноваційного процесу.

Структурні елементи педагогічної інноваційної діяльності

- планування,
- моделювання,
- апробація,
- розповсюдження.

Інноваційна освітня діяльність Державного навчального закладу «Запорізький правобережний професійний ліцей» характеризується пошуком нових та вдосконаленням існуючих концепцій і підходів до освіти, суттєвими змінами в її змісті, формах і методах навчання, виховання, управління навчальним процесом у закладі. Невід'ємною складовою методичної роботи є контроль ефективності впровадження інноваційних педагогічних технологій у навчальний процес.

Робота по запровадженню нових педагогічних технологій ведеться планомірно та систематично, здійснюється на інформаційно – теоретичному та практичному рівнях. На теоретичному рівні (педагогічні ради, засідання методичних комісій, інструктивно-методичні наради, конференції, засідання круглих столів) педагогічні працівники ознайомлюються з сучасними педагогічними технологіями, а на практичному – впроваджують у навчально-виховний процес.

Одним із пріоритетів роботи педагогічного колективу ДНЗ «Запорізький правобережний професійний ліцей» є підвищення якості та фахової готовності викладачів і майстрів виробничого навчання, опанування ними інноваційними педагогічними технологіями та формування у них необхідного і достатнього рівня володіння сучасними засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

Комп'ютерна техніка та інформаційні технології мають органічно увійти до нині діючої системи дидактичних засобів, стати однією з ефективних складових навчального-виховного процесу і використовуватися для ефективного навчання та всебічного розвитку учнів.

Початок інноваційної діяльності викладачів та майстрів виробничого навчання в ДНЗ «Запорізький правобережний професійний ліцей» - 2012 рік.

Методичний кабінет навчального закладу оновлено та оснащено сучасним мультимедійним обладнанням:

- комп'ютер
- проектор
- інтерактивна дошка
- веб-камера
- багатофункціональний пристрій .

Сучасний методичний кабінет надав можливість працювати в напрямку використання інноваційних технологій з використанням сучасних можливостей мультимедійного обладнання.

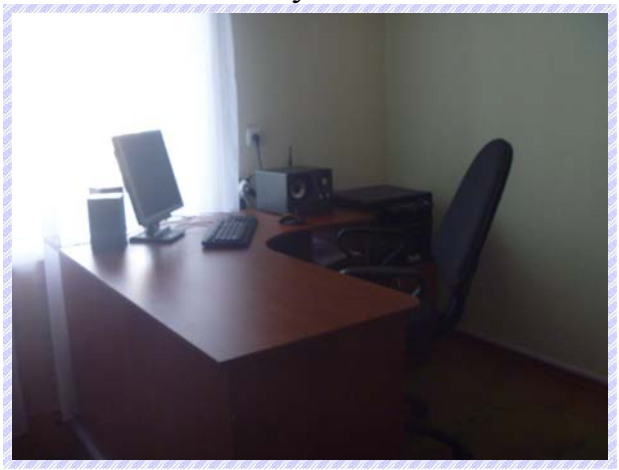

Навчальні кабінети та майстерні поповнились комп'ютерами та проекторами. У 2012 році комп'ютерами були оснащені 4 кабінети та 2 лабораторії, у 2015

- 9 кабінетів, 3 майстерні, 3 лабораторії (в яких розміщено 4 проектори), що складає 85% від усіх навчальних приміщень.

1. Моніторингова діяльність

Моніторинг діяльності викладачів та майстрів виробничого навчання показав, що 13 % педагогічних працівників володіють комп'ютером на високому рівні, 40% - на достатньому, всі інші - на низькому рівні (вміють набирати простий текст). У наявності велика кількість комп'ютерів, які використовувались не в повній мірі.

2. Розробка планів розвитку педагогічної майстерності викладачів та майстрів виробничого навчання

щодо комп'ютерної грамотності, що є невід'ємною складовою інноваційної діяльності:

- інструктивно-методичні наради;
- доповіді;
- педагогічні читання.

Проведення на зимових канікулах педагогічних читань за планом 2012-2013 н.р.

09.01.2013 р – Педагогічні читання на тему «Використання інноваційних технологій в підготовці професійних працівників»:

1. Зварники
2. Комп'ютерні дисципліни
3. Автослюсарі
4. Електрики

11.01.2013 р - Педагогічні читання на тему «Використання інноваційних технологій в навчальному процесі»:

Загальноосвітні предмети (фізика, хімія, математика, іноземна мова, філологія, історія)

Педагогічні читання супроводжувались показом презентацій власних наробок викладачів та майстрів виробничого навчання

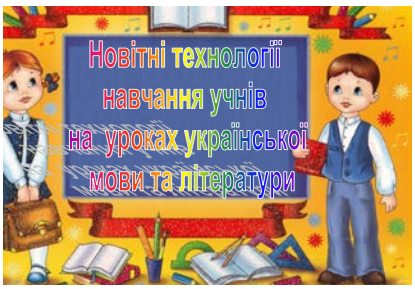

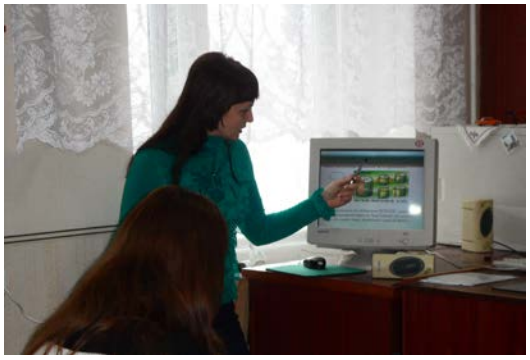

2013-2014 н.р.

03.01.14 р. Педагогічні читання - «Інтерактивні технології». Робота з інтерактивною дошкою. Павленко О.О.

04.01.2014 р. - Педагогічні читання на тему «Захист інформації» Горєлов С.О., Петренко Є.В.

10.01.2014 р – практикум на тему «Конвертація документів з pdf. Закачування відеозображень з мережі Інтернет» Янкін Д.М.

«Нові методи ведення уроків» Мелах Ц.В.

2014-2015 н.р

05.01.2015 р. - Педагогічні читання: «Самоосвіта педагогічного працівника» – Павленко О.О.

06.01.2015 р - Нові методи роботи на сучасному уроці – Кожушко О.О.

08.01.2015р. – Методичні основи створення підручника нового покоління ПТНЗ – Павленко О.О.

Проведення щорічних педагогічних читань підвищило рівень володіння комп’ютерними технологіями:

48% педагогічних працівників володіють комп’ютером на високому рівні;

38% на достатньому;

14% на низькому рівні.

3. Інноваційна діяльність шляхом співпраці

У грудні 2013 року на базі ДНЗ «Запорізький правобережний ліцей» відкрито філіал міжнародної мережної академії Cisco. Педагогічні працівники та учні з великим зацікавленням отримують додаткову освіту у сфері IT – технологій. Викладачі використовують матеріали академії під час проведення уроків зі спецпредметів комп'ютерних дисциплін.

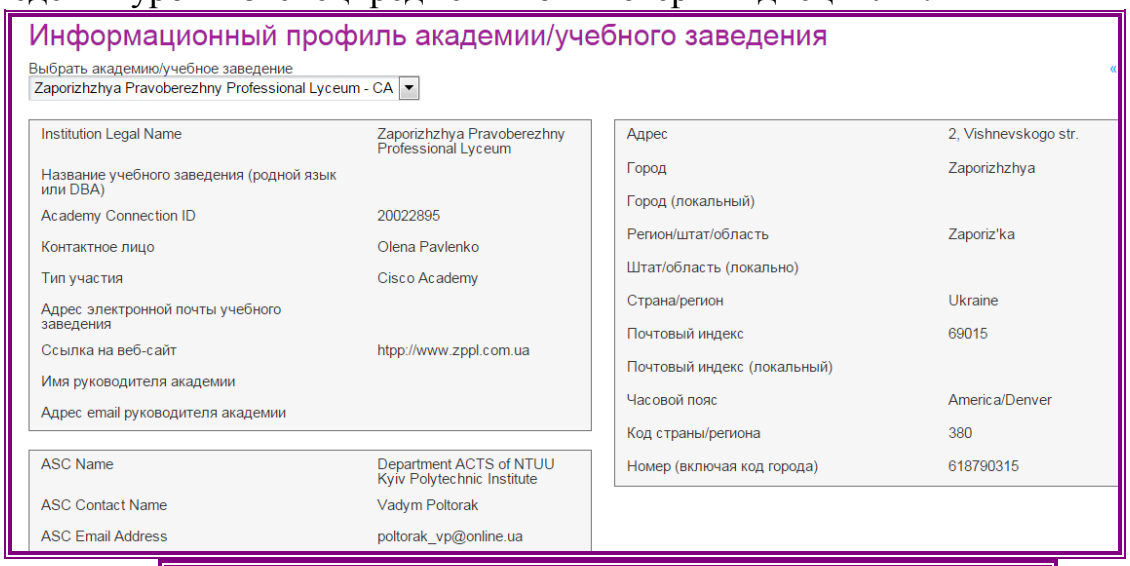

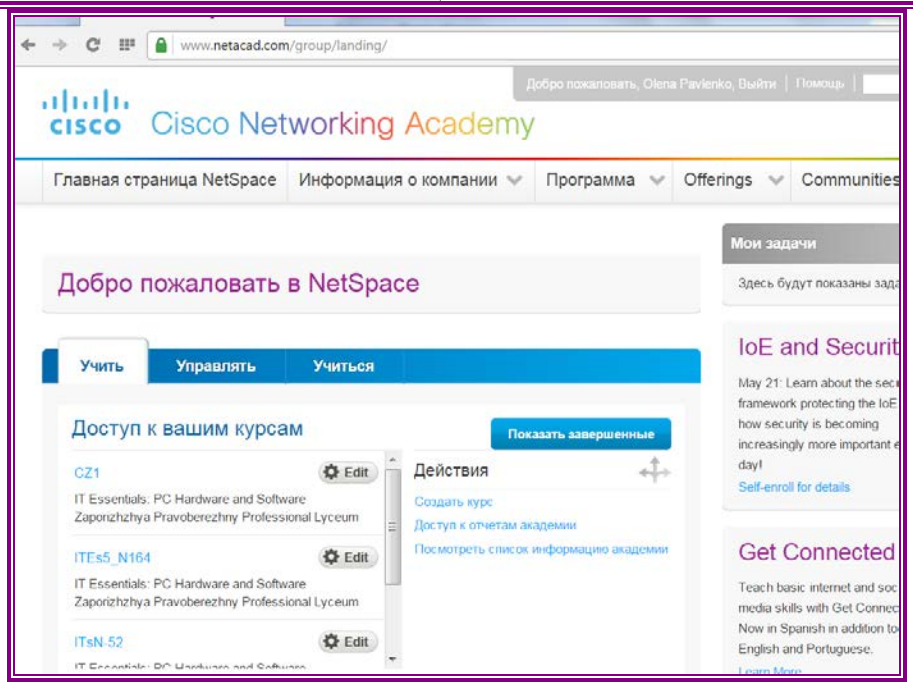

Завдяки матеріалам академії в своїй роботі ми використовуємо європейський погляд на комп'ютерні технології. Зокрема, вивчаються теми:

- Знайомство з персональним комп'ютером;
- Використання інструменту;
- Операційні системи;
- Зборка комп'ютера;
- Мережі;
- Профілактичне обслуговування;

- Ноутбуки;
- Мобільні пристрої;
- Принтери;
- Безпека;
- IT – спеціаліст.

У матеріалах академії Cisco є багато відеоматеріалу, зображень та віртуальна зборка комп’ютера і ноутбука.

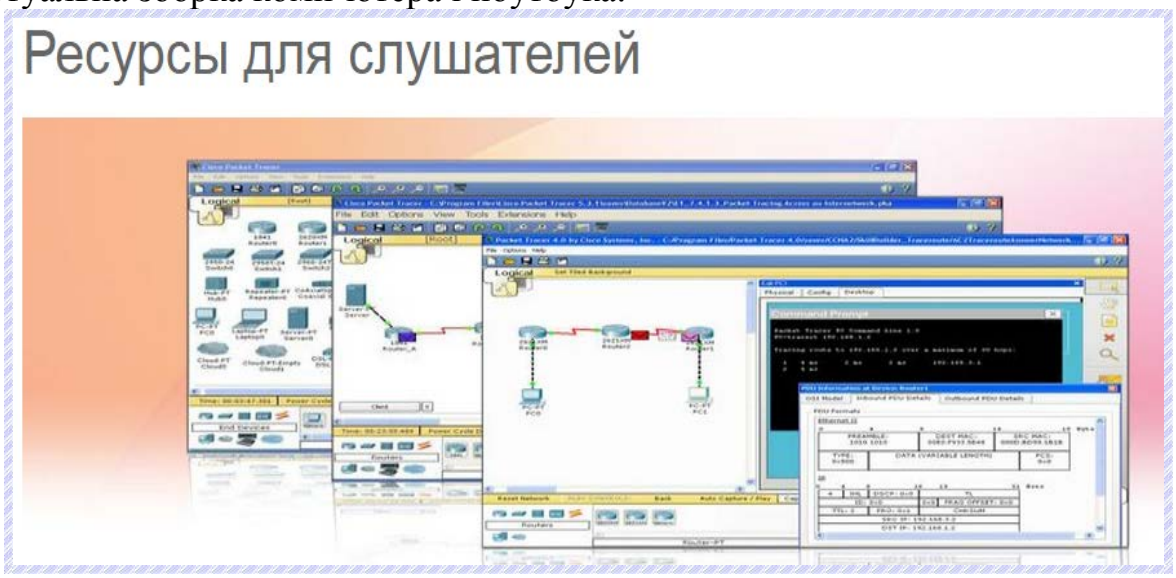

На сьогодення вже більше 100 учнів та 13 педагогічних працівників отримали диплом міжнародного зразка. Нині в Cisco навчаються ще 28 учнів ліцею, які після успішного складання тестів зможуть також отримати сертифікати Cisco Networking Academy.

Як активні учасники академії Cisco у Запорізькій області учні та педагогічні працівники ДНЗ «Запорізький правобережний професійний ліцей» були запрошені на Міжнародний «День кар’єри дівчат в IT». Вперше за підтримки компанії Cisco зусиллями Мережної академії Cisco при ЗДІА проведено в Запоріжжя.

Girls in ICT Day - це щорічна ініціатива, організована Міжнародним союзом електрозв'язку (ITU),який є спеціалізованою агенцією ООН.

Представники нашого навчального закладу нагороджені цінними призами (навчальний заклад отримав роутер від компанії Cisco).

Керує роботою академії методист Павленко О.О.

Матеріали академії «Cisco» допомогли при проведенні відкритого уроку на обласному семінарі-практикумі викладачів іноземної мови «Спеціальна термінологія іноземною мовою» викладачем Тарасенко С.Л. у 2015 році з використанням інтерактивної дошки.

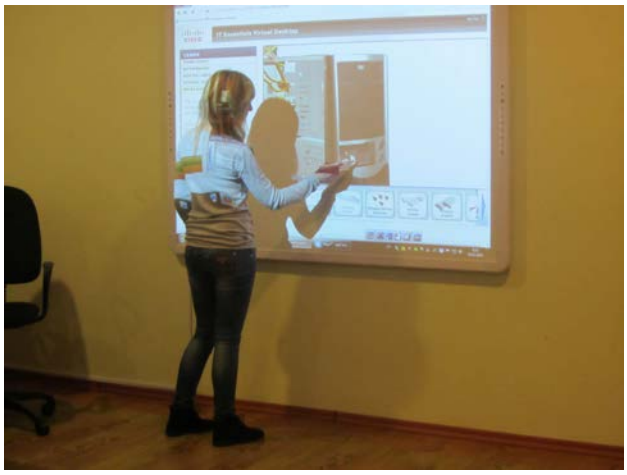

Робота з інтерактивною дошкою є значною частиною інноваційної діяльності педагогічного колективу ліцею.

4. Впровадження сучасних комп’ютерних технологій

Основним засобом роботи є інтерактивна дошка. В інтерактивній дошці суміщені можливості звичайної дошки й відеопроектора: на такій дошці можна писати звичайним способом і проектувати будь-яке зображення, наприклад, інтерактивну модель, анімацію, відеофрагмент тощо. Так як це не тільки сучасний технічний засіб, а й зовсім інша форма і метод викладання, новий підхід до процесу навчання. Використання мультимедійних засобів

навчання допомагає реалізувати особистісно-орієнтований підхід у навчанні, забезпечує індивідуалізацію і диференціацію навчання з урахуванням особливостей учнів, їхнього рівня навченості, схильностей.

Інтерактивна дошка є ефективною освітньою технологією завдяки властивим їй якостям інтерактивності, гнучкості та інтеграції різних типів навчальної інформації, а також завдяки можливості враховувати індивідуальні особливості учнів і сприяти підвищенню їх мотивації.

За рахунок цього більшість педагогічних працівників можуть використовувати інтерактивну дошку та комп'ютер як основу своєї діяльності з інформатизації освіти. Використання комп'ютерних технологій допомогає у повній візуалізації об'єктів та явищ.

Інтерактивна дошка допомагає в проведенні обласних семінарів:

- семінар-практикум викладачів української мови та літератури – 2012 р.;
- семінар – практикум старших майстрів – 2013 р.;
- семінар-практикум інженерів з охорони праці – 2013 р.
- семінар-практикум викладачів машинобудівного профілю – 2014 р.
- семінар - практикум заступників директорів з виховної роботи – 2014 р.
- семінар - практикум викладачів іноземної мови – 2015 р.

Протягом 2013-2015 року всі відкриті уроки проводяться з використанням інтерактивної дошки. На сьогодні вже 90% викладачів та майстрів виробничого навчання використовують в своїй повсякденній роботі інтерактивну дошку та комп'ютерні технології.

Спрямування курсів підвищення кваліфікації інноваційним технологіям Веб - 2.0 дозволило педагогічним працівникам розробити власні блоги. На сьогодні існує 3 блога та 3 розробляються.

- Мелах Ц.В. - блог викладача української мови та літератури
- Павленко О.О. - блог методиста
- Герасименко Т.Г. - блог викладача фізики
- Орос А.С. – блог сучасні технології.

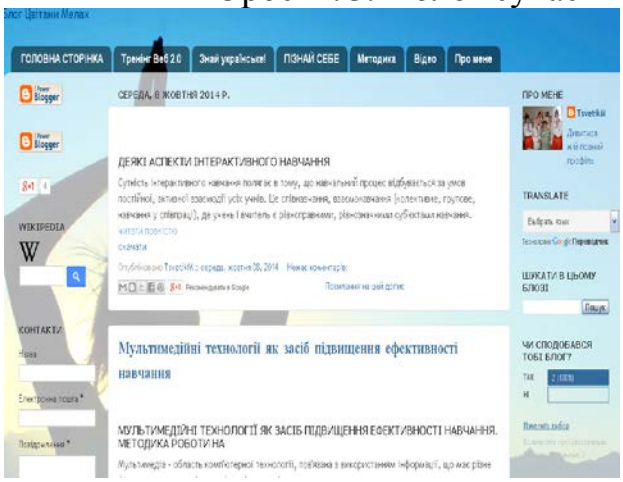

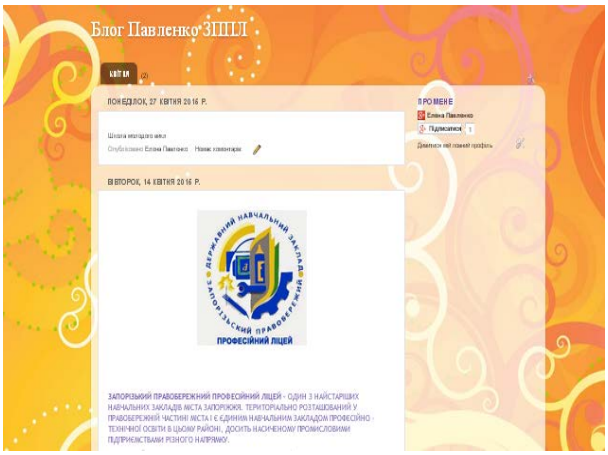

Завдяки навчанню педагогічних працівників роботі з мультимедійним обладнанням кожен викладач та майстер взмозі самостійно розробити урок з використанням комп'ютерних технологій. На сьогодні в методичному кабінеті створена електронна картотека відеоматеріалів та картотека презентацій до уроків. Понад 65% уроків мають розроблені презентації та відеоматеріали.

5. Створення та застосування електронних засобів навчання.

Moodle - система управління курсами (електронне навчання), також відома як система управління навчанням або віртуальне навчальне середовище. Є абревіатурою від англ. Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment (модульна об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище). Являє собою вільний (розповсюджується за ліцензією GNU GPL) веб-додаток, що надає можливість створювати сайти для онлайн-навчання.

У 2014 році розпочата робота по створенню дистанційного навчання за допомогою системи Moodle. На сьогодні у системі Moodle розташовані матеріали зі спецпредметів для учнів з професій «Майстер з діагностики та налагодження електронного устаткування автомобільних засобів» та «Оператор з обробки інформації та програмного забезпечення». Учні можуть

отримати додаткову цікаву інформацію, тестові завдання для тематичного контролю та ще раз ознайомитися з навчальним матеріалом.

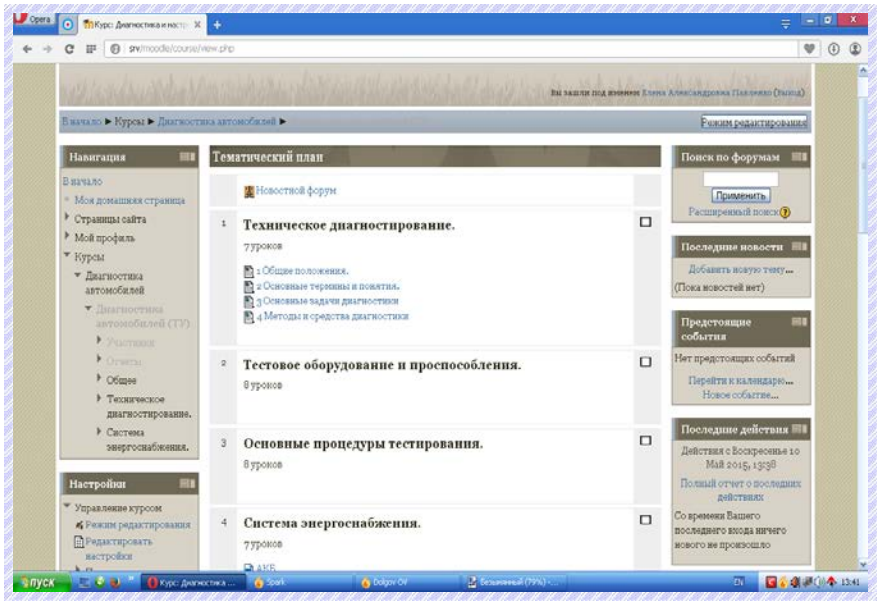

6. Інновації в управлінській діяльності

В управлінській діяльності активно впроваджується використання інноваційних методів роботи шляхом використання різноманітних програмних продуктів:

- показ діаграм та графіків для відображення аналітичної інформації при проведенні педагогічних рад «Підсумки роботи педагогічного колективу за 1 семестр 2014 - 2015 н.р.»

- при проведенні виступів директора на відкритих обласних заходах доповідь супроводжується презентацією «Розвиток та укріплення матеріально-технічної бази Запорізького правобережного професійного ліцею»

19/11/2013

середній бал
154
6,9
133
6,7
14
6,9
64
6,25
54
6,19
62
8,17
23
5,35
53
6,4
63
8
32
6,4
52
6,58
164
8
153
7,2
163
7,58

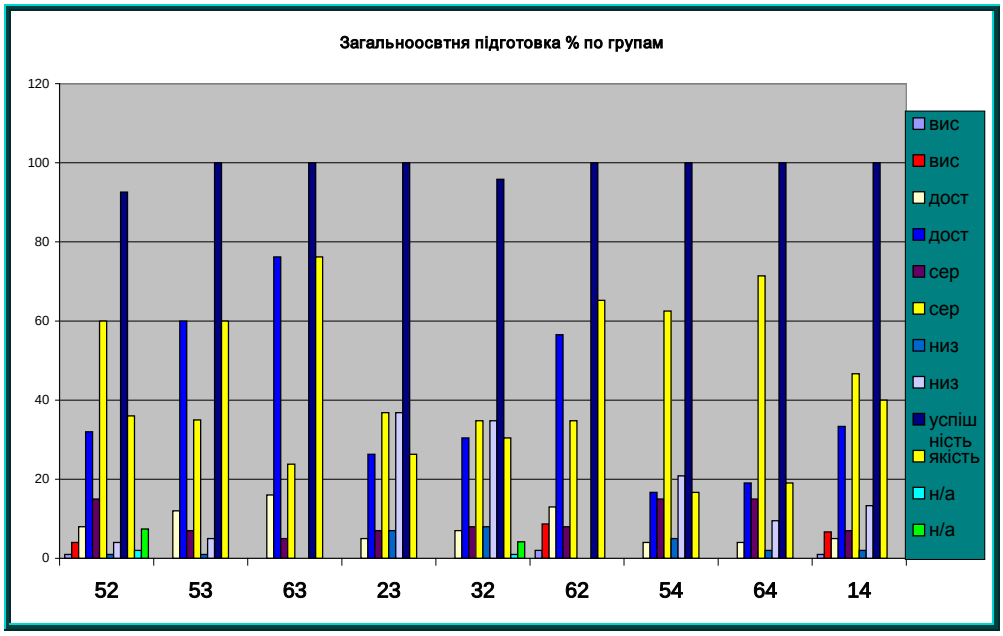

Важлива роль приділяється контролю. З 2014 року в графік внутрішнього контролю включено питання по контролю використання технічних засобів навчання та комп'ютерних програм на уроках як теоретичного навчання, так і виробничого навчання.

У 2015 н.р. проведено педагогічні ради з питання «Стан впровадження інноваційних технологій та нових методів навчання на уроках теоретичного навчання» та «Стан впровадження інноваційних технологій та нових методів навчання на уроках виробничого навчання». На підставі проведення педагогічних рад буде видано наказ по впровадженню в роботу найкращого передового педагогічного досвіду. Ці педагогічні ради проходили дуже цікаво з показом презентацій, власних блогів та інших цікавих електронних засобів навчання (відеоматеріали, електронні практичні роботи, електронні карти та інше). Викладачі та майстри виробничого навчання ділилися своїми власними цікавими знахідками проведення сучасного уроку.

Велику зацікавленість визвала доповідь Мелах Ц.В. (викладач української мови та літератури), яка розповіла свій про власний блог Водограй, на якому знаходиться не тільки цікавий і корисний теоретичний матеріал, а також кросворди та завдання для перевірки знань.

7. Віртуальний методичний кабінет

Стрімкий розвиток у сучасному світі інформаційно-комунікаційних технологій та системи мас-медіа нагально потребує цілеспрямованої підготовки педагогів до вмілого і безпечного користування ними. Практика показує, що реалізація сучасних форм ІКТ у системі освіти повинна бути частиною цілісної системи і входити до комплексу заходів щодо розвитку єдиного інформаційного освітнього простору.

Пріоритетними завданнями методичної роботи є підвищення професійної майстерності педагогічного колективу для досягнення високої професійної компетентності в педагогічній діяльності та оптимізація самостійної навчальної роботи учнів, озброєння їх методикою самоосвіти в умовах інтенсивного інформаційного потоку.

Важливе значення для покращення ефективності методичної роботи має функціонування спеціального методичного кабінету як центру підвищення методичної обізнаності викладачів і майстрів виробничого навчання .

Віртуальний методичний кабінет створено з метою підвищення ефективності методичної роботи та професійної компетентності педагогів.
Це своєрідне електронне середовище, що забезпечує максимальне полегшення доступу педагогічного колективу до інформаційних ресурсів, які повсякденно використовуються у навчально-виховному процесі.

Віртуальний інформаційно – методичний кабінет у ДНЗ «Запорізький правобережний професійний ліцей» - це новий формат взаємодії з педагогами. Новий інструмент освітнього менеджменту. Доступ до електронного сховища потрібних матеріалів у будь-який час забезпечує

якісно новий рівень підготовки до занять. Папки на полицях все менше використовуються сучасними педагогами. Електронна форма обміну та накопичення навчальних матеріалів займає домінуючу позицію.

Віртуальний методичний кабінет виступає як:

- Багатопланове інформаційне середовище, зорієнтоване на взаємодію адміністрації ліцею, методичних комісій та педагогічного колективу в умовах оновлення та розвитку методичної роботи в ліцеї з метою підвищення ефективності методичної роботи та професійної компетентності педагогів.
- Сучасний інструментарій супроводу методичної роботи, середовище для спілкування, обміну досвідом, ідеями, технологіями, дослідженнями і можливість творчої самореалізації.
- Місце для розміщення навчально - методичних матеріалів , єдиних баз даних для подальшого перегляду , вивчення та коригування .

Віртуальний методичний кабінет забезпечує:

- максимальне полегшення доступу педагогічного колективу до інформаційних ресурсів, які повсякденно використовуються у навчально-виховному процесі.
- створення єдиного інформаційно-методичного простору з метою більш якісного забезпечення інформаційної підтримки, інноваційної діяльності методичних комісій;
- розширення зони співпраці та зміцнення контактів між методичною службою ДНЗ «ЗППЛ» та педагогами.

Завдання віртуального методичного кабінету:

1. Забезпечувати оптимальний ефективний методичний супровід навчальної діяльності закладу.
2. Систематизовувати накопичений досвід викладачів, майстрів виробничого навчання.
3. Підвищувати ефективність використання методичних ресурсів.
4. Підвищувати рівень мотивації педагогів до самоосвіти, самоаналізу, самоконтролю, самовдосконалення.
5. Надавати можливість визначати рівень компетентності, діагностичного оцінювання педагогічних працівників, консультувати у виборі змісту і форм роботи у навчальному процесі.
6. Забезпечувати випереджувальне науково-методичне інформування членів педагогічного колективу.
7. Координувати колективні форми і методи методичної роботи та самоосвіти з метою підвищення педагогічної майстерності викладачів і майстрів.
8. Здійснювати систему заходів, спрямованих на розвиток творчого потенціалу педагогів, упровадження досягнень науки і передового педагогічного досвіду та практичну їх реалізацію.

Переваги віртуального методичного кабінету: зручність, простота користування, можливість постійно підвищувати на робочому місці професійну компетенцію будь-яким категоріям педагогічних працівників.

Віртуальний методичний кабінет побудований з використанням гіперпосилань. Для того, щоб відкрити необхідну інформацію, достатньо натиснути на підкреслений текст. Знайшовши потрібний документ, педагоги можуть скористатися ним як в електронному, так і традиційному паперовому вигляді, вивівши його за необхідності на друк. При роботі можна поповнити необхідний банк даних інформації , коригувати й видозмінювати його .

Головна сторінка віртуального методичного кабінету містить:

- рубрики
- новини
- меню.

Рубрики (горизонтальне меню) містить розділи:

- методична робота;
- атестація;
- молодим педпрацівникам;
- фото.

Меню (вертикальне):

- методичні комісії;
- олімпіади;
- портфоліо;
- підвищення кваліфікації;
- база працівників;
- база бібліотеки;
- бланки звітності;
- методичні розробки;
- корисне кожному.

У новинах розташовується поточна інформація про події в навчальному закладі (відкриті уроки, дати проведення нарад і зборів та інше).

На головній сторінці у центральній частині розміщена інформація про навчальний заклад, логотип ДНЗ «Запорізький правобережний професійний ліцей» та інформаційна кнопка з посиланням Cisco.

Рубрики містять відповідну інформацію. Наприклад, методична робота містить «Єдиний план методичної роботи», наказ «Робота над методичною темою у 2014-2015 н.р.» та «Звіт про методичну роботу у 2013-2014 н.р.».

Деякі сторінки віртуального методичного кабінету

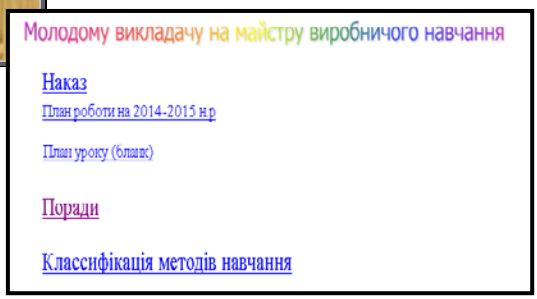

Також у віртуальному методичному кабінеті знаходяться бази даних бібліотеки та педагогічних працівників.

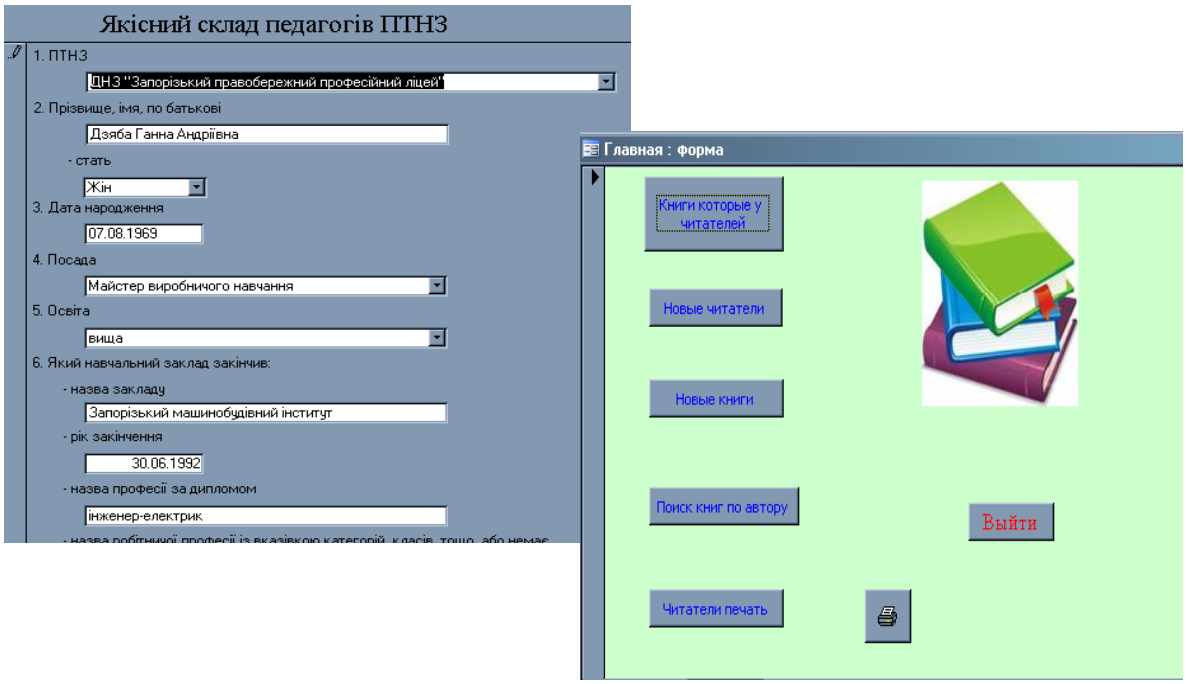

Педагогічні працівники всіх категорій можуть розміщувати у віртуальному методичному кабінеті документи, інформацію, яка супроводжує навчально-виховний процес, тому що доступ здійснюється за допомогою єдиної локальної мережі ліцею.

Віртуальний методичний кабінет ДНЗ «Запорізький правобережний професійний ліцей» розташовано в локальній мережі навчального закладу, до якої підключені всі комп’ютери ліцею. Завдяки наявності комп’ютерів у 85% кабінетів та майстерень практично кожен викладач та майстер виробничого навчання може працювати з віртуальним методичним кабінетом.

Висновки

Завдяки розвитку та впровадженню в навчально-виховний процес інноваційних технологій виявлені наступні переваги інноваційної діяльності викладачів та майстрів виробничого навчання:

- підвищують інтерес та позитивну мотивацію;
- активізують пізнавальну діяльність;
- формують активну життєву позицію в сучасному інформаційному суспільстві;
- оволодіння комунікативними навичками;
- залучення до роботи всіх та зацікавленість у ній;
- розвиток уміння працювати разом;
- формування таких якостей як самостійність, виваженість, розсудливість, прагнення до пізнання нового й пошуку шляхів його зміни та вдосконалення;
- створення атмосфери саморозвитку та самореалізації;
- провідним стає творчий педагогічний працівник.

Майбутнє за системою навчання, яке вкладається в схему «учень — технологія — вчитель», за якої викладач перетворюється на педагога-методолога, технолога, а учень стає активним учасником процесу навчання. Тобто, якщо в навчальному процесі, що виконується за схемою «учень — учитель — підручник» заявиться новий елемент — комп'ютер, то зміст роботи викладача та майстра виробничого навчання суттєво зміниться: основним стане не передача знань, а організація самостійної пізнавальної діяльності учнів. Тобто величезний дидактичний потенціал використання інформаційних технологій навчання зможе бути розкритим лише за умов, якщо провідна роль у навчально-виховному процесі належатиме вчителю, а комп'ютер буде виступати не тільки потужним засобом, а й повною мірою третім партнером у педагогічній взаємодії.

Отже, інновації – це процес, якого на сучасному етапі неможливо уникнути. Їх використання є запорукою успішного сприйняття учнями навчального матеріалу, створення атмосфери саморозвитку та успішної самореалізації педагогічного працівника.

Методичний кабінет – центр методичної роботи ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище

Краєвська О.В., заступникдиректора з навчальної роботи;
Женська О.О., методист

Методична робота – важлива складова освіти, що має цілісну систему дій і заходів, спрямованих на підвищення кваліфікації та професійної майстерності кожного педагогічного працівника, розвиток творчого потенціалу педагогічних колективів навчальних закладів, досягнення позитивних результатів навчально-виробничого процесу. Участь у методичній роботі має бути професійним обов'язком кожного педагогічного працівника.

Головна мета методичної роботи у навчальному закладі з педагогічними кадрами – забезпечення неперервного і цілеспрямованого професійного розвитку педагогічних працівників відповідно до сучасних вимог.

Завдання визначаються як прогнозовані результати методичної роботи:

- збагачення знань педагогів (предметних, методичних, дидактичних, психологічних);
- розвиток мотивів творчої діяльності (потреба в новизні, у творчому підході до праці);
- розвиток педагогічної техніки, виконавчої майстерності, артистизму;
- розвиток емоційно-вольової саморегуляції;
- організація діагностики і самодіагностики реальних навчальних можливостей учнів, колективів груп, професійних можливостей, потреб і запитів педагогів;
- стимулювання групової творчості й ініціативи членів педагогічного колективу;
- залучення до науково-дослідної, дослідно-експериментальної роботи, до цілеспрямованого формування нового досвіду свого навчального закладу;
- впровадження і використання досягнень психолого-педагогічної науки, інших наукових дисциплін;
- поширення перспективного досвіду, набутого в колективі.

Найголовнішим та найістотнішим у методичній роботі є надання реальної, дієвої допомоги педагогічним працівникам у розвитку їхньої майстерності – поєднання професійних знань, навичок і вмінь, необхідних для сучасного педагога рис особистості.

1. Роль методичної роботи у навчальному закладі

Сучасна система професійно-технічної освіти спрямована на вирішення складних завдань підготовки кваліфікованих робітників відповідно до потреб економіки держави та відповідної галузі виробництва з урахуванням нахилів, уподобань, вибраного рівня кваліфікації, світогляду. Це спонукає педагогічну спільноту до пошуку нових підходів до організації навчально-виробничого процесу, удосконалення змісту та структури, форм та методів організації навчально-пізнавальної діяльності майбутніх робітничих кадрів,

упровадження сучасних педагогічних, інформаційних та виробничих технологій навчання.

У забезпеченні якісних результатів професійної підготовки кваліфікованих робітників особлива роль належить викладачам і майстрам виробничого навчання, їх професійно-педагогічній компетентності, зокрема методичній компетентності, яка поєднує професійні уміння робітника високої кваліфікації у певній галузі, технологічні знання з відповідного виробництва і майстерність педагогічної діяльності.

Від педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів сьогодні чекають готовності до розроблення авторських навчальних та методичних матеріалів, які б включали інформацію про сучасний стан розвитку виробництва, використання в своїй діяльності високоефективних педагогічних засобів і прийомів, інноваційних технологій, організації дослідної роботи, організації й аналізу її результатів, конструктивних дій у різноманітних педагогічних ситуаціях, досконалої комунікативної поведінки.

Зважаючи на це, актуалізується потреба у виявленні та практичній реалізації механізмів, форм і методів, засобів розвитку методичної компетентності педагогів, яка закладає основу формування професійної компетентності, поступово вибудовуючи індивідуальний педагогічний стиль педагога.

Роль методичної служби навчального закладу відчутно зростає сьогодні у зв’язку з необхідністю раціонально та оперативно використовувати інноваційні форми та методи навчання та виховання, тому що методична робота – найвагоміший засіб підвищення педагогічної майстерності викладачів, майстрів виробничого навчання, вихователів. Вона зв’язує в єдине ціле всю систему роботи навчального закладу. Здійснення повноцінних результативних змін у діяльності закладу неможливе без високого рівня науково-методичного забезпечення і стабільно творчо працюючих педагогічних працівників. Тому питання підвищення їх кваліфікації, вдосконалення майстерності, впровадження у масову практику сучасних досягнень психолого-педагогічної науки та передового досвіду залишається пріоритетним.

2. Зміст та форми методичної роботи

Методична робота в ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» здійснюється згідно з Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про загальну середню освіту», Положенням про методичну роботу навчального закладу, Статутом навчального закладу, іншими нормативно-правовими актами в галузі освіти.

Методична робота у навчальному закладі заснована на досягненнях науки та передового досвіду, системи аналітичної, організаційної, діагностичної, пошукової, дослідницької, науково-практичної, інформаційної

діяльності з метою удосконалення професійної компетенції педагогічних працівників, підвищення ефективності навчально-виховного процесу.

Широко використовуються та апробуються нестандартні форми методичної роботи, поповнюються новим змістом традиційні відпрацьовані технології роботи з педагогічними працівниками з підвищення їх педагогічного, методичного та фахового рівня.

Педагогічний колектив працює над методичною проблемою: «Педагогічна толерантність як зразок кваліфікації педагогів у навчально-виховному процесі та запорука адаптації молоді до реалій сьогодення».

З метою оперативного керівництва, інформування педагогічних працівників у навчальному закладі стало системою проведення інструктивно-методичних нарад з усіма членами педагогічного колективу. На цих інструктивно-методичних нарадах здійснюється інформування педагогічних працівників, вивчення нормативних актів, листів, документів, окремих поточних питань і завдань навчального закладу.

Методична рада навчального закладу – колегіальний орган, що об’єднує найбільш кваліфікованих педагогічних працівників для розробки і розв’язання навчально-методичних проблем. Вона спрямовує роботу педагогічного колективу на єдину методичну проблему, координує роботу методичних комісій, керує вивченням, узагальненням, розповсюдженням передового педагогічного досвіду. До складу методичної ради входять керівники методичних комісій, школи молодого викладача, майстра виробничого навчання, творчі педпрацівники, заступники директора.

Основні напрямки методичної роботи:

- підвищувати педагогічну, професійну майстерність та методичний рівень педагогічних працівників;
- удосконалювати форми і методи навчання та виховання учнів;
- забезпечити професійну, навчальну та інформаційну мобільність викладачів і майстрів виробничого навчання;
- впроваджувати в практику роботи науково-педагогічні досягнення, методичні рекомендації, передовий педагогічний і виробничий досвід;
- комп'ютеризація управлінської діяльності та навчально-виробничого процесу;
- сучасні технології теоретичного та виробничого навчання;
- профільний та рівневий диференційний підхід до навчання;
- гуманізація та гуманітаризація навчання;
- особистісно-орієнтований підхід до формування пізнавальної діяльності учнів;
- діагностування та оцінка педагогічної діяльності за кінцевими результатами;
- інтеграція змісту загальноосвітньої і професійної підготовки;
- розробка професійно-спрямованого дидактичного матеріалу;

- напрацювання комплексного методичного забезпечення предметів і професій;
- розробка програмно-педагогічних засобів;
- оволодіння інноваційними педагогічними та інформаційними технологіями.

3. Методичні комісії – головна форма методичної роботи навчального закладу

Головною формою методичної роботи у навчальному закладі є методичні комісії з предметів і професій, які створюються за рекомендацією педагогічної ради.

Основним завданням роботи методичної комісії є удосконалення форм і методів навчально-виробничого процесу, організація методичної допомоги викладачам і майстрам виробничого навчання у підвищенні педагогічної майстерності.

Методичні комісії створюються на навчальний рік і проводять засідання згідно затвердженого Єдиного плану методичної роботи ДНЗ «Запорізьке МВПУ» на навчальний рік - щомісяця. Керівництво роботою методичних комісій здійснюють голови комісій. Персональний склад методичних комісій, а також голів комісій затверджує наказом директор ПТНЗ на початку навчального року.

Визначення змісту, форм і методів роботи методичної комісії залежить від умов роботи навчального закладу та здійснюється з урахуванням індивідуальних можливостей педагогічних працівників.

Методичні комісії планують свою роботу відповідно до науково-методичної проблеми. Результатом діяльності методичних комісій є позитивні зміни у професійній підготовці педагогічних працівників, розробка методичних рекомендацій, авторських програм, розробка методик вивчення окремих предметів тощо.

Головна мета: підготовка працівників до педагогічної діяльності у сучасному інформаційному суспільстві за новими програмами через активізацію творчого потенціалу кожного члена методичної комісії.

Завдання методичної комісії:

1. Сприяти професійному, культурному і творчому зростанню педагогів, надавати допомогу в розвитку та підвищенні професійної майстерності.
2. Забезпечувати своєчасне вивчення нормативних документів, виконання нормативних вимог до навчання і виховання учнів.
3. Вивчати і впроваджувати в практику сучасні технології навчання, застосовувати різні форми і методи проведення уроку.
4. Допомагати педагогам в організації самоосвіти та особистісно-орієнтованих траекторій розвитку професійної майстерності.
5. Виявляти, узагальнювати та розповсюджувати досвід творчо працюючих

педагогів.

6. Розробляти навчальні, науково-методичні, дидактичні матеріали для впровадження інноваційних технологій, створювати банк даних.
7. Створювати оптимальні умови для пошуку та розвитку здібних учнів. Сприяти залученню їх до участі у предметних тижнях, конкурсах, олімпіадах.
8. Систематично проводити індивідуальну позаурочну роботу з учнями.
9. Проводити огляди кабінетів, конкурси педагогічної майстерності серед педагогів.
10. Постійно брати участь у роботі школи молодого педагога.
11. Стежити за новинками педагогічної літератури і впроваджувати їх у практику роботи.

У навчальному закладі працює 52 педагогічних працівника, рівень кваліфікації яких представлено у діаграмі:

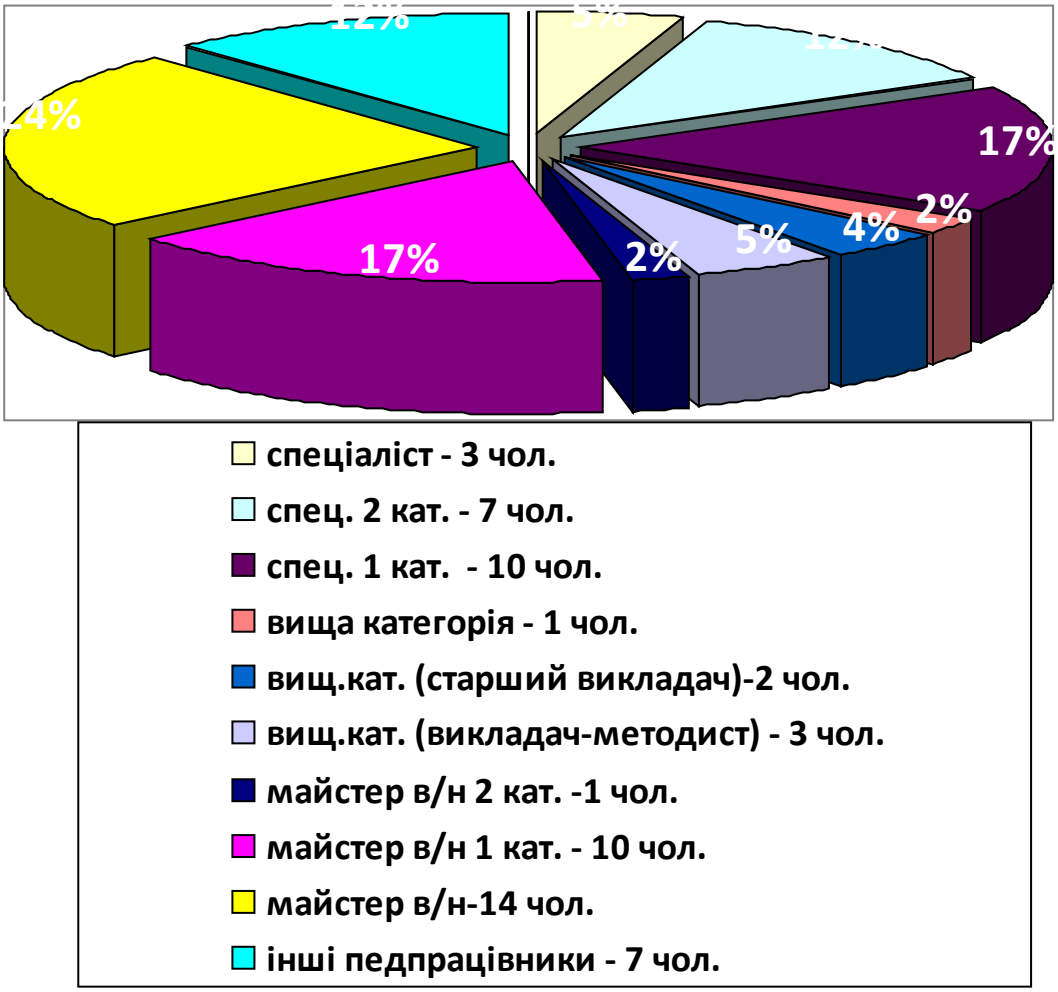

У ДНЗ «Запорізьке МВПУ» працює 6 методичних комісій:

- ✓ Електротехнічних та верстатних професій;
- ✓ Електрогазозварювальних професій, слюсаря з ремонту автомобілів, слюсарних професій;

- ✓ Суспільних та гуманітарних дисциплін;
- ✓ Природничо-математичного циклу;
- ✓ Фізичної культури та позакласної роботи;
- ✓ Класних керівників.

навчального закладу

4. Методичний кабінет навчального закладу

З метою забезпечення належних умов для організації та проведення методичної роботи в навчальному закладі працює методичний кабінет.

Методичний кабінет є центром методичної роботи навчального закладу, де зосереджуються інформаційні, навчально-методичні, нормативні матеріали, матеріали кращого досвіду педагогічних працівників, зразки плануючої та звітної документації, дидактичних, наочних матеріалів тощо.

У методичному кабінеті зосереджуються:

- Законодавчі акти України з питань ПТО;
- Нормативні документи МОН;
- Інструктивно-методичні матеріали;
- Комплекти навчальної документації з професій і предметів;
- Навчально-методичні наробки.

Бібліотека методичного кабінету:

- Підшивки загальнопедагогічних газет і журналів .
- Підшивки фахових журналів і газет.
- Спеціальна, загальнопедагоігчна література.

До обладнання методичного кабінету належать узагальнені матеріали з досвіду роботи педагогічних працівників (портфоліо), система постійних та динамічних стендів:

- Атестація педагогічних працівників.
- Єдиний план методичної роботи педколективу .
- Основи дидактики.
- Експрес-інформація.

- Урок сьогодні.

У методичному кабінеті створені необхідні умови для підготовки викладачів до уроків, позаурочних заходів, є необхідна методична література, комп'ютер з підключенням до центрального серверу навчального закладу, що дає можливість педагогічним працівникам користуватися необхідними матеріалами, розміщеними в мережах Internet.

Багаторічна робота, напрацьований матеріал систематизовано і в методичному кабінеті є каталог матеріалів викладачів, що дає можливість прослідковувати систему роботи, спрямовувати діяльність педагогічного колективу за єдиною методичною проблемою.

У навчальному закладі функціонує сайт, де є можливість прямого доступу на сайти МОН України, Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації, НМЦ ПТО в Запорізькій області, Інституту інноваційних технологій.

<u>Робота методичного кабінету</u>.

На базі методичного кабінету ведеться індивідуальна і колективна методична робота, надається консультативна допомога педагогічним працівникам, здійснюється обговорення експериментальної дослідницької роботи.

Багаторічна робота, напрацьований матеріал викладачів та майстрів виробничого навчання зберігається на електронних носіях та в друкованому вигляді в методичному кабінеті навчального закладу. Також у методичному кабінеті зібрані інформаційні навчально-методичні, нормативні матеріали, зразки педагогічного досвіду працівників, плануючої та звітної документації, навчальні та методичні посібники, дидактичні та наочні матеріали.

Основні напрямки роботи методичного кабінету:

4.1. Атестація педагогічних працівників.

Атестація педагогічних працівників – це система заходів, спрямована на всебічне комплексне оцінювання їх педагогічної діяльності, за якою визначаються відповідність педагогічного працівника займаній посаді, рівень його кваліфікації, присвоюється кваліфікаційна категорія, педагогічне звання.

Метою атестації є стимулювання цілеспрямованого безперервного підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників, росту їх професійної майстерності, розвитку творчої ініціативи, підвищення престижу й авторитету, забезпечення ефективності навчально-виховного процесу.

Атестація педагогічних працівників є обов'язковою.

У ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» атестація педагогічних працівників проходить відповідно до ст. 54 Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 20.12.2011 № 1473 (із змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 08.08.2013 № 1135 «Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників»), наказу Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації «Про атестацію педагогічних працівників установ та закладів Запорізької області у навчальному році» та річного плану роботи навчального закладу в термін з листопада по березень навчального року.

Щороку, до 20 вересня, згідно наказу по навчальному закладу створюється атестаційна комісія І рівня ДНЗ «Запорізьке МВПУ».

За останні три навчальні роки у навчальному закладі атестувалося 39 педагогічних працівників, в тому числі 4 керівника.

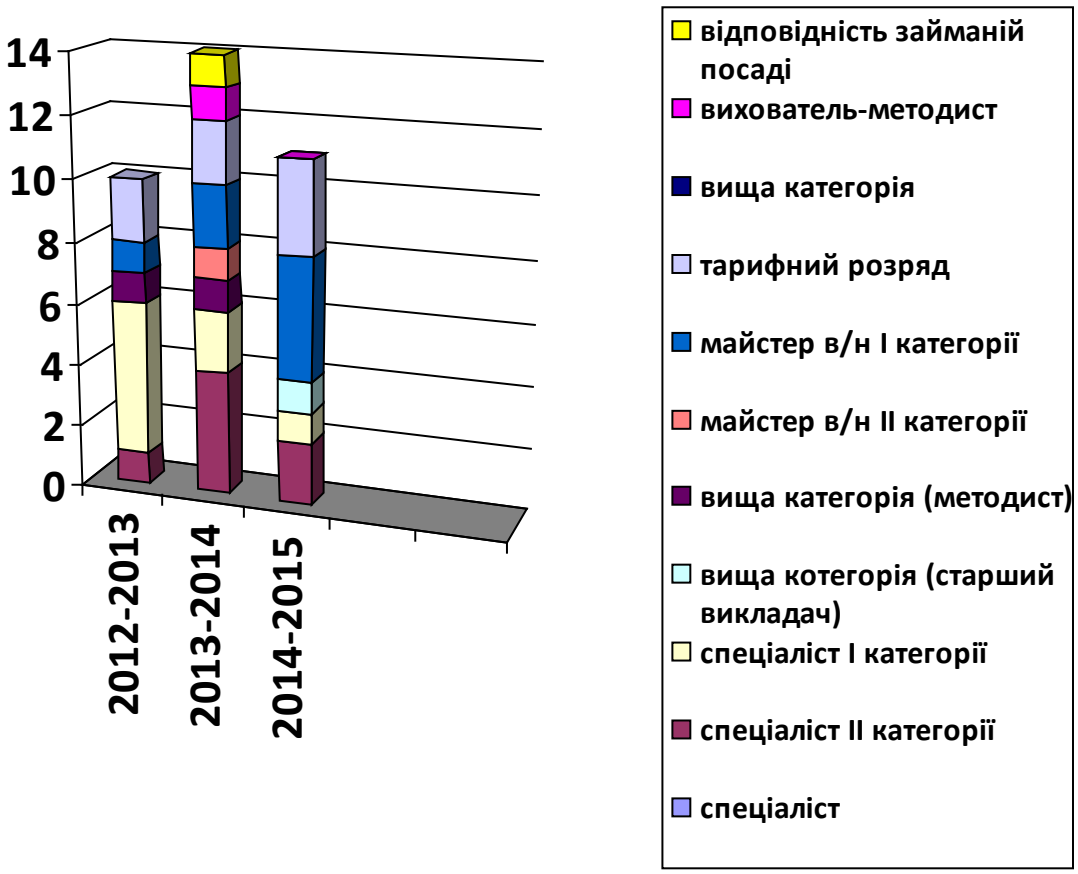

Як результат роботи атестаційної комісії – всі педагогічні працівники, які підлягали атестації, успішно пройшли її та отримали позитивні рішення атестаційної комісії. Апеляції на рішення атестаційної комісії ДНЗ «Запорізьке МВПУ» до атестаційної комісії вищого рівня не подавалися.

4.2. Узагальнення досвіду педагогічних працівників закладу

Достатньо уваги приділяється методичній роботі з узагальнення досвіду педагогів.

Головним показником творчої діяльності педагога є наявність педагогічних знахідок, ідей, що надалі утворюють педагогічний досвід.

Методичні розробки з досвіду роботи педагогів навчального закладу спрямовані на підвищення якості викладання та результативності навчання.

За останні 3 навчальні роки у навчальному закладі атестувалося 13 педагогічних працівників, спеціалістів вищої категорії та які мають педагогічне звання. Узагальнюючи результати своєї багаторічної педагогічної діяльності, ними розроблені методичні рекомендації з досвіду роботи.

Методичні рекомендації на тему: «Підготовка учнів до виконання письмової екзаменаційної роботи» для учнів з професії «Електрогазозварник» викладача професійно-теоретичної підготовки Рєзніченко В.О. орієнтують учнів на порядок підготовки, виконання завдання письмової екзаменаційної роботи, а також захист дипломної роботи.

Методична розробка Придорогіної В.С. «Роль культури мови в становленні особистості» дає можливість підвищити інтерес учнів до предмета «Світова література», сприяє розвитку культури мовлення, розвитку пам'яті, умінню аналізувати твори, які вивчаються.

Методичні рекомендації з досвіду роботи майстра виробничого навчання Угленка О.І. на тему: « Методика підготовки та проведення уроку виробничого навчання» призначені для майстрів виробничого навчання - початківців .

У методичних рекомендаціях наведені методологічні основи уроку виробничого навчання, його будова, організація. Надана структурна схема, приклад інструкційних карт та конспект уроку. Розроблена технологія з підготовки та проведення практичного заняття. Надані поради щодо використання технічних засобів навчання, тренажерів.

У методичній розробці уроку «Будова та принцип роботи трансформатора. Коефіцієнт трансформації. ККД трансформатора» викладач професійно-теоретичної підготовки Паржницька Тетяна Дмитрівна висвітлює власний досвід використання мультимедійних засобів навчання, зокрема презентації та навчального фільму, які дозволяють активізувати навчально-пізнавальну діяльність учнів на всіх етапах уроку, урізноманітнити форми її організації; підвищити ефективність сприйняття й осмислення практичної значущості навчального матеріалу.

У методичних рекомендаціях «Свердління отворів, зенкування, розгортання» майстер виробничого навчання Добрик Надія Григорівна розкриває методичні основи уроку виробничого навчання, його будову та організацію. Надана структурна схема, приклади інструкційних карт та конспект уроку. Розроблена технологія з підготовки та проведення практичного заняття. Надані поради щодо використання технічних засобів навчання та устаткування, які допомагають у формуванні роботи та виконанні різних видів діяльності. Зосереджує увагу на основних методах роботи з учнями на уроках виробничого навчання – переконання, стимулювання, оцінки та самооцінки, колективної творчості, дослідницької діяльності, висвітлює деякі питання планування уроків виробничого навчання.

Майстер виробничого навчання Кучеренко Сніжана Степанівна у методичних рекомендаціях «Паяння мідних жил» розкриває сутність, зміст і завдання уроку виробничого навчання за даною темою. В процесі засвоєння основ, на яких базується професія «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування», майстер застосовує прийоми елементів інноваційних технологій, які допомагають у формуванні навичок роботи у команді, умінь організації позитивної міжособистісної взаємодії, умінь і навичок виконання різних видів діяльності. Зосереджує увагу на основних методах роботи з учнями на уроках виробничого навчання, висвітлює деякі питання планування уроків виробничого навчання.

Для активізації пізнавальної діяльності учнів майстром виробничого навчання Личкатим Сергієм Валерійовичем розроблено методичні рекомендації з виконання розбирально-складальних робіт двигуна КАМАЗ-740. Ця робота включає вправи, при виконанні яких учні вивчатимуть конструкцію і призначення складових одиниць та агрегатів автомобіля середньої складності, а також правила складання двигуна, способи та прийоми ремонту деталей, складових одиниць агрегатів та приладів.

Методична розробка супроводжується кольоровими ілюстраціями процесу розбирання та збирання двигуна, дефектовка його деталей.

У методичних рекомендаціях вихователя гуртожитку Григорян Ірини Вазгенівни «Методика організації виховної роботи в гуртожитку» розкривається сутність, зміст і завдання виховної роботи в гуртожитку, зосереджується увага на основних методах роботи з учнями – переконанні, стимулюванні, оцінки та самооцінки, висвітлюються деякі питання планування виховної роботи, діяльності ради гуртожитку, побуту та дозвілля учнів.

Методичні рекомендації з розробки уроків виробничого навчання на тему «Обробка циліндричних поверхонь» майстра виробничого навчання Кур'ян Олени Михайлівни написані з метою надати майстрам виробничого навчання професійно-технічних навчальних закладів, які навчають учнів за професіями токар, верстатник широкого профілю методичну допомогу у розробці планів уроків виробничого навчання, в організації ефективного навчального процесу, що допоможе учням скоріше засвоїти прийоми керування верстатом, виконання ними окремих токарних операцій, раціонально організувати робоче місце та вдумливо виконувати основні вимоги з охорони праці.

Майстер виробничого навчання Лігун Антоніна Василівна розробила методичні рекомендації за темою: «Методика викладання теми «Нарізання кріпильної різьби» на виробничому навчанні в навчальних майстернях навчального закладу». У методичних рекомендаціях розкрито методичні основи уроку виробничого навчання, його будову та організацію. Надана структурна схема, приклади інструкційних карт та конспект уроку. Розроблена технологія з підготовки та проведення практичного заняття. Надані поради щодо використання технічних засобів навчання та устаткування, які допомагають у формуванні роботи та виконанні різних видів діяльності. Антоніна Василівна зосереджує увагу на основних методах роботи з учнями на уроках виробничого навчання – переконання, стимулювання, оцінки та самооцінки, колективної творчості, дослідницької діяльності, висвітлює питання планування уроків виробничого навчання.

У методичних рекомендаціях майстра виробничого навчання Оксенюк Тетяни Гумерівни за темою «Ремонт та збірка передньої підвіски автомобіля ВАЗ 2106» основну увагу приділено забезпеченню якісної професійної підготовки обслуговуючого персоналу автотранспортних підприємств.

Методичні рекомендації відповідають вимогам сучасної методики професійного навчання з урахуванням нових промислових стандартів та технології виготовлення деталей.

Майстром виробничого навчання Сичуговою Іриною Андріївною розроблено методичні рекомендації «Розбирально-складальні роботи механізму перемикання передач на автомобілі ВАЗ 2106», в яких зосереджено увагу на комплексному підході до здобуття необхідних практичних навичок самостійного та якісного виконання робіт учнями відповідно до навчальних програм з професії «Слюсар з ремонту автомобілів».

Представлені методичні рекомендації викладача історії Кісліциної Наталії Олексіївни є результатом її творчої діяльності у питанні формування толерантності та толерантної поведінки учнів на уроках історії та під час проведення позакласних заходів і свідчать про системну і ґрунтовну роботу викладача над даною проблемою в рамках роботи над єдиною методичною темою навчального закладу.

Актуальність, недостатня теоретична розробленість проблеми та необхідність подолання виявлених суперечностей в учнівському колективі зумовили вибір і мету методичних рекомендацій на тему: **«Толерантність - основа педагогічної діяльності при формуванні сучасної молоді під час виховних заходів»** (додаток 1)**.**

Методичні рекомендації присвячені вирішенню актуальної проблеми сучасної української освіти – формуванню толерантності та толерантної поведінки. Пропоновані методичні рекомендації допоможуть викладачам історії ефективно працювати над формуванням в учнів національної свідомості та історичної пам’яті.

Традицією стало для навчального закладу проводити уроки знань 1 вересня викладачами методичної комісії суспільних та гуманітарних дисциплін. Темами цих уроків останніх років були: «Україна – єдина країна», «Державний прапор України – святиня нашого народу»,«Україна – наш спільний дім».

Викладач Кісліцина Наталія Олексіївна постійно підвищує свою педагогічну майстерність і охоче ділиться власним досвідом з молодими викладачами. Однією із форм такої роботи є вебінари обласного значення для викладачів історії на тему: «Виховання толерантності на уроках та позакласних заходах» Ці теми об’єднані єдиною методичною темою, вихованням толерантного ставлення учнів до своєї держави, її атрибутів, народу, сім’ї.

Методичні рекомендації з досвіду роботи цих педагогів були розглянуті на засіданні методичної ради науково-методичного центру ПТО у Запорізькій області та пропоновані для використання майстрами виробничого навчання на уроках професійно-практичної підготовки.

4.3. Інновації в освітньому процесі навчального закладу

Інновації в освіті є процес створення, поширення й використання нових засобів (нововведень) для розв'язання тих чи інших педагогічних проблем. Освітня інновація має проходити певну апробацію та презентацію перед широким впровадженням. Така мета вимагає проведення різноманітних виставкових заходів, освітянських форумів тощо.

Виставкова діяльність є однією з найдинамічніших сфер сучасної освіти, оскільки відіграє важливу роль у зміцненні міжнародних зв'язків, внутрішньої і зовнішньої комунікації, пропаганді нових педагогічних технологій та нових видів освітніх послуг, стимулює зміцнення позитивних структурних змін в організації освітніх процесів, сприяє науково-технічному та технологічному оновленню процесу підготовки кваліфікованих робітників.

Професійно-технічні навчальні заклади відіграють ключову роль в популяризації професійної освіти, профільного навчання.

Нині в Україні виставкам приділяється значна увага, оскільки вони є одним із ефективних інструментів вирішення питань оновлення змісту професійної освіти. Участь у виставкових заходах дає можливість ПТНЗ заявити про себе, підняти власний імідж, визначити свою нішу на ринку

освітніх послуг. Крім того, виставки надають інформацію споживачам про появу на ринку нових видів курсів підвищення кваліфікації, платних педагогічних послуг, перепідготовки незайнятого населення, прогресивних технологій навчання, тобто є засобом інноваційного розвитку ПТО. В той же час міжнародні виставки відіграють значну роль у розширенні зовнішньо освітянських зв'язків України.

Під інноваційною діяльністю професійно-технічних навчальних закладів можна розуміти процеси зміни змісту освіти, організаційно-педагогічних та технічних умов навчального процесу, удосконалення системи якості освіти, забезпечення всебічного особистого та професійного розвитку як учнів так і педагогічних працівників.

Щоб досягти своїх цілей, навчальний заклад під час усіх виставкових заходів пропонує та обмінюється цінностями з різними суб'єктами навчального процесу та громадськістю. Внаслідок такого обміну усі сторони зможуть розраховувати на покращення свого становища.

У 2014-2015 навчальному році ДНЗ «Запорізьке МВПУ» брав активну участь у виставковій діяльності та роботі проекту ***Twinning:***

- З 21 по 23 жовтня 2014 року - у ШОСТОМУ МІЖНАРОДНОМУ ФОРУМІ «Інноватика в сучасній освіті», на якому став лауреатом І ступеня в номінації «Інноваційні технології компетентнісного становлення майбутнього робітника».

19-20 листопада 2014 року в Київському професійно-педагогічному коледжі імені Антона Макаренка було проведено навчальний семінар проекту Twinninq «Модернізація законодавчих стандартів та принципів освіти та навчання у відповідності до політики Європейського Союзу щодо навчання впродовж життя», на тему «Система дуального навчання та залучення соціальних партнерів», для участі у семінарі були запрошені міжнародні експерти Проекту Twinninq, заступник директора департаменту розвитку трудового потенціалу та корпоративної соціальної відповідальності

Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні Гармаш А.А., заступник генерального директора по зв'язкам з державними органами Федерації металургів України Колесникова О.В., начальник відділення науково-методичного забезпечення професійно-технічної освіти Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОН України Паржницький В.В., завідувач сектору відділення науково-методичного забезпечення професійно-технічної освіти Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОН України Перегуда Н.І., наукові співробітники відділення науково-методичного забезпечення професійно-технічної освіти Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОН України, представники науково-методичних центрів та державних навчальних закладів України. Від Запорізької області в семінарі брали участь представник роботодавців - заступник начальника управління кадрів АТ «Мотор Січ» Тишечко В.В., директор НМЦ ПТО у Запорізької області Паржницький А.В. та заступник директора з навчально-виробничої роботи ДНЗ «Запорізьке МВПУ» Шулепина Г.Ю.

4-5 лютого 2015 року на базі ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» в рамках роботи проекту ***Twinning*** проходила робота семінару «Модернізація законодавчих стандартів та принципів освіти та навчання у відповідності до політики Європейського Союзу щодо навчання впродовж життя», у якому взяли участь педагогічні працівники з 12 професійно-технічних навчальних закладів Запорізької області. Протягом семінару представники навчальних закладів вивчали методологію навчання на основі компетентнісного підходу.

Експерт Флемменг Олесен розповів про систему професійного навчання в Данії. Педагогічні працівники у ході роботи тренінгу були розподілені на групи за робітничими професіями та склали структуру компетентнісних вимог до окремих професій.

18.02.2015-19.02.2015 на базі ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» в рамках роботи проекту ***Twinning*** проходила робота семінару *«Модернізація законодавчих стандартів та принципів освіти та навчання у відповідності до політики Європейського Союзу щодо навчання впродовж життя»*. В семінарі брали участь: заступник директора Департаменту-начальник управління професійно-технічної, вищої освіти та кадрової роботи Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації Базь Олександр Станіславович, начальник відділу професійно-технічної, вищої та інноваційної діяльності Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації Прийменко Галина Володимирівна, заступник начальника управління кадрів АТ «Мотор Січ» Тишечко Віталій Володимирович, віце-президент Запорізької торгово-промислової палати Антонюк Дмитро Анатолійович, віце-президент ЗОСПП «Потенціал» Сапронов Валерій Іванович, директор Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Запорізькій області Паржницький Олександр Вікторович, представники професійно-технічних навчальних закладів Запорізької області.

Відкрив семінар виконуючий обов’язки директор Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації Захарчук В.М., який побажав всім учасникам семінару плідної роботи. У ході роботи учасники семінару вивчали застосування компетентностей під час виробничого навчання учнів на підприємстві, приклади очікуваних професійних компетентностей.

19.02.2015 під час роботи семінару розглядались питання застосування компетентностей, національної рамки кваліфікації, очікувані компетентності, моделі розробки цільових компентентностей. Експерти проекту довели, що компетентність є потенціальною здатністю особи діяти у певній ситуації та здатність особи діяти у конкретних контекстах.

Слухачі семінару з'ясували, що компетентність означає здатність застосувати свої знання у конкретних ситуаціях, розглянули три концепції цільових компетентностей.

Учасники семінару розглянули стандарти професійної освіти Данії, а саме: «Верстатник систем автоматизованого проектування виробництва», «Перукарське мистецтво», «Промисловий технік». Експерти проекту довели, що роботодавці Данії із задоволенням організують навчання учнів на виробництві. Експерти разом із слухачами обговорили напрямки подальшого розвитку професійної освіти в Україні.

17.03.2015-19.03.2015 на базі ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» в рамках роботи проекту Twinning проходить робота семінару «Модернізація законодавчих стандартів та принципів освіти та навчання у відповідності до політики Європейського Союзу щодо навчання впродовж життя».

Відкрив семінар заступник директора Департаменту-начальник управління професійно-технічної, вищої освіти та кадрової роботи Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації Базь Олександр Станіславович, який побажав усім учасникам семінару творчих успіхів, плідної роботи. В семінарі брали участь - директор Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Запорізькій області Паржницький Олександр Вікторович та 17 директорів професійно-технічних навчальних закладів Запорізької області.

У ході роботи учасники семінару вивчали застосування компетентностей під час виробничого навчання учнів на підприємстві, приклади очікуваних професійних компетентностей.

12-14 березня 2015 року навчальний заклад брав участь у Шостій міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2015». Робота закладу «Методи формування професійної компетентності кваліфікованого робітника» в номінації «Діяльність професійно-технічного навчального закладу з підвищення якості підготовки кваліфікованих робітників» була відзначена **СРІБНОЮ МЕДАЛЛЮ.**

25 березня 2015 р. на базі ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» відбулася відеоконференція творчих груп м. Києва та м. Запоріжжя. У відеоконференції брали участь: Паржницький Віктор Валентинович, начальник відділення науково-методичного забезпечення змісту професійно-технічної освіти Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України, кандидат педагогічних наук; Савченко Ірина Миколаївна, вчений секретар Національного центру «Мала академія наук України» МОН України і НАН України, кандидат педагогічних наук; Лук'яненко Ганна Іванівна, завідувач лабораторії професійного навчання на виробництві Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, кандидат педагогічних наук; Паржницький Олександр Вікторович, директор Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Запорізькій області; Ципріанова Світлана Георгіївна, заступник директора Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Запорізькій області; Олійник Олександр Миколайович, директор ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище»; методисти НМЦ ПТО у Запорізькій області; керівний склад ДНЗ «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище».

Ринкова орієнтація ПТНЗ передбачає основне завдання навчального закладу – визначення потреб цільових ринків та задоволення їх завдяки розробці комплексу конкурентних переваг: формування позитивного іміджу училища, ефективної комунікації, постачання споживачам відповідних програм та послуг, що відповідають сучасному стану суспільства.

Педагогічний колектив ДНЗ «Запорізьке МВПУ» продовжує працювати у цьому напрямку. Так, на підставі наказу Міністерства освіти і науки України за № 298 від 16.03.2015 «Про проведення дослідно-експериментальної роботи за темою «Професійна підготовка кваліфікованих робітників з використанням елементів дуальної системи навчання» на базі закладів професійно-технічної освіти» навчальний заклад отримав статус експериментального закладу всеукраїнського рівня. Базою для проведення дослідно-експерементальної роботи є підприємство АТ «МОТОР СІЧ».

4.4. Співпраця навчального закладу з підприємствами – замовниками робітничих кадрів.

ДНЗ «ЗАПОРІЗІКЕ МВПУ» співпрацює з АТ «МОТОР СІЧ», КП НВК «Іскра» на підставі договорів «Про надання освітніх послуг у сфері професійно-технічної освіти між професійно-технічним навчальним закладом і замовниками робітничих кадрів», які оновлюються кожні 5 років.

Протягом навчання виробничу практику учні проходять в цехах цих підприємств. Під час виробничої практики за кожним учнем закріплене робоче місце та досвідчений наставник. Під час практики учні забезпечуються спецодягом, засобами захисту, медичним обслуговуванням, користуються соціальною сферою підприємств.

Учням виплачують заробітну платню, 50% від заробітної платні учнів перераховують навчальному закладу, яку використовує заклад для зміцнення навчально-виробничої бази. Учням-сиротам та учням, позбавленим батьківського піклування, заробітна плата виплачується 100%. Після закінчення навчального закладу підприємство гарантує їм працевлаштування в ті робочі колективи, де учні проходили практику.

Підприємства надають можливість стажування на виробництві викладачам та майстрам виробничого навчання.

Кількість учнів, які проходять виробниче навчання та виробничу практику на АТ «МОТОР СІЧ », щороку збільшується.

Після закінчення навчання підприємство з випускниками укладає договори, в яких обумовлені обов'язки сторін та оплата праці.

Керівництво ВАТ «Мотор-Січ» постійно дбає, щоб випускники навчального закладу довгі роки працювали на підприємстві, тому був виданий наказ по підприємству від 15.11.2007р. за № 2497/к та затверджене положення «Про умови оплати праці молодих спеціалістів, кваліфікованих робітників», у якому сказано, що оплата праці молодих спеціалістів проводиться згідно уставу ВАТ «Мотор Січ», колективному договору

підприємства та КЗпП України «… з доплатою у розмірі 50% до основної заробітної платні, яка складається на підприємстві по даній професії за попередній місяць, при умові виконання змінного завдання… Доплата виплачується випускникам ПТУ впродовж 2 років за відпрацьований час».

Особлива увага приділяється учням-сиротам та учням-інвалідам, які отримують не тільки робочі місця, а й цілий пакет соціальних пільг.

Представники підприємства є головами комісій державних кваліфікаційних атестацій навчального закладу.

З метою професійного орієнтування учнів закладу, популяризації праці на підприємстві «Мотор Січ», підвищення рівня виховного процесу та більш детального знайомства учнів з молодіжною політикою підприємства щороку проводяться екскурсії на базу відпочинку «Меридіан»; екскурсії по місту; спортивні змагання, до яких залучають учні, які проходять практику на підприємстві; конкурси «Кращий з професії» між молодими працівниками та практикантами. Такий підхід сприяє закріпленню випускників на виробництві та підвищує престиж навчального закладу.

4.5. Методичний супровід державної атестації навчального закладу.

Одним із головних завдань, визначених для професійно-технічних навчальних закладів, підприємств, організацій та установ, що надають послуги у сфері професійно-технічної освіти, є забезпечення високої якості підготовки кваліфікованих робітників, які будуть конкурентоспроможними на ринку праці. Для реалізації цього завдання навчальному закладу необхідно постійно удосконалювати свою діяльність.

Атестація професійно-технічних навчальних закладів, навчальних підрозділів підприємств, установ, організацій незалежно від їх підпорядкування та форм власності є складовою системи державного контролю за якістю підготовки робітничих кадрів та службовців і спрямована на визначення спроможності навчального закладу здійснювати освітню діяльність на рівні держаних вимог (стандартів).

Атестація навчального закладу проводиться не рідше одного разу на 10 років у порядку, встановленому Міністерством освіти і науки України.
Основними завданнями атестації є:

– аналіз і оцінка реального стану організації та здійснення навчально-виховного процесу;

– оцінка відповідності знань, умінь і навичок учнів, слухачів вимогам навчальних планів і програм;

– визначення відповідності умов професійно-технічної освіти, наявної матеріально-технічної та навчально-методичної бази вимогам навчальних планів і програм;

– оцінка якісного складу педагогічних і керівних працівників.

Згідно з наказом Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації від 04.12.2014 № 0747 «Про проведення атестаційної експертизи Державного навчального закладу «Запорізьке машинобудівне вище професійне училище» колектив навчального закладу розпочав роботу з підготовки до проведення самоаналізу.

Організаційні основи проведення самоаналізу закладаються в підготовчому етапі. На початку грудня 2014 року в навчальному закладі було сформовано комісію з проведення самоаналізу навчального закладу та робочі групи для проведення самоаналізу кожного із визначених об'єктів (наказ по навчальному закладу від 05.12.2014 за № 548/01-11 «Про підготовку та проведення самоаналізу освітньої діяльності ДНЗ «Запорізьке МВПУ» у 2014-2015 навчальному році»). На виконання цього наказу розроблено програму самоаналізу, складено план-графік та пакети комплексних контрольних робіт з кожного предмета і комплексні кваліфікаційні завдання з кожної професії.

До складу комісії увійшли заступники директора з навчальної роботи, виховної роботи, завідувач господарства, головний бухгалтер, інспектор з кадрів, інженер з охорони праці та керівники методичних комісій.

Головою комісії було призначено заступника директора з навчально-виробничої роботи. На комісію покладені функції організації і проведення самоаналізу та підготовки звіту про його проведення.

Робочі групи сформовано за відповідними професіями із працівників навчального закладу, які виконували функції експертів. Керівниками робочих груп призначені голови методичних комісій.

У якості об'єктів проведення самоаналізу було обрано напрямки роботи (навчально-виробнича робота, виховна робота, методична робота, кадрова робота та інші).

При розробці програми самоаналізу навчального закладу орієнтувалися на програму атестації.

Розроблена програма забезпечила можливість:

– отримати достовірну і повну інформацію про кінцеві результати діяльності навчального закладу;

– визначити оптимально-необхідну кількість показників, що характеризують його діяльність;

– використати всі наявні джерела інформації, що характеризують діяльність навчального закладу;

– врахувати всі внутрішні і зовнішні умови, в яких функціонує навчальний заклад;

– підготувати звіт про проведений самоаналіз відповідно до діючих вимог.

У розробленому плані-графіку враховані всі етапи проведення самоаналізу.

Самоаналіз у навчальному закладі проводився протягом двох місяців.

Головною метою проведення самоаналізу було:

– встановлення відповідності діяльності навчального закладу функціональному призначенню;

– встановлення відповідності кінцевих результатів діяльності державним стандартам і вимогам.

У ході опрацювання нормативно-правових і організаційних документів робоча група визначила повноту забезпечення та порядок їх обліку і доведення до об’єкта, що підлягає самоаналізу.

Інформацію про діяльність об’єкта готували за попередньо розробленою схемою його керівники (відповідальні за цю ділянку роботи) і подавали до робочої групи.

Після узагальнення та аналізу попередньої інформації робоча група розробила програму вивчення (перевірки) діяльності об’єкта. У програмі було зазначено, які складові діяльності об’єкта перевіряються, форми і методи перевірки, виконавець, термін та зміст інформації, що готується.

Результатом завершення роботи групи є звіт, у якому надано коротку характеристику об’єкта, його досягнення і недоліки в роботі та мотивований висновок про рівень забезпечення встановлених вимог до його діяльності. Заключний звіт у встановлений планом-графіком термін робоча група направила до комісії.

Підсумковим документом проведення самоаналізу навчального закладу є звіт про його проведення, який складається відповідно до діючих вимог.

Після отримання від робочих груп звітів про результати перевірки (вивчення діяльності об’єктів самоаналізу) комісія узагальнила та проаналізувала їх матеріали, підготувала проект звіту про проведений самоаналіз навчального закладу і подала його на розгляд педагогічної ради.

Розглянутий на педагогічній раді проект звіту про проведений самоаналіз затверджений директором навчального закладу та надається експертній комісії, яка за результатами проведеного самоаналізу надає довідки для розгляду на Державній атестаційній комісії.

На сьогодні колектив навчального закладу чекає розгляду наданих матеріалів на засіданні державної атестаційної комісії та сподівається на позитивне рішення щодо атестації навчального закладу.

ВИСНОВКИ

Наукова система методичної роботи забезпечує її практичну спрямованість, задовольняє потреби навчального закладу і водночас формує освітні запити педпрацівників. Інформаційна насиченість змісту науково-методичної роботи сприяє постійному удосконаленню навчально-виховного процесу, задоволенню освітніх потреб педагогічних працівників, створенню умов для їхньої професійної самореалізації, для оволодіння ними змістом та сучасними технологіями навчання та виховання, методами наукового аналізу власної професійної діяльності, засобами вирішення проблемних питань, розв'язання педагогічних завдань, спрямованих на оновлення змісту освіти навчального закладу, що відповідає цілям, є актуальним, має практично спрямоване навантаження, передбачає перспективу для підвищення майстерності педагога.

Важливу роль в організації методичної роботи в навчальному закладі відіграє методичний кабінет, в якому систематизована педагогічна, методична, психологічна і спеціальна література, методичні рекомендації та розробки, нормативна документація, методичні матеріали напрацьовані педагогічними працівниками закладу, навчальні плани і програми з різних професій і предметів, відповідальна науково-технічна інформація, матеріали про передовий педагогічний та виробничий досвід, зразки дидактичних матеріалів тощо. Підвищенню ефективності педагогічного процесу сприяє підготовка та проведення методичних виставок, ярмарок, демонстрація експонатів технічної творчості педагогічних працівників та учнів. З метою розповсюдження та впровадження передового педагогічного досвіду проводиться аналіз і узагальнення досвіду педагогів- новаторів та педагогів з великим досвідом роботи, в тому числі і майстрів виробничого навчання.

Аналізуючи стан методичної роботи в ДНЗ «Запорізьке МВПУ», можна зробити висновок, що робота, яка ведеться у закладі, позитивно впливає на підвищення рівня професійної майстерності педпрацівників, на впровадження інноваційних освітніх технологій, на залучання їх до дослідницько-експериментальної роботи. Подальший розвиток методичної роботи в навчальному закладі сприяє у наданні якісних висококваліфікованих послуг, які б задовольняли конкретні потреби замовника, особливостям їх функціонування.

Розвиток творчого потенціалу та педагогічної майстерності педагогічних працівників у Державному навчальному закладі «Запорізький професійний будівельний ліцей»

Мосьпан О.І., методист ДНЗ «Запорізький професійний будівельний ліцей»

Творча особистість педагога завжди характеризується високим рівнем креативності, яскраво вираженими особистісними якостями і здібностями, які сприяють успішній професійній діяльності.

Ш. Амонашвілі

Державна політика в галузі освіти визначається Законом України «Про освіту», Національною доктриною та Державною національною програмою «Освіта. Україна XXI століття». Держава очікує від усіх, хто пов'язаний з освітньою діяльністю, подальшого удосконалення педагогічної праці, створення умов для максимальної індивідуалізації навчального процесу. Дивовижно розмаїтий, багатовимірний і щедрий у невичерпному джерелі любові до дітей творчий талант педагога. Через його діяльність реалізується і державна політика, спрямована на зміцнення інтелектуального та духовного потенціалу нації, і формується особистість, світ якої відображається у веселках незрівнянного блиску своєї неповторності.

Сучасний педагог - фундаментально освічена людина, здатна гнучко перебудовувати напрям і зміст своєї професійної діяльності, яка самостійно працює над власним розвитком, підвищенням освітнього й культурного рівнів, уміє самостійно набувати необхідних для професійної діяльності знань, умінь і навичок, критично мислить, володіє стійкою системою мотивів і потреб соціалізації, здатний активно й творчо діяти. Він має бути передусім професіоналом у педагогічній діяльності на відміну від спеціалістів вузьких предметних областей, цілеспрямовано здійснювати загальну освіту і розвиток вихованців, здатний до проектування власної діяльності, її змін та удосконалення. Характерною особливістю його професійної свідомості має бути зосередженість мислення на педагогічних проблемах, бачення педагогічного процесу як цілісного явища, центральне місце в якому належить особистості учня. Формування висококваліфікованого творчого педагога, вироблення у нього вмінь і бажання самостійно працювати над собою є одним із найважливіших завдань сучасної педагогічної освіти.

Творчість є необхідною складовою праці педагога. Без неї неможливий педагогічний процес. Творчість педагога специфічна за своєю суттю. Викладач дає науковим фактам, гіпотезам, теоріям нове життя, відкриваючи їм шляхи до розуму і серця своїх учнів. При цьому творчість - необхідна умова становлення самого педагога, його самопізнання, розвитку і розкриття як особистості. Творчість формує педагогічний талант викладача.

На організаційно-моделювальному етапі роботи над проблемою основне завдання педагогічних колективів, методиста - створити умови для підвищення творчої активності педагогічних кадрів, особистісного та професійного зростання кожного викладача.

Державний навчальний заклад «Запорізький професійний будівельний ліцей» працює над методичною темою: «Впровадження ідей толерантності з використанням інтерактивних технологій навчально-виховному процесі ДНЗ «Запорізький професійний будівельний ліцей»

Мета методичної роботи в ліцеї:

1. Забезпечення умов для організації та проведення методичної роботи в ДНЗ «Запорізький ПБЛ».
2. Надання реальної допомоги викладачам, майстрам виробничого навчання у процесі розвитку їхньої майстерності як сплаву професійних знань, навичок і вмінь.

Основними завданнями методичної роботи ДНЗ «Запорізький ПБЛ» є :

1. Надання навчально-методичних консультацій педагогічним працівникам.
2. Координація колективних та індивідуальних форм і методів методичної роботи, організація роботи з підвищення педагогічної майстерності та удосконалення фахової підготовки викладачів і майстрів виробничого навчання.
3. Організація заходів, спрямованих на розвиток творчого потенціалу педагогів, впровадження досягнень кращого педагогічного досвіду.
4. Організація оновлення навчального процесу шляхом активного впровадження інноваційних освітніх технологій.

Центром методичної роботи є – методичний кабінет та читальна зала в бібліотеці, оснащення і оформлення яких створює необхідні умови для підготовки викладачів і майстрів виробничого навчання до занять та позаурочних заходів, індивідуальної методичної роботи і самоосвіти. В кабінеті знаходяться журнали «Аналіз якості роботи викладача/майстра виробничого навчання», які свідчать про роботу педпрацівників над підвищенням педагогічної майстерності та якості знань учнів. В кабінеті зберігаються матеріали методичних комісій, атестаційні матеріали, кращі реферати та інші творчі роботи учнів. Є інформаційні, тематичні стенди. В методичному кабінеті та читальному залі зосереджені нормативні та інструктивні матеріали, які необхідні для організації навчального процесу: навчальна документація, педагогічна і методична література, дидактичні

матеріали. У методичному кабінеті ліцею є картотеки передового досвіду, відеотека презентацій методичних комісій та відеозаписи відкритих уроків. У читальному залі знаходиться підписка на видання ВГ «Основа», «Шкільний бібліотечно-інформаційний центр», комп'ютер, принтер і доступ до Інтернету.

У ліцеї, згідно плану, щомісячно проводяться інструктивно-методичні наради для оперативного обговорення окремих питань, опрацювання нормативно-правових документів, обміну досвідом, інформацією, огляду нових публікацій. Протоколи ведуться у відповідності до вимог.

Індивідуальні форми методичної роботи з педпрацівниками включають наставництво, консультування, взаємовідвідування занять і позакласних заходів, самоосвіту. Удосконалюючи організацію та зміст методичної роботи, рада методичного кабінету ДНЗ «Запорізького ПБЛ» веде творчий пошук нових форм цієї роботи з тим, щоб піднести її на якісно вищий рівень. Колективні форми методичної роботи не враховують індивідуальних інтересів і потреб кожного педагогічного працівника ліцею, рівень його особистої підготовки. Систематичне і правильно спрямоване підвищення рівня кваліфікації педагогів, розвиток їх творчої активності успішно розв'язується при органічному поєднанні колективних і індивідуальних форм роботи, які проводяться нами згідно єдиного плану методичної роботи всього педагогічного колективу. Кожна з форм методичної роботи виконує важливу роль у справі ознайомлення педагогічного працівника з основними досягненнями в галузі педагогіки, психології і впровадження їх у практику, сприяє підвищенню педагогічної майстерності, що впливає на успішність учнів і формування їхньої особистості.

Останні 4 роки ми зупинились на нетрадиційних формах підвищення педагогічної майстерності наших педагогів, а саме: проведення майстер-класів, психолого-педагогічних семінарів, семінарів-практикумів, які є спільною роботою всіх методичних комісій навчального закладу.

Основна організаційна форма методичної роботи в ліцеї - методичні комісії, які допомагають педагогам удосконалювати форми і методи навчання і виховання учнів. Діяльність методичних комісій безпосередньо впливає на підвищення якості навчання і виховання учнів, ефективність застосування сучасних форм і методів навчання; професійний ріст і методичну майстерність педагогічних працівників; впровадження досягнень педагогічної науки і передового досвіду в навчально-виховний процес.Таким чином, головним змістом роботи методичних комісій є удосконалення змісту, організації і методики теоретичного і виробничого навчання з метою здійснення органічного зв'язку загальноосвітньої і професійної підготовки учнів ліцею.

Особливу увагу слід приділяти питанням підвищення якості навчально-виховного процесу, вивченню сучасних технологій навчання, виховання,

організації самостійної навчально-пізнавальної діяльності учнів, розвитку навичок мислення високого рівня, творчих здібностей.

Методичні комісії створюються при наявності трьох або більше викладачів, майстрів в/н предмета (професії) або споріднених предметів (груп професій). Склад методичної комісії визначається на навчальний рік наказом директора. За рекомендацією педагогічної ради цим же наказом призначаються голови методичних комісій з числа більш досвідчених викладачів, які мають вищу освіту і досвід педагогічної роботи. Зразком чіткого і водночас творчого підходу до виконання спільних завдань є робота методичних комісій. Роботу п'яти комісій сплановано згідно з річним планом роботи ліцею, урахуванням вимог нормативних документів, орієнтовано на кінцевий результат і підпорядковано головній методичній проблемі ліцею. Засідання методичних комісій проводяться щомісяця. Методичні комісії заслуховують й обговорюють доповіді з найактуальніших питань навчання і виховання, нову фахову літературу, організовують взаємовідвідування уроків, проведення і обговорення відкритих уроків, виготовлення наочності, застосування технічних засобів навчання. У їх компетенції - організація консультацій для молодих педагогів, заслуховування звітів педпрацівників про виконання індивідуальних методичних проблем.

Керівники закладу є членами методичних комісій відповідно до профілю викладацької діяльності або професії.

Згідно з наказом про методичну роботу в ліцеї створено 5 методичних комісій , кожна з яких працює за своєю методичною темою :

- методичні комісія гуманітарної підготовки - «Толерантність як професійна компетентність педагогів та умова формування громадянських цінностей учнів»;
- методична комісія природничо-математичного циклу - «Толерантність як необхідна умова при використанні проблемних технологій на уроках предметів природничо-математичного циклу»;
- методична комісія викладачів та майстрів виробничого навчання будівельних професій - « Міжпредметні зв`язки на уроках теоретичного і виробничого навчання з використанням інтерактивних технологій та принципів толерантності»;
- методична комісія викладачів та майстрів виробничого навчання з професій «Кухар», «Кондитер», «Пекар», «Офіціант», «Бармен» - «Використання сучасних технологій в організації навчально-виробничого процесу в умовах толерантності для професійного становлення та активізації розумової діяльності учнів на уроках та позакласних заходах»;
- методична комісія класних керівників - «Впровадження ідей патріотизму у виховний процес з метою підвищення національної свідомості майбутнього громадянина України».

Робота методичних комісій спрямована на зміцнення навчально-методичної бази кабінетів і лабораторій. Діяльність методичних комісій

зосереджена на розробці і схваленні робочої навчально-плануючої документації, внесенні коректив у робочі навчальні програми, виявленні прогалин знань, внесенні коректив і відомостей про нові досягнення техніки, технології, забезпеченні взаємозв'язку загальноосвітньої, загальнопрофесійної та професійної підготовки учнів, оновленні та поповненні комплексно-методичного забезпечення предметів і професій, використанні інноваційних педагогічних та виробничих технологій.

У рамках роботи методичних комісій з професій розглядаються і схвалюються переліки пробних кваліфікаційних робіт, тематика дипломних (творчих) робіт, детальні програми практики, а також членами методичних комісій проводяться відкриті уроки. На засіданнях методичної комісії класних керівників розглядаються питання: підвищення методичної майстерності класних керівників, соціальний захист учнів, розвиток творчих здібностей учнів, попередження правопорушень, превентивне виховання. На засіданнях відбувається знайомство та вивчення законодавчих та нормативних документів, обмін досвідом роботи, аналіз проведення виховних заходів.

Головами методичних комісій ведуться протоколи засідань та щомісячні звіти про навчально-виховну діяльність. У кінці навчального року проходить науково-практична конференція «Інноваційна діяльність педагогічних працівників», де голови методичних комісій представляють творчі звіти результативності роботи за навчальний рік (звіт-презентація). У звіті–презентації відображено методичну тему, над якою працювала методична комісія, шляхи її вирішення та результативність роботи (хто і які впроваджує інноваційні технології, чий досвід вивчався та впроваджувався, ким і які розроблені методичні розробки, рекомендації, опорні конспекти, робочі зошити, посібники, комплекти з ТА, участь у методичних заходах загальноліцейних, обласних, всеукраїнських, підвищення кваліфікації, результати атестації, рівень навчальних досягнень учнів з предметів, тощо). На основі таких звітів методичним кабінетом проводиться моніторинг діяльності членів методичних комісій за навчальний рік та визначається краща методична комісія року.

Методична робота – це система взаємопов'язаних заходів, які направлені на розвиток творчого потенціалу педагогічних працівників, їхньої професійної майстерності і в кінцевому результаті – на підвищення якості професійної освіти випускника ліцею відповідно до потреб ринку праці.

На базі методичних комісій проводяться психолого-педагогічні семінари, семінари- практикуми, на яких розглядаються питання педагогіки та психології. На цих семінарах кожен педагог має право висловити свою думку. Психологічна компетентність педагога – запорука ефективності навчально-виховного процесу. Психологічну культуру педагогів формують шляхом проведення психолого-педагогічних семінарів, семінарів-практикумів.

Робота психолого-педагогічного семінару повинна бути спрямована на вирішення існуючих психолого-педагогічних проблем навчального закладу та тих, які виникають, а також розробку психологічного підгрунття методичної теми ліцею у поточному році.

Психолого-педагогічні семінари повинні мати предметом свого обговорення конкретні проблеми навчального закладу, даного контингенту учнів, а не проходити на абстрактно-теоретичному рівні, тобто наочно показувати, що психологічні знання безпосередньо пов'язані з вирішенням конкретних проблем навчання та виховання дітей. Ефект від психолого-педагогічного семінару буде більшим, якщо психологічні знання подавати педагогам як засоби вирішення їх професійних та життєвих проблем. Оформлюються матеріали психолого-педагогічних семінарів у вигляді методичного матеріалу, який може бути використаний усіма педагогічними працівниками ліцею.

Етапи підготовки до психолого-педагогічного семінару (вибір теми, планування роботи, підбір літератури, виокремлення проблеми та її вивчення, написання тез, рефератів, повідомлень, виклад змісту підготовлених творчих робіт, формулювання рекомендацій за результатами діяльності) потребують серйозної підготовчої роботи та корегування окремих етапів у ході семінару, що передбачає варіативність форм і методів.

Вибір теми психолого-педагогічного семінару – перший і дуже відповідальний етап, якому передує глибока аналітична, діагностична, самоосвітня робота усіх учасників навчально-виховного процесу: вивчаються запити та проблеми учасників навчально-виховного процесу. В кінці кожного року голови методичних комісій до методичної ради подають зміст питань, на які викладачі та майстри в/н хочуть почути відповідь. Методична рада аналізує ці питання, вивчаються актуальні напрями розвитку психологічної та педагогічної науки на сучасному етапі тощо. В новому навчальному році пропонується план роботи психолого-педагогічних семінарів, який може корегуватись під час підготовки до семінарів.

Так у 2012-2013 н.р. році на базі кожної методичної комісії були проведені психолого-педагогічні семінари.

Семінар-практикум «Використання інтерактивних технологій на уроках природничо – математичного циклу», на якому розглядались такі питання:

1.Відкритий урок на тему: «Використання інтерактивних технологій на уроках природничо – математичного циклу»

(викладач математики Мосьпан О.І.)

2.Організація сучасного уроку фізики на основі інтерактивних комп'ютерних технологій навчання

(викладач фізики Кулікова І.В.)

3.Інформаційно-комунікаційні технології та сучасний урок

(викладач інформатики Бабаков А.С.)

4.Корекція агресивності та тривожності серед молоді

(викладач хімії Красюк Т.В.)

У рамках психолого-педагогічного семінару «Особливості встановлення педагогічної взаємодії з учнями, що мають підвищений рівень агресивності» до уваги педагогічних працівників було запропоновано такі теми: «Агресивна поведінка як одна з найголовніших проблем сучасної освіти», «Фактори та форми агресивності», «Типологія агресивності», «Мозковий штурм «Що таке агресія?». На цьому семінарі особливу увагу звертали на психологічну сторону появи агресивності, але під час дискусії педагоги пропонували розглянути випадки з своєї практики, коли агресивність учнів переходить межі. Як вийти з ситуації, коли учень на всі спроби педагога толерантно розв’язати проблему, не регує. В результаті цієї дискусії виникла потреба провести круглий стіл «Педагогічні навчальні ситуації»:

1.Сутність особистісно-орієнтованої навчальної педагогічної ситуації. Її психологічне обґрунтування.

2.Зміст і форми розв’язання педагогічних навчальних ситуацій.

3.Практичне заняття: «Виявлення та оцінка способів навчальної роботи учнів для розв'язання педагогічної ситуації».

Участь у роботі семінару створює умови для усвідомлення та обгрунтування необхідності системного вивчення науково-методичної, психологічної, педагогічної літератури, неперервного підвищення кваліфікації у призмі нових вимог до організації навчально-педагогічної та виховної діяльності педагога.

Повідомлення учасників семінару є творчими, мають у собі елементи проблемності, щоб після прослуховування можна було організувати активні форми роботи: дискусію, диспут тощо. Виступ також подається за принципом активної лекції – за методами «лекція з паузами», «керована лекція», коли матеріал пропонується частинами, надаючи слухачам час на осмислення, виконання запропонованих завдань та оформлення конспекту у вигляді таблиці: «положення, що добре зрозуміли» - «положення, що потребують уточнення» Проте під час використання активних та інтерактивних методик (на сучасному етапі такий підхід не викликає жодних сумнівів) виникають деякі особливості, на які потрібно звернути пильну увагу, інакше робота семінару не буде успішною на всі 100%.

Вважаю за необхідне присутність на кожному семінарі кваліфікованого практичного психолога, введення до семінарського заняття елементів психологічного тренінгу - це допоможе створити відповідну атмосферу, налаштувати учасників на творчу діяльність, неформальне спілкування і, як наслідок, на ефективне вирішення поставленого завдання.

Тренінг (навчальний) – одна з найефективніших форм навчання дорослих новим технологіям і новим знанням: його завдання – дати «заряд успішності» своїм колегам». Розпочинати слід з мотивації та підтримувати ентузіазм учасників протягом усього заняття.

Протягом 2014-2015 н.р. в нашому ліцеї проводився семінар-практикум «Інформаційно-комунікаційні технології. Суть, досвід використання, перспективи».

Жовтень

Семінар-практикум «Використання текстового редактора MS Word для документоведення в навчальних закладах»

1. Про основні положення та вимоги щодо ведення ділової документації в ліцеї.
2. Вимоги щодо оформлення документів, які виготовляються за допомогою програм Microsoft Office.
3.Деякі секрети, що полегшують життя.
4.Практику «Робота з таблицями»

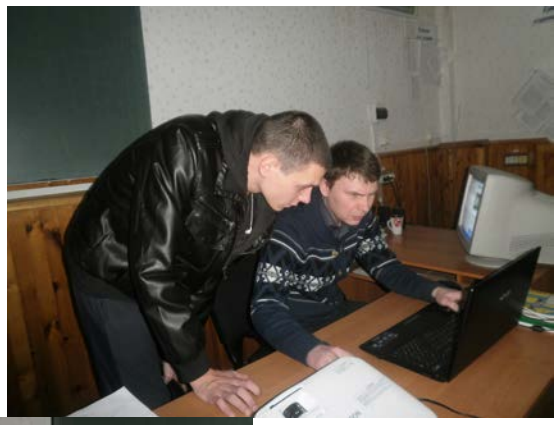

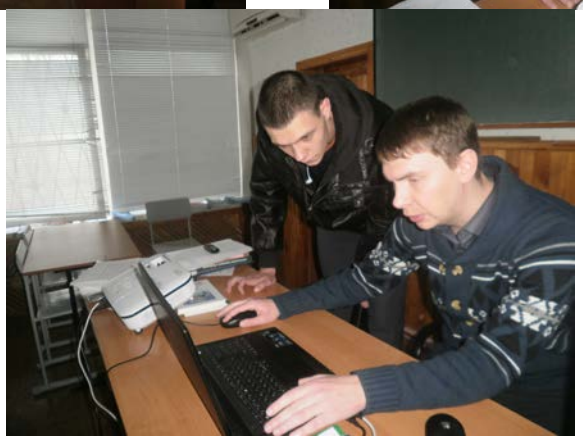

Грудень

Семінар-практикум «Основи створення комп’ютерних презентацій»

1.Головні принципи створення коп’ютерних презентацій

2.Види візуалізації

3.Практикум: «Створення презентації в програмі «Power Point»

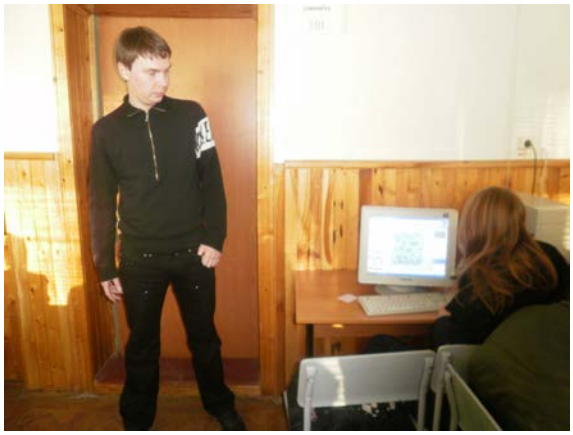

Квітень

Семінар-практикум «Використання електронного підручника під час проведення уроків»

1.Переваги електронного підручника.

2.Алгоритм виконання операцій.

3.Використання теорії з виробництвом.

4.Практикум «Виконання лабораторно-практичних робіт з використанням електронного підручника з професії «Монтажник гіпсоркартонних конструкцій» та на уроках біології».

Значна увага у навчальному закладі приділяється розвитку та удосконаленню педагогічної і професійної майстерності педагогічних працівників. З цією метою організовано школи педагогічної майстерності та молодого педагога. У школі молодого педагога навчаються молоді викладачі і майстри виробничого навчання, які прийшли після закінчення навчальних закладів та ще не мають певних умінь та навиків з педагогіки, методики, психології. На заняттях школи розглядаються проблеми професійної етики, вимоги до підготовки і проведення сучасного уроку, планування, ведення навчальної документації, надаються консультації досвідченими педагогами. Молоді педагоги відвідують уроки у наставників. Через систему семінарів, круглих столів, дискусійних клубів, науково-практичних семінарів педагоги відпрацьовують нові методики роботи. На базі методичного кабінету діє творча лабораторія педагогів –новаторів ,яка розгорнула роботу з організації та проведенню конкурсів професійної майстерності «Викладач року», розробила їх структуру, зміст та систему організаційних заходів .

Адміністрація ліцею постійно організовує зустрічі з представниками відомих компаній , проводить науково- практичні конференції, майстер-класи, де наші педпрацівники можуть познайомитись з новими технологіями виробництва, побачити провідних науковців і практиків сьогодення.

Так, 24 жовтня 2014 року на базі ДНЗ «Запорізький професійний будівельний ліцей» представниками компанії ТОВ «Кнауф Сервіс Україна» керівником відділу освітніх проектів Остапченко Т.Є. та директором філіалу ДП «Кнауф Маркетинг» у м. Дніпропетровськ Смоліним Д.О. була проведена науково-практична конференція «Якість підготовки будівельників у рамках соціального партнерства КНАУФ і професійно-технічних навчальних закладів Запорізької області.» На конференції були присутні директор НМЦ ПТО у Запорізькій області Паржницький О.В., представник обласної служби зайнятості, роботодавці, директори та заступники директорів з навчально-виробничої роботи ПТНЗ області, викладачі, майстри виробничого навчання з професій будівельного напрямку та учні ліцею. На конференції була представлена діяльність КНАУФ в рамках України та регіону, досягнення технології виробництва та використання матеріалів і виробів на основі гіпсу у вітчизняній та закордонній практиці. Особлива увага приділялась використанню комплектних систем фірми «Кнауф» для будівництва та реконструкції споруд різного призначення, заходам по підвищенню їх експлуатаційних властивостей. На конференції були присутні не лише фахівці закладу, а й всі бажаючі працівники нашого закладу.

16-18 грудня 2014р. на базі Дніпропетровського вищого професійного училища будівництва відбулась конференція «Впровадження інноваційних матеріалів та технологій КНАУФ у навчальний процес ПТНЗ Дніпропетровської області – один зі шляхів підготовки висококваліфікованих робітничих кадрів регіону». На цій конференції були присутні викладачі та майстри виробничого навчання будівельних професій ліцею, які активно брали участь в обговоренні поточних питань. Результатом конференції було підвищення кваліфікації педагогічних працівників та отримання сертифікатів проходження курсу занять за програмою «Улаштування прямолінійних перегородок з «Аквапанель».

28-29 квітня 2015 року на базі ДНЗ «Тернопільське вище професійне училище технологій та дизайну» відбулась науково-практична конференція «Творче мислення з матеріалами та технологіями КНАУФ». У програмі науково-практичної конференції висвітлювались питання новаторського підходу до оздоблення інтер’єрів декоративними техніками опорядження за допомогою матеріалів КНАУФ. Педагоги ліцею з професій будівельного напрямку підвищили рівень своєї професійної майстерності та отримали сертифікати за програмою «Техніка декорування інтер’єрів з матеріалами КНАУФ».

Майстер-клас (від англійського masterclass: master - кращий у якій-небудь області class - заняття, урок) - сучасна форма проведення навчального тренінгу-семінару для відпрацювання практичних навичок за різними методиками і технологіями з метою підвищення професійного рівня і обміну передовим досвідом учасників, розширення кругозору і прилучення до новітніх галузей знання. Майстер-класи схожі на курси підвищення

кваліфікації для тих, хто вже відбувся як фахівець, але хотів би дізнатися більше. Майстер-клас для професіоналів - це можливість познайомитися з новою технологією, новими методиками і авторськими напрацюваннями. А це означає крок вперед у своїй справі. Майстер-клас - це двосторонній процес, і відносини «викладач - слухач» є абсолютно необхідними. Безперервний контакт, практично індивідуальний підхід до кожного слухача - ось те, що відрізняє майстер-класи від всіх інших форм і методів навчання.

Майстер-класи, які провели фахівці будівельних фірм: т.м «SMILE» - «Використання лакофарбових матеріалів «Smile Premium»; «Технологія роботи з фактурною фарбою».

«Виготовлення гіпсокартонної перегородки з використанням матеріалу т.м.« SINIAT»; «Застосування теплоізоляційного матеріалу т.м. «Ursa» для поліпшення ізоляційних властивостей перегородки; використання сухих будівельних сумішей «Plato».

Для проведення майстер -класу з карвінгу ми запросили до нашого закладу шеф-кухаря ресторану «Фарос», члена міжнародної асоціації кухарів, переможця першого відкритого чемпіоната України з карвінгу і кулінарії, голову журі асоціації кухарів України Покрікяк Мгер Оганесовича.

Після цього майстер виробничого навчання Чимбаєва Л.І. провела майстер-клас «Мистецтво карвінгу», на який були запрошенні учні груп кулінарного відділення.

Для різних категорій педагогічних працівників проводяться майстер-класи провідними фахівцями ліцею. Так, для викладачів природничо-математичних дисциплін у 2013 році був проведений майстер-клас викладачем фізики Куліковою І. В. на тему: «Проблемне навчання на уроках фізики як засіб активізації розумової діяльності учнів на основі педагогіки толерантності».

А викладач спецдисциплін Шамрай С.В. показала чудовий майстер-клас «Декорування технікою декупаж».

У словниках української мови поняття «спілкування» розглядається як «взаємні стосунки, діловий дружній зв'язок». Ширше «спілкування» трактується у філософських словниках як одна з необхідних умов формування і розвитку суб'єктів (осіб), при якому відбувається обмін інформацією, уміннями і навичками.

У практичній діяльності людини мають місце два види спілкування - пряме і непряме. Форми прямого спілкування - бесіда, лекція, урок в навчальному закладі, диспут, дискусія, мітинг, екскурсія та ін. В ході такого спілкування формується спільність відчуттів, настроїв, думок, поглядів, досягається взаєморозуміння, відбувається засвоєння інформації, зміцнюються взаємозв'язки.

Екскурсія як форма прямого спілкування передбачає взаємозв'язок і взаємодію суб'єктів на основі їх спільної діяльності. Будучи специфічною формою спілкування, екскурсія дає можливість мільйонам людей одержати значний об'єм інформації, формує способи розумової діяльності. Спілкуючись з іншими учасниками заходу, екскурсант за допомогою наслідування і запозичення, співпереживання і ідентифікації засвоює людські емоції, відчуття, форми поведінки. В процесі спілкування досягаються необхідна організація і єдність дій індивідів, що входять до групи, здійснюється емоційне взаєморозуміння їх, формується спільність відчуттів, настроїв, думок, поглядів.

Протягом 2012-2013 н.р. адміністрацією ліцею у рамках співпраці були організовані екскурсії. Особливе значення щодо удосконалення форм та методів методичної роботи займають творчі поїздки представників педагогічного колективу з метою ознайомлення з процесом виробництва. Найбільш вдалими були тематичні поїздки у м. Артемівськ на завод по виготовленю сухих будівельних сумішей т.м. « Siniat» - 2012р., у м. Київ на завод з виготовлення гіпсокартоних листів.

Методична рада ліцею відмічає значну активізацію діяльності педагогічного колективу з підготовки узагальнення та поширення авторських розробок, що відслідковується в покращенні результативності участі у педагогічних виставках та конкурсах.

№ з/п	ПІБ викладача, майстра виробничого навчання	Назва заходу	Дата	Рейтинг
1	Мосьпан Ольга Іванівна	Всеукраїнський конкурс «Кращий інноваційний урок в системі ПТО»	2012-2013 н.р.	3 місце
2	Чигілейчик Жанна Микоалївна			2 місце
3	Риженко Юрій Миколайович	Обласний конкурс «Урок майстра»	2013-2014 н.р.	5 місце
4	Макєєва Людмила Олександрівна			7 місце
5	Шамрай Світлана Володимирівна	Всеукраїнський конкурс фахової майстерності серед викладачів, майстрів в/н та учнів регіональних навчально-практичних будівельних центрів КНАУФ за професією «Монтажник гіпсокартонних конструкцій»	2013-2014 н.р.	3 місце
6	Риженко Юрій Миколайович			

Проаналізувавши рівень роботи за останні 3 роки, можна сказати, що впровадження інноваційних форм роботи у навчальний та виробничий процес ліцею позитивно позначилося на формуванні професійної майстерності педагогів, створило сприятливі умови для розвитку творчого потенціалу наших педпрацівників, їхнього саморозвитку й самовдосконалення.

Моніторинг досягнень наших педпрацівників дозволяє говорити про те, що форми методичної роботи направлені на розвиток ініціативи педагога, узагальнення і поширення його досвіду, зростання авторитету в умовах нового етапу реформування професійно-технічної освіти України, оновлення змісту, форм і методів навчання, запровадження інноваційних педагогічних технологій у навчально-виробничий процес. В результаті зростає роль методичної роботи, яка забезпечує підвищення педагогічної майстерності є суттєвим чинником у підвищенні методичної компетентності педагогічних працівників.

МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Інформаційна підтримка нових ідей, нормативних положень, передового педагогічного досвіду

Впровадження нових ідей, педагогічних технологій, освітніх стандартів та передового педагогічного досвіду

Організаційні форми методичної роботи

Методичні комісії
Школа молодого педагога
Школа передового педагогічного досвіду
Творчі групи, лабораторії
Психолого-педагогічні семінари, семінари-практикуми
Конференції, педагогічні читання

Розвиток і підтримка творчості педагогів у вихованні молодої особистості громадянина України на засадах загальнолюдських та національних освітньо-виховних стандартів

Спільна організаційно-методична робота методичного кабінету з методичними комісіями

Глебова О.В., заступник
директора з НР;
Кардашова Н. Г., методист
ДНЗ «Мелітопольський
торгово-професійний ліцей»

У наш час ні наука, ні практика не стоять на місці, тому неперервним поповненням знань повинен займатись той, хто має відповідний досвід, і той, хто його тільки набуває. Адже відповідальні завдання сучасної професійно-технічної освіти зможе виконати лише той педагог, який не тільки добре

професійно підготовлений, а й здатний постійно, протягом всього життя підвищувати свою компетентність, вдосконалювати професійну майстерність. Про це дуже вдало сказав В. О. Сухомлинський: «Через 4-5 років після закінчення ВУЗу вчитель повинен знати в 3, 5, 10 разів більше, ніж знав він в перший рік своєї роботи, якщо цього не буде, учні будуть приречені на зубріння й отупіння».

Як зробити , щоб процес пізнання був цікавим та свідомим? Що треба зробити , щоб освіта дійсно стала креативною? Як зробити так , щоб учень був активним та усвідомлював необхідність навчання? Ці запитання ставить перед собою кожний викладач, кожний майстер виробничого навчання, який небайдуже ставиться до своєї праці. Відповісти на ці запитання можливо, тільки треба серйозно замислитись: якими силами планується здійснювати рішення проблем, які стоять перед педколективом у даний час. Виховати людину з сучасним світоглядом, з життєвими та професійними компетенціями, здатну успішно самореалізовуватися в житті, можуть тільки педагоги, які володіють високим професіоналізмом, компетентністю, інноваційними та творчими технологіями. Створення атмосфери зацікавленості в зростанні педагогічної майстерності, пріоритету педагогічної компетенції, творчих пошуків колективу – мета, яка поставлена перед методичною радою ліцею.

1. **Планування методичної роботи в ДНЗ «Мелітопольський торгово-професійний ліцей».**

Методична робота – система аналітичної, організаційної, діагностичної, пошукової, дослідницької, науково-практичної, інформаційної діяльності з метою удосконалення професійної компетентності педагогічних працівників та підвищення ефективності навчального процесу.

В навчальному закладі методична робота здійснюється згідно Конституції України, Законів України «Про освіту», «Положення про методичну роботу в професійно-технічному навчальному закладі» затвердженого Міністерством освіти і науки України від 12.12.2000р. № 582, наказу Міністерства освіти і науки України «Про удосконалення методичної роботи в системі професійно-технічної освіти» та регламентується єдиним комплексно-методичним планом, який включає:

- план педагогічної ради;
- план методичної ради, інструктивно-методичних нарад;
- план роботи методичних комісій;
- контроль за навчально-виховним процесом;
- предметні тижні;
- відкриті уроки (заходи);
- методичні розробки;
- доповіді.

Основні принципи методичної роботи:

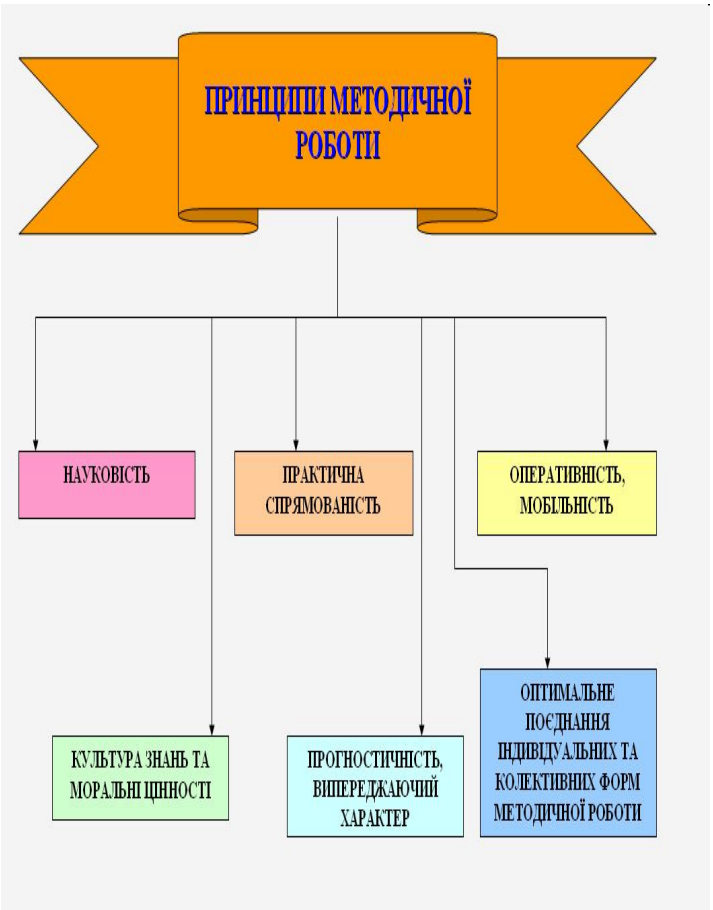

- демократизація та гуманізація навчального процесу;
- цільовий підхід до організації методичної роботи відповідно до програмних цілей професійно-технічного закладу та напрямів його діяльності;
- організація роботи з педагогічними кадрами на основі урахування їх потреб та реального рівня професійної компетентності;
- системність та систематичність;
- науковість;
- оперативність та мобільність;
- прогностичність та випереджувальний характер;
- оптимальне поєднання індивідуальних і колективних форм;
- пріоритет знань та моральних цінностей.

Основними завданнями методичної роботи є:

- організаційно-методичне забезпечення програм розвитку ліцею;
- удосконалення змісту, форм і методів навчання та виховання учнівської молоді, забезпечення єдності, органічного взаємозв'язку загальноосвітньої та професійної підготовки учнів і слухачів на основі принципів гнучкості, наступності, прогностичності, ступеневого характеру професійно-технічної освіти;
- розвиток педагогічної та професійної майстерності педагогічних працівників, їх загальної культури, створення мотивації і умов для професійного вдосконалення;
- інформаційне забезпечення педагогічних працівників з проблем освіти, педагогіки, психології, інформування про досягнення науки і техніки, передового педагогічного та виробничого досвіду;
- організаційно-методична допомога у розвитку педагогічної творчості, експериментально-дослідницькій роботі, впровадженні результатів наукових досліджень, передового досвіду, педагогічних технологій тощо;
- створення комплексного методичного забезпечення предметів і професій, розробка та видання навчальних, методичних посібників, рекомендацій, наочних засобів навчання;

- забезпечення інтеграції навчального процесу, науки і практики;
- підготовка до атестації педагогічних працівників.

Загальну організацію методичної роботи в ліцеї здійснює директор. Безпосереднім організатором методичної роботи є заступник директора з навчальної роботи.

Конкретну методичну роботу з різними категоріями педагогічних працівників відповідно до специфіки їх діяльності проводять заступники директора, методист, старший майстер у межах своїх функцій.

В організації методичної роботи та її плануванні враховуються актуальні завдання розвитку системи професійно-технічної освіти.

Планування методичної роботи — це система заходів, що забезпечує її безперервність, упорядкованість, визначеність, відповідність потребам навчально-виховного процесу та особистим запитам педагогічних працівників.

Методична робота в ліцеї на рік планується на підставі аналізу діяльності педагогічного колективу у вигляді самостійного розділу річного плану методичної роботи.

Плануючи методичну роботу з педагогічним колективом, вивчається і аналізуються попит і потреби кожного викладача, майстра виробничого навчання.

У плані роботи передбачені основні напрями роботи, що спрямовані на надання практичної допомоги та сприянню підвищення педагогічної майстерності викладачів і майстрів виробничого навчання. План методичної роботи обговорюється і приймається на засіданні педагогічної ради, затверджується директором ліцею.

Структура методичної роботи містить взаємопов’язані елементи, відповідно до мети й завдань, які стоять перед навчальним закладом та втілюються в різних формах різними методами й засобами.

2. **Методичний кабінет як важлива ланка методичної роботи в ліцеї.** Організуючим центром методичної роботи у ліцеї є методичний кабінет. Його завданнями є:

- ✓ надання допомоги педагогічним працівникам у підвищенні їх науково - методичного рівня та педагогічної майстерності;
- ✓ координація змісту, форм і методів самоосвіти та колективної роботи педагогічних працівників щодо підвищення їх кваліфікації на вирішення актуальних проблем навчання і виховання;
- ✓ пропаганда і впровадження сучасних досягнень психолого - педагогічної науки, перспективного педагогічного досвіду, інноваційних технологій організації навчально - виховного процесу.

У методичному кабінеті зосереджено:

- ✓ основні законодавчі акти про освіту, зокрема про професійно-технічну освіту;
- ✓ якісний і кількісний склад педагогічних кадрів;
- ✓ навчальні плани, програми;

- ✓ видавничі матеріали регіональних центрів професійно-технічної освіти, управління освіти, методичного кабінету;
- ✓ матеріали атестації педагогічних кадрів;
- ✓ матеріали про перспективний педагогічний досвід;
- ✓ педагогічна, науково - методична література, педагогічні, методичні журнали, газети, анкети, схеми, пам'ятки, плани, методичні рекомендації, програми, розробки занять;
- ✓ документація методичних комісій,
- ✓ плани роботи, творчі роботи з методичної проблеми над якою працюють методичні комісії; програми, тексти виступів педагогічних працівників на засіданні методичних комісій, результативність їх роботи;
- ✓ теки педагогічної діяльності викладачів та майстрів у міжатестаційний період;
- ✓ методичні паспорти;
- ✓ план навчання керівників методичних комісій, графік проведення методичних заходів з педагогічними працівниками тощо.

Оформлено стенди:

«Єдиний комплексно-методичний план роботи»

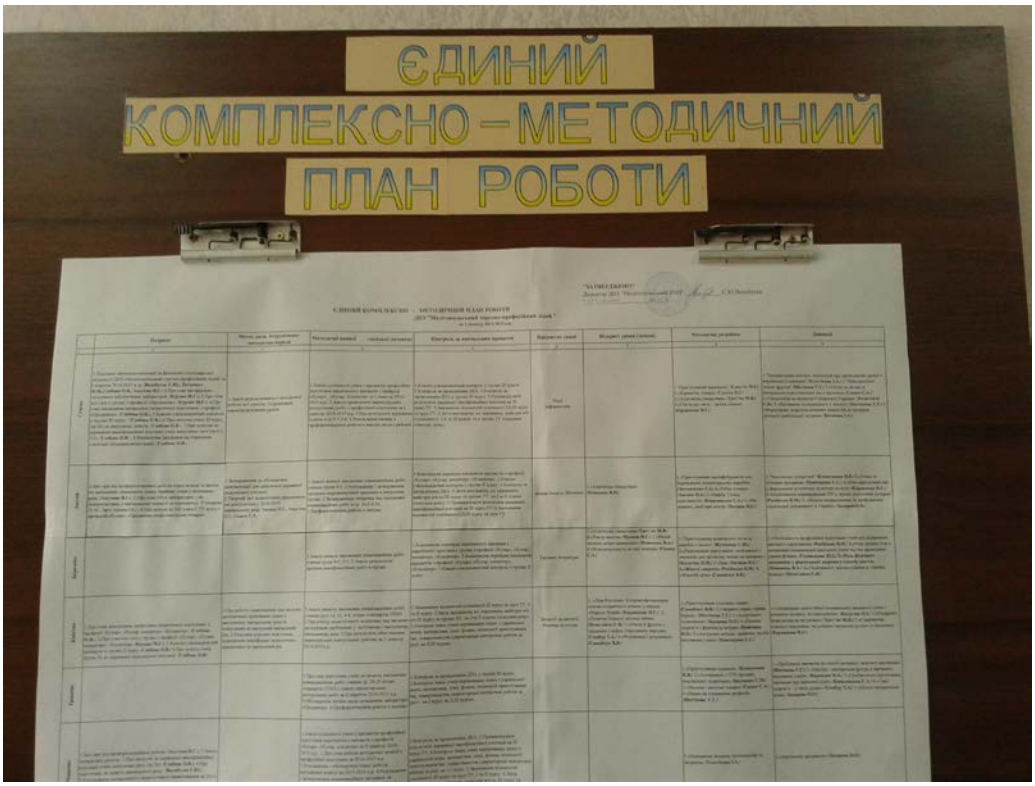

«Методичний банк ідей»

«Атестація»

«Планування»

«Методичні комісії»

«Інформаційний вісник»

Головними функціями методичного кабінету є створення атмосфери зацікавленості у рості педагогічної майстерності, який спонукає педагогів ліцею удосконалювати рівень методичної роботи; приносить педагогам відчутну практичну допомогу, тобто має безпосередній вихід на навчально-виховний процес; задовольняє більш широкі духовні, естетичні, моральні та інші запити педагогів; створює умови виникнення людських контактів та творчого спілкування з колегами, об'єднує цілеспрямованістю до спільної мети; постійно користується увагою адміністрації закладу: стимулюється, контролюється, враховується при підведенні підсумків роботи за семестр, рік.

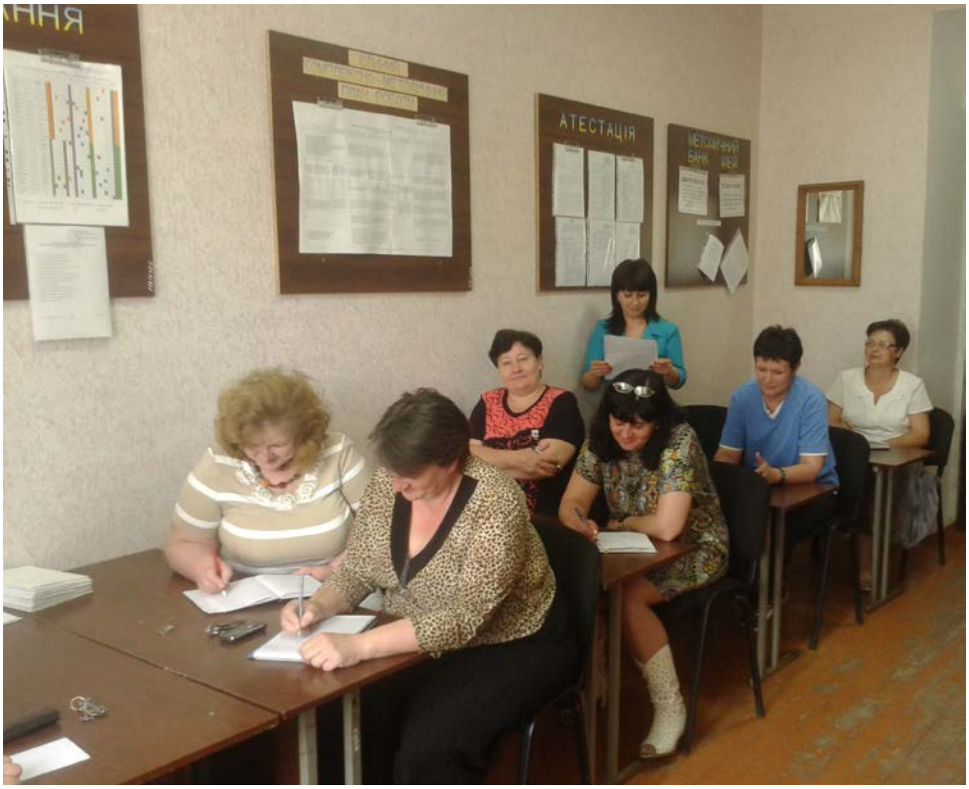

3. Роль методичних комісій у забезпеченні навчально-виховного процесу.

Методичні комісії - це давня традиційна форма групової роботи в нашому ліцеї. Діяльність методичних комісій безпосередньо впливає на підвищення якості навчання і виховання учнів, ефективність застосування сучасних форм і методів навчання, професійний ріст і методичну майстерність педагогічних працівників, впровадження досягнень педагогічної науки і перспективного досвіду в навчально-виховний процес.

Головним змістом в роботі методичних комісій є удосконалення змісту, організації і методики теоретичного і виробничого навчання з метою здійснення органічного зв’язку загальноосвітньої і професійної підготовки учнів ліцею.

Особлива увага приділяється питанням підвищення якості навчально-виховного процесу, вивченню сучасних технологій навчання і виховання, організації самостійної навчально-пізнавальної діяльності учнів, розвитку навичок високого рівня, творчих здібностей.

У ліцеї працює 4 методичні комісії.

- Методична комісія викладачів загальноосвітньої підготовки «Пошук». Голова МК Кардашова Н.Г.
- Методична комісія викладачів та майстрів з професії «Кухар; кондитер». Голова МК Самойчук В.В.
- Методична комісія викладачів та майстрів з професії «Продавець». Голова МК Задорова О.О.
- Методична комісія класних керівників. Голова МК Нечитайло С.В.

Методичні комісії сприяють удосконаленню навчально-виробничого, виховного процесу, програмно-методичному оновленню, запровадженню інноваційних форм і методів діяльності, підвищенню майстерності педагогічних працівників.

На засіданнях методичних комісій розглядаються питання:

- Вивчення змісту навчальних планів і програм та внесення пропозицій щодо їх удосконалення.
- Вивчення наказів, інструктивно-методичних листів і розробка заходів з їх реалізації.
- Обговорення переліків навчальних робіт, планів виробничого навчання, комплексних контрольних завдань для проведення поетапної кваліфікаційної атестації.
- Розгляд змісту і результатів проведення перевірних і кваліфікаційних пробних робіт.
- Моніторинг навчальних досягнень учнів з предметів і професій; аналіз стану і результатів навчально-виховного процесу, результатів методичної роботи педагога.
- Розробка заходів з підвищення якості навчання і виховання учнів.
- Вивчення і використання в навчальному процесі нових педагогічних і виробничих технологій, аналіз результатів цієї роботи.
- Обговорення заходів з КМЗ навчально-виробничого процесу, методичних рекомендацій з ефективного використання дидактичних матеріалів, створення засобів навчання.
- Обговорення планів позакласної роботи з учнями з предмета, предметних тижнів, олімпіад тощо.
- Огляди методичної літератури, фахових видань.
- Обговорення підготовлених методичних матеріалів, відкритих уроків та позаурочних заходів.
- Творчі звіти викладачів та майстрів в/н про роботу над обраною методичною темою (обов'язково тих, хто атестується).

- Обговорення питань про роботу з обдарованими учнями.
- Аналіз результатів діагностичних заходів, державної підсумкової атестації, державної кваліфікаційної атестації учнів, проведення поетапної кваліфікаційної атестації.
- Доведення до відома інформації про результати участі у роботі обласних заходів НМЦ ПТО.
- Вивчення практики роботи виробничих підприємств.
- Виявлення, вивчення, узагальнення передового педагогічного досвіду.
- Аналіз результатів перевірок ПТНЗ, внутрішнього контролю, розробка пропозицій та рекомендацій з поліпшення навчально-виховного процесу;
- Організація наставництва, надання допомоги молодим педагогічним працівникам; організація взаємовідвідування уроків, відкритих уроків та їх обговорення.
- Організація самоосвітньої роботи членів комісії.

Методичні комісії проводять предметні тижні, які дають можливість започаткувати нові форми роботи, виявити здібних, обдарованих учнів, дістати інформацію про професійний рівень педагога та особистісний розвиток учнів. Кожний із тижнів – серйозна колективна творча праця, свято, завчасно й добре організоване членами методичної комісії. Тижні з професій та тижні загальноосвітніх дисциплін проводяться згідно з графіком, який розглядається на методичній раді. Структура тижнів різна. Вона включає виставки, конкурси газет, публікацій, презентацій і творчих робіт учнів, відкриті уроки, позакласні і методичні заходи.

3.1. Досягнення методичних комісій:

Методична комісія викладачів загальноосвітньої підготовки «Пошук».

2012-2013н.р.

- Міжнародний мовно-літературний конкурс ім. Т.Г.Шевченка, ІІ місце.
- Всеукраїнський конкурс ім. Т.Г.Шевченка, диплом ІІ ступеню.
- ХІІ Всеукраїнський чемпіонат «Екософт» серед учнів ПТНЗ, ІІ місце.
- Обласна олімпіада «Світова література», ІІ місце.
- Обласна олімпіада серед учнів ПТНЗ «Англійська мова», ІХ місце.
- Творчий конкурс «Об’єднаймося, браття», IV місце.

2013-2014н.р.

- Міжнародний конкурс знавців української мови ім. П.Яцика, ІІІ місце.
- ІІ (обласний) етап Міжнародного мовно-літературного конкурсу ім. Т.Г.Шевченка, ІІ місце.
- ХІІ Всеукраїнський чемпіонат «Екософт» серед учнів ПТНЗ, ІІ місце.
- Обласна олімпіада серед учнів ПТНЗ «Німецька мова», IV місце.
- Обласна олімпіада серед учнів ПТНЗ «Математика», VIII місце.

2014-2015н.р.

- Міжнародний конкурс знавців української мови ім. П.Яцика, ІІ місце.
- Обласна олімпіада серед учнів ПТНЗ «Всесвітня історія», ІІІ місце.
- Творчий конкурс «Об’єднаймося, браття», IV місце.

Протягом останніх трьох навчальних років на базі ліцею було проведено наступні семінари:

- Обласний семінар-практикум викладачів математики;

- Обласний семінар-практикум викладачів іноземної мови.

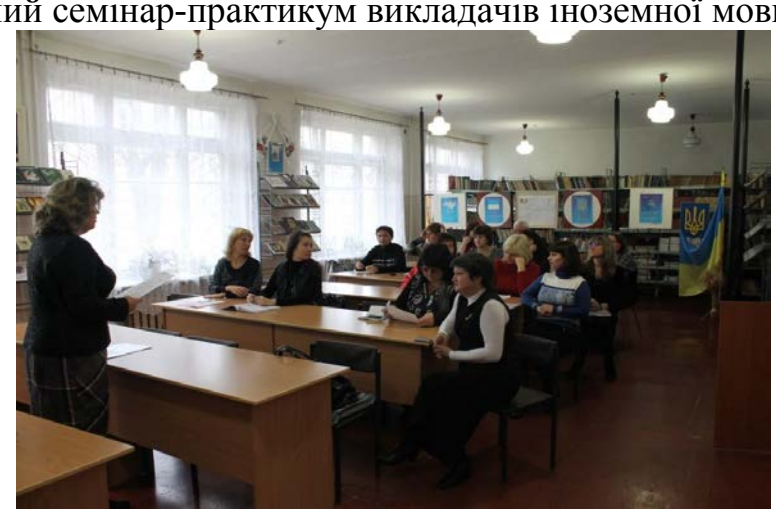

Члени методичної комісії «Пошук» очолюють творчі експертні групи викладачів м. Мелітополя з предметів:

- українська мова і література, голова Кардашова Н.Г.;
- суспільні дисципліни, голова Нечитайло С.В.;
- іноземні мови, голова Пачина Н.Є.;
- фізична культура, голова Трет'як М.В.

Методична комісія викладачів та майстрів виробничого навчання з професії «Кухар; кондитер». Голова МК Самойчук В.В.
2012-2013н.р.

- обласний конкурс професійної майстерності серед майстрів в/н ПТНЗ за професією «Кухар» - V місце;

- конкурс «На кращий інноваційний урок в системі ПТО», що проводився редакцією журналу «Профтехосвіта», викладачі спецпредметів;
- проведення конкурсу фахової майстерності.
- проведення предметного тижня, спільна робота з місцевими ЗМІ.

2013-2014н.р.

- обласний конкурс професійної майстерності серед учнів ПТНЗ з професії «Кухар» серед учнів ПТНЗ, ІІ місце.
- обласний конкурс професійної майстерності серед майстрів в/н ПТНЗ за професією «Кондитер» - ІІ місце;
- обласний конкурс навчальних фільмів з професії «Кухар; кондитер» - V місце;
- проведення конкурсу фахової майстерності.
- проведення предметного тижня, висвітлення в місцевих ЗМІ.

2014-2015н.р.

- участь в обласному конкурсі професійної майстерності серед майстрів в/н ПТНЗ за професією «Кухар»;
- участь у загальноміських заходах , присвячених святкуванню Дня Перемоги.
- проведення конкурсу фахової майстерності.
- проведення предметного тижня висвітлення в місцевих ЗМІ.

На базі нашого ліцею було проведено обласний семінар-практикум педпрацівників ПТНЗ харчової промисловості і торгівлі

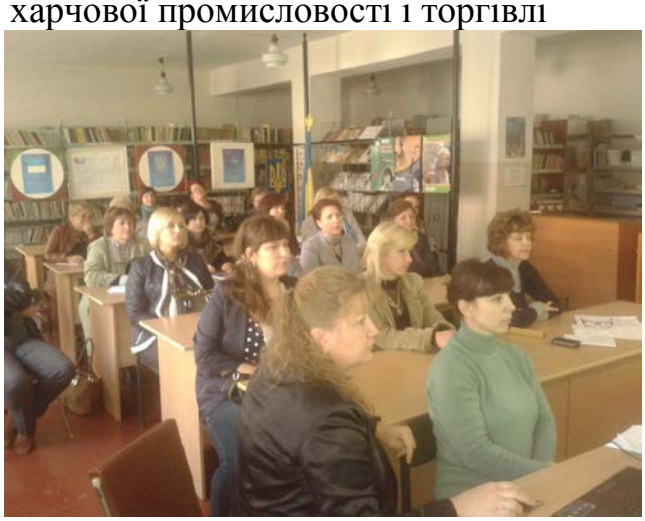

З метою підвищення рівня ефективності підготовки фахівців, викладачі та майстри виробничого навчання застосовують інноваційні педагогічні технології та їх елементи; розробляють та застосовують різноманітні види дидактичних матеріалів: опорні конспекти; тематичні схеми та таблиці; дидактично-роздатковий матеріал; тематичні газети; ілюстративні альбоми; творчі роботи; слайд-фільми; презентації; відео майстер – класи.

«Основы микробиологии. Пищевые заболевания»
«Рыба: обработка, технология приготовления полуфабрикатов»
«Овощи, грибы: обработка, продукты их переработки»
«Машины и механизмы для обработки овощей»
«Загальні відомості про машини та механізми. Універсальні кухонні машини»

дидактично-роздатковий матеріал;
ОБРОБКА ОВОЧІВ І ГРИБІВ
ОБРОБКА РИБИ І НЕРИБНИХ МОРЕПРОДУКТІВ
ОБРОБКА М'ЯСА І М'ЯСНИХ ПРОДУКТІВ
ОБРОБКА СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ПТИЦІ І ДИЧИНИ

тематичні схеми;
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПРОЦЕС ПРИГОТУВАННЯ ЖЕЛЕ
ВИДИ ЖЕЛЕ
БАГАТОШАРОВЕ
МОЗАЇЧНЕ
МАРМУРОВЕ

Методична комісія викладачів та майстрів виробничого навчання з професії «Продавець».

- **Голова МК Задорова О.О.**

2012-2013н.р.

- обласний конкурс професійної майстерності серед учнів ПТНЗ з професії «Продавець», ІІ місце;
- конкурс «На кращий інноваційний урок в системі ПТО», що проводився редакцією журналу «Профтехосвіта», викладачі спецпредметів;
- проведення тематичних майстер-класів.
- проведення конкурсу фахової майстерності.
- проведення предметного тижня, висвітлення в ЗМІ.

2013-2014н.р.

- участь у роботі І Всеукраїнського форуму майстрів в/н в м. Києві – Гальченко А.Ф.
- проведення тематичних майстер-класів.
- проведення конкурсу фахової майстерності.
- проведення предметного тижня, висвітлення в ЗМІ.

2014-2015н.р.

- проведення тематичних майстер-класів.
- проведення конкурсу фахової майстерності.
- спільна робота з місцевими ЗМІ,присвячена до Дня торгівлі.
- проведення предметного тижня.

На базі нашого ліцею було проведено обласний семінар-практикум педпрацівників ПТНЗ харчової промисловості і торгівлі

Методична комісія класних керівників.
Голова МК Нечитайло С.В.

Для розв'язання методичної проблеми методичною комісією кожний член МК, класний керівник, в своїй навчальній групі працює у певному напрямку:

На І курсі:

- Адаптація учнів в новому колективі, дотримання елементарних норм моралі у взаємовідносинах в колективі, сім'ї.
- Робота класного керівника по згуртуванню колективу, формування позитивних якостей учнів.
- Робота по вихованню в учнів відповідного ставлення до навчання. Попередження правопорушень.
- Вивчення особистості учнів в учнівському колективі, дотримання елементарних норм моралі у взаємовідносинах в колективі.

На ІІ і ІІІ курсах:

- Виховання інтересу до навчання, попередження правопорушень.
- Виховання відповідного ставлення до навчання, розширення пізнавального і культурного світогляду.
- Виховання культури поведінки учнів, попередження правопорушень. Робота класного керівника щодо формування позитивних якостей особистості, практичного розвитку її інтересів і потреб.

Класний керівник є головним організатором виховної роботи у групі, першим вихователем, консультантом, безпосереднім наставником, який спрямовує навчально-виховний процес, співпрацює з учнями, їх батьками, викладачами-предметниками, керівниками гуртків, дитячими та молодіжними громадськими організаціями, організовує і проводить позаурочну та культурно-масову роботу.

МК класних керівників проводяться заплановані засідання МК, на яких розглядається і узгоджується план роботи МК на рік, методичні проблеми і теми доповідей, над якими працюють класні керівники; відбувається ознайомлення з нормативними документами МОН України. На засіданнях МК класних керівників заслуховуються та аналізуються розроблені класними керівниками методрозробки та доповіді. Засідання проводяться у формі диспутів, круглих столів.

На засіданнях класних керівників відбувається обмін досвідом класних керівників з різних питань: про співпрацю їх з батьками щодо правового, естетичного виховання; питання про роботу з сиротами, аналіз проведення батьківських зборів, обмін досвідом в цьому напрямку роботи.

Класний керівник планує і координує всю виховну роботу з групою з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, їх нахилів і інтересів, рівня сформованості учнівського колективу, сприяє розвитку самоврядування в групі, створює умови для організації змістовного дозвілля,

проводить відповідні заходи щодо профілактики правопорушень, бездоглядності.

Особлива увага приділяється патріотичному вихованню учнів, пропагується ідея гуманізму, вшанування та увічнення історичної пам'яті.

Слід зауважити, що в ліцеї досить добре налагоджені зв'язки з правоохоронними органами, центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді району, творчими колективами.

Спільно з класними керівниками та майстрами виробничого навчання проводяться зустрічі із працівниками кримінальної міліції. Результатом цієї співпраці є відсутність правопорушень з боку учнів нашого ліцею.

Увійшло у систему проведення в ліцеї святкових концертів, конкурсів; туристичних поїздок, екскурсій; відкритих виховних заходів з різної тематики;
вечорів відпочинку, оглядів-конкурсів; зустрічей з цікавими людьми, з творчими громадянами рідного краю, випускниками ліцею, учасниками Другої Світової війни, бойових дій в Афганістані. Традиційно щороку проводяться спортивні змагання до Дня фізичної культури і спорту, змагання-конкурси «Козацькі розваги»; спортивні свята до знаменних дат «Дня захисника Вітчизни».

Активно використовуються в роботі МК інформаційні технології.

«Козацькі розваги»

«Музей зброї» м. Запоріжжя

«Привітання ветерана» «Частування ветерана польовою кашею»

3.2. Роль методичних комісій у підвищенні кваліфікації педагогів у міжатестаційний період

Методичні комісії спрямовують свою роботу на підвищення кваліфікації педагогів. З цією метою у навчальному закладі працює фахова школа «Школа передового педагогічного досвіду».

Основні завдання, що стоять перед педагогами:

– забезпечити безперервність роботи щодо підвищення рівня психолого-педагогічної компетентності викладачів на діагностичній основі та з урахуванням їх інтересів й індивідуальних особливостей;

– підвищити рівень практичного ознайомлення викладачів з інноваційними технологіями навчання;

– практична пропаганда інноваційних технологій;

– спонукання викладачів та майстрів виробничого навчання до педагогічної творчості, самоосвіти, самовдосконалення.

Одним із завдань методичних комісій є надання допомоги в удосконаленні методики викладання свого предмета, розвинення вміння використовувати у своїй роботі досягнення сучасної психолого-педагогічної науки, спонукання до творчої активності.

Результатом цієї плідної співпраці є якісний склад педагогічних працівників, що доводить високий рівень педагогічної майстерності.

Якісний склад педагогічних працівників
ДНЗ «Мелітопольський торгово-професійний ліцей»

Категорії	Кількість викладачів		
	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Загальноосвітня підготовка			
Спеціаліст вищої категорії	4	4	6
Спеціаліст ІІ категорії	-	1	-

Спеціаліст І категорії	5	5	3
Спеціаліст	3	2	2
Педагогічне звання	3	3	2
Професійно-теоретична підготовки			
Спеціаліст вищої категорії	2	2	2
Спеціаліст ІІ категорії	-	-	-
Спеціаліст І категорії	2	2	2
Спеціаліст	-	-	2
Педагогічне звання	1	1	1

Кваліфікаційні категорії

Категорії	Кількість викладачів		
	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Вища категорія	7	8	9
Викладач І категорії	5	5	4
Викладач ІІ категорії	2	2	3
Спеціаліст	3	5	4

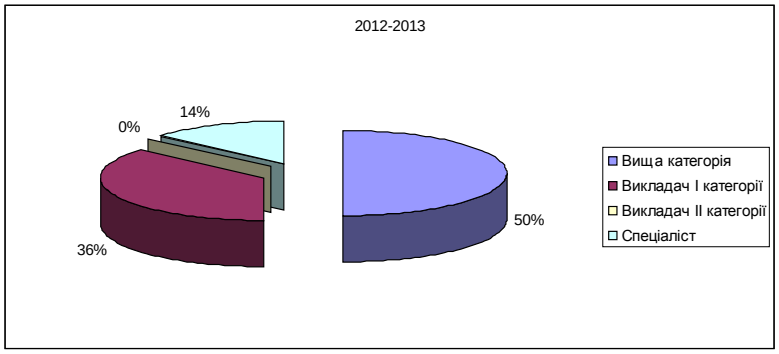

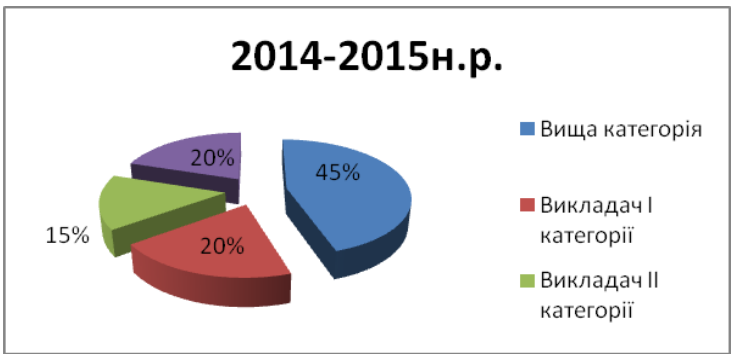

4. Робота педагогічного колективу над науково-методичною проблемою ліцею

Толерантність – це мистецтво жити
з іншими людьми та з іншими ідеями.
Кофі Аннан.

«Позитивне значення педагогіки толерантності у формуванні цілісної особистості»

Наша країна активно включається в програму культури миру та толерантності. Проводяться конференції, семінари, «круглі столи», на яких висвітлюються різні аспекти цієї проблеми. Водночас зазначимо, що ця проблема потребує подальшого пошуку нових форм, поглиблення й удосконалення методів виховання толерантності, як якості особистості.

У програмному документі «Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті» гостро поставлено питання про необхідність розвитку ініціативи, творчості педагогічних працівників. Досвід свідчить, що лише за координації зусиль усього педагогічного колективу, зосередженні його уваги на вирішенні конкретної педагогічної проблеми можна значно підвищити ефективність і результативність навчально-виховного процесу.

Завдання, визначені основними державними освітянськими документами щодо удосконалення управління навчальними закладами, неможливо реалізувати без трансформації ідей науки та упровадження інноваційних технологій навчання та виховання. У зв'язку з цим першочергового значення набуває проблема створення таких педагогічних колективів, де сприятливий психологічний мікроклімат, де панує атмосфера творчості та відповідальності, де здатні адаптуватися до змін, де завжди вчаться новому.

Протягом 2014/2015 н. р. педколектив ДНЗ «Мелітопольський торгово-професійний ліцей» завершив 3-річну роботу над проблемою «Позитивне значення педагогіки толерантності у формуванні цілісної особистості». Теми самоосвіти педпрацівників і тематика роботи методичних комісій обрані відповідно до методичної проблеми ліцею.

Питання з даної теми обговорювалися на засіданнях педради, методради, на засіданнях методичних комісій.

Викладачами та майстрами виробничого навчання підготовлені доповіді та методичні розробки: методична розробка «Європа – наш дім», доповідь «Україна і Євросоюз», «Психолого-педагогічний практикум на закріплення професійних навичок та вмінь», доповіді «Роль позакласного читання на уроках літератури у вихованні толерантного ставлення», «Дискусія як ефективна форма громадського виховання» «Формування морально-етичних цінностей, як запорука духовної реабілітації людини», «Толерантність як моральність особистості», «Роль і задачі професійної етики в торгівлі», педагогічні читання на тему:«Запровадження у навчально-виробничий процес педагогіки толерантності» .

Традиційно, напередодні Міжнародного дня толерантності, в нашому ліцеї проводиться Тиждень толерантності, який включає наступні заходи:

- День відкритості, складовою якого є виставка тематичних стіннівок гуртківців різних предметів «Толерантність – запорука успіху»
- День тактовності – конкурс виступів «Я можу бути ввічливим».
- День ввічливості – диспут на тему «Право на захист честі і гідності».

- День взаєморозуміння – «Еміграція – право кожної людини чи втеча?»

У рамках реалізації заходів щодо мовної толерантності оформлюється книжкова виставка «Квітни мово, зірнице слова» з добіркою словників, нових видань українською мовою.

Нововведенням стало проведення «Свято туризму», метою якого є вивчення краєзнавства та толерантного ставлення учнів під час туристичних походів.

Головне для успішної роботи над єдиною методичною темою та вирішення навчально-виховних завдань - добре продумана система роботи методичних комісій, а це можливо при чіткому науково обґрунтованому плануванні їх роботи.

Шерганова О.А.,майстер виробничого навчання
ДНЗ «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічеої освіти»

СУЧАСНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ ПТНЗ. ДОСЯГНЕННЯ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ НЕДОЛІКІВ

У реаліях освітнього простору інформаційного століття парадоксальним чином поєдналися два взаємопов'язаних фактори. З одного боку сьогоднішньої когнітивної парадигми знаходиться учень, якого оточено безліччю інформаційних спроможностей швидкого пошуку та обробки даних. З іншої ж сторони – педагог, який, аби встигнути за розвитком сучасних (хоча б лише інформаційних) технологій, змушений не просто прагнути постійного розвитку, самовдосконалення, а бути обізнаним у технічних, наукових, методологічних, інформаційних, віртуальних та, звичайно, навчальних інноваціях. Тобто на сучасного викладача покладено додаткове завдання - не просто розвивати предметні знання, вдосконалювати форми й методи проведення уроків, опановувати найефективніші прийоми виховного впливу, а ще й відповідати вимогам «інформаційного часу».

Актуальність питань організації якісної науково-методичної роботи не залишає сумнівів. Саме методичний кабінет у навчальному закладі має бути посередником або провідником між педагогом та останніми здобутками педагогічної науки, не лише рекомендувати ті чи інші інноваційні методи, але й навчати ним педагогів.

Сучасний навчальний заклад – і професійно-технічний у тому ж числі – у своїй діяльності повинен тяжіти до відповідності всього комплексу наукової, навчальної, виховної роботи нагальним потребам суспільства та найвищим стандартам освіти. Саме за умови постійного оновлення та розвитку потенціалу педагогічного колективу, спроможностей навчального закладу, з урахуванням інноваційного спрямування його діяльності, просвітництва та новаторства педагогів можливим стає виконання **головного завдання системи ПТО** – підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних на ринку праці робітників сфери народного господарства загалом, а будівельної галузі й сфери послуг – зокрема.

Досягнення цієї мети можливе за умови раціональної організації системи науково-методичної роботи в навчальному закладі, яка б спонукала педагогів до якісної та результативної праці, до пошуку нових форм і методів проведення занять, саморозвитку, підвищення кваліфікації, опанування новими професійними методами та прийомами викладання професій. Методична робота в навчальному закладі повинна бути побудована таким чином, аби сприяти комфортній та злагодженій взаємодії у інтеракції керівник – педагог – учень.

Науково-теоретичним **підґрунтям** методологічної бази організації такої діяльності виступають наразі оновлені закони України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», Положення про професійно-технічний навчальний заклад , наказ МОН України від 12 грудня 2000 року N 582 «Про удосконалення методичної роботи в системі професійно-технічної освіти», «Положення про методичну роботу в професійно-технічному навчальному закладі»

В останні десятиріччя значно підвищилися вимоги до професійно-технічної освіти як рівноправного інституту в загальній системі освіти, відповідно до чого постало питання щодо переосмислення стратегічних питань оновлення або реформування діяльності ПТНЗ.

При цьому головним залишається визначення, що професійно-технічна освіта – це спеціально організована діяльність, яка має яскраво виражену власну специфіку впливу на учня, підготовку його до робітничої діяльності, що дає їй певні переваги перед іншими засобами навчання і виховання [9].

При цьому має враховуватися той чинник, що вся система професійно-технічної освіти повинна діяти злагоджено, в комплексі вирішуючи нагальні завдання підготовки кваліфікованого робітника. Кожна галузь системи ПТНЗ повинна максимально повноцінно та ефективно виконувати свої завдання.

Але поряд з конструктивними процесами в організації методичної роботи спостерігаються **негативні тенденції:** рівень знань педагогічних працівників не завжди відповідає сучасному стану педагогічної науки. Причиною цього слугує стрімкий розвиток науки й техніки, який спостерігається в нашому суспільстві. В інформаційний вік те, що було актуальним сьогодні, назавтра стає архаїзмом. Через недостатню фінансову забезпеченість матеріально-технічна база центру не встигає розвиватися настільки швидкими темпами та мати найсучасніше обладнання й устаткування.

Перший крок на шляху **подолання перешкод** – розуміння необхідності їх усунення. Цей та інші кроки ми вже зробили: постійно оновлюється матеріально-технічна база, кожна методична комісія намагається якомога доцільніше допомагати педагогу бути поінформованим в сфері останніх досягнень тієї чи іншої професії, кожний майстер виробничого навчання залучає всі можливості для інтенсифікації навчання учнів та самоосвіти.

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ В ДНЗ «МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ БУДІВЕЛЬНИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ»

1.1. Система організаційно-методичної роботи навчального закладу

Методична робота – це заснована на досягненнях науки та передового досвіду система аналітичної, організаційної, діагностичної, пошукової,

дослідницької, науково-практичної, інформаційної діяльності з метою удосконалення професійної компетентності педагогічних працівників та підвищення ефективності навчально-виховного процесу [1, с. 4].

Згідно з ключовими векторами розвитку науково-методичної роботи в професійно-технічному навчальному закладі, що їх зазначено у «Положенні про методичну роботу в професійно-технічному навчальному закладі» [12], Державний навчальний заклад «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти» вбачає за необхідне конструювати функціонування системи методичного кабінету за такими **напрямками**:

- формування професійної педагогічної культури;
- нарощування професійних і світоглядних знань;
- продукування нових педагогічних ідей, технологій;
- узагальнення та поширення перспективного педагогічного досвіду;
- опанування інноваційними методиками викладання предметів;
- спонукання до самостійного розвитку особистості викладача, підвищення його кваліфікації;
- налагодження реальних виробничих зв'язків із роботодавцями для подальшого працевлаштування випускників.

Система науково-методичної роботи державного навчального закладу «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти» **покликана:**

- розвивати та оновлювати зміст навчання та вдосконалювати навчально-виховний процес;
- задовольняти та формувати умови для підвищення інтересу педагогічного колективу у постійному підвищенні фахового рівня;
- упроваджувати інноваційні педагогічні та виробничі технології у навчальний, організаційний, методичний процес.

Виконуючи зміст системи методичної роботи центру, професійна діяльність педагогічних працівників навчального закладу за останні роки була направлена на наступні ключові проблемні аспекти методичної роботи центру:

- втілення в діяльність принципів науково-педагогічної роботи й розповсюдження їх серед всього колективу;
- залучення учнів та педагогів (в якості учасників) до написання творчих робіт, до участі у професійних конкурсах, обласних змаганнях, олімпіадах;
- розробка методологічної, педагогічної та практично-теоретичної бази з питання моніторингу результативності роботи з майбутніми учасниками обласних заходів;
- продукування методичних порад щодо підготовки учасників – потенціальних переможців змагань, конкурсів, олімпіад тощо.
- поліпшення матеріально-методичного забезпечення предметів і матеріально-технічної бази центру.

Відповідно до плану методичної роботи проводяться педагогічні ради інноваційної направленості (додаток А), інструктивно-методичні наради, педагогічні читання, конференції, «круглі столи», віртуальні екскурсії, бінарні засідання, предметні тижні, конкурси професійної майстерності, дні відкритих дверей, тематичні виставки, працюють проектні творчі групи. Педагоги активно беруть участь у семінарах, науково-практичних конференціях, вебінарах, майстер-класах.

Саме на таких засадах – інноваційності, прогресивності, новаторства, науковості – у державному навчальному закладі «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти» склалась система науково-методичної роботи з педагогами. Вона здійснюється, більшою мірою, у трьох напрямках: індивідуальній, груповій, колективній. Така робота є органічною складовою діяльності педагога: відбувається методична діяльність за місцем роботи і є тією лабораторією, без якої неможливе ефективне застосування інших форм роботи, спрямованих на підвищення фахової, професійної, педагогічної кваліфікації педагога.

У навчальному закладі налагоджена системна, періодична, комплексна робота з організації та втілення підвищення кваліфікації педагогів. Стрижнем такої діяльності методичний кабінет нашого навчального закладу вважає саме її системність: це сприяє створенню в середовищі навчального закладу сприятливих та комфортних умов для проходження педагогами атестації.

Система підвищення кваліфікації педагогічних кадрів – це складний комплекс різноманітних форм і методів освіти педагогічних кадрів, ключовий компонент науково-методичної роботи у ДНЗ «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти». Організаційна та науково-методична діяльність в цьому напрямку націлена на:

- інформування про результати наукових досліджень і передачу передового педагогічного досвіду в галузі педагогіки, психології, теорії викладання конкретних навчальних предметів, професій тощо;
- ознайомлення педагогів із методиками застосування інноваційних методів навчально-виховної роботи, прийомів самоосвіти;
- надання практичної допомоги педагогам в удосконаленні їх професійної підготовки [13].

У методичному кабінеті оформлено куточок з атестації, інформаційні стенди на методичну тематику, два методичних кутка «Школа молодого педагога» та школа комп’ютерної освіти «Дистанційне навчання: вебінари та скрайбінг-технології». Проведення вказаних заходів завжди відбувається із залученням інформаційних, комунікаційних технологій, часто – із використанням інноваційних методів та у нетрадиційних формах.

Науково-методична робота у нашому навчальному закладі сприяє вдосконаленню навчально-виробничого, виховного процесу, програмно-методичному оновленню, запровадженню інноваційних форм і методів діяльності, підвищенню майстерності педагогічних працівників; вимагає

залучення педагогів-практиків до творчої діяльності; дослідно-проектної роботи; формування нових підходів щодо організації науково-методичної роботи.

Відтак, **головним завданням** методичного кабінету ДНЗ «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти» залишається задоволення потреби викладачів, майстрів виробничого навчання в оволодінні передовими технологіями навчання і виховання, а також формування необхідних умов для можливості комфортного використання таких технологій.

Отже, у професійно-технічному навчальному закладі має бути створена система підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, яка покликана розвивати творчий потенціал сучасного педагога, вдосконалювати його методичну культуру. **Аналізуючи сильні та слабкі сторони** функціонування методичної роботи у нашому навчальному закладі, можна дійти висновку, що система такої діяльності наявна, вона має свої цілі, чітко визначену мету, вбачає у використанні інноваційних методів та форм організації методичної роботи запоруку якомога швидшого вирішення проблемних педагогічних питань. Саме системність такої роботи вважаємо головною умовою ефективності та якості її існування.

Із всього вищевикладеного найголовнішим, ми вважаємо, є суб'єктивне філософсько-мотиваційне ставлення педагогів нашого навчального закладу до постійного розвитку, їх тяжіння до знань, нових обріїв, орієнтирів, векторів. Лише за умови існування подібного прагнення зі сторони педагога, позитивної мотивації зі сторони адміністрації ми зможемо домогтися мобільності існуючих глибоких знань, осучаснення їх, підняття рівня розвитку особистості педагога до вищих стандартів якісної освіти.

1.2. Засади науково-методичної роботи навчального закладу

Окрім вищезазначених теоретико-методологічних засад організації діяльності методичного кабінету у навчальному закладі вважаємо за необхідне проаналізувати також основні функції, принципи, конкретні завдання, які висуває перед навчальним закладом нормативна джерельна база. Так, у «Положенні про методичну роботу ПТНЗ» [12] зазначено, що **основними функціями методичного кабінету** є наступні (із зазначенням конкретних кроків реалізації саме в ДНЗ «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти»):

1. *Створення умов для підготовки педагогічних працівників до навчальних занять і позаурочних заходів.* Адміністрація нашого навчального закладу сприятливо схвально та відповідально ставиться до підготовки та проведення позаурочних заходів педагогом, до організації навчальних уроків. Методичний супровід подібних заходів дозволяє кожному педагогу почувати себе впевненим в успіху. Керівники методичних комісій, відводячи головне

місце людяності та врахуванню індивідуальних особливостей, потреб своїх колег, чуйно та турботливо ставляться до вибору ступені загрузки педагога завданнями та дорученнями. Найголовніший принцип гуманізму дозволяє зробити процес організації та підготовки позаурочних заходів не просто комфортним фізично й морально, а ще й «енергозберігаючим» здоров'я та внутрішні сили викладача або майстра виробничого навчання. **Негативним моментом** при підготовці позаурочних навчальних чи виховних заходів є те, що учні, залучені педагогами до роботи, не завжди радо залишаються у позаурочний час. Такі моменти, на щастя, скоріше, одиничні, аніж масові, і долаємо ми їх усім колективом разом. В цьому разі вкрай важливим стає консолідація зусиль найближчих до учня людей в стінах навчального закладу – майстра виробничого навчання та класного керівника, а також педагогів, керівника-організатора, практичного психолога.

2. Проведення індивідуальних та колективних форм методичної роботи з педагогічними працівниками. У ДНЗ «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти» головами методичних комісій та адміністрацією влучно поєднуються всі форми проведення засідань, нарад, зборів тощо. Колектив, завдяки інноваційним методам проведення вказаних заходів, налаштовується на активність, розкривається для нового, стає готовим не просто приймати інновацію, але починає впроваджувати нові методи та знання, отримані на засіданні методичної комісії, у реальну практику навчально-виробничого та виховного процесу. Директор та заступники директора з НВР, з ВР проводять активну роботу з подолання **одного кризового явища** серед педагогів нашого навчального закладу, а саме: відсутності активної власної добровільної ініціативи деяких педагогів з взаємовідвідування уроків. Причиною цього проведене моніторингове дослідження називає власну інертність педагога, апатію, зневір'я в те, що у колеги, який викладає зовсім інший предмет, він може навчитися чогось нового (мал. 1).

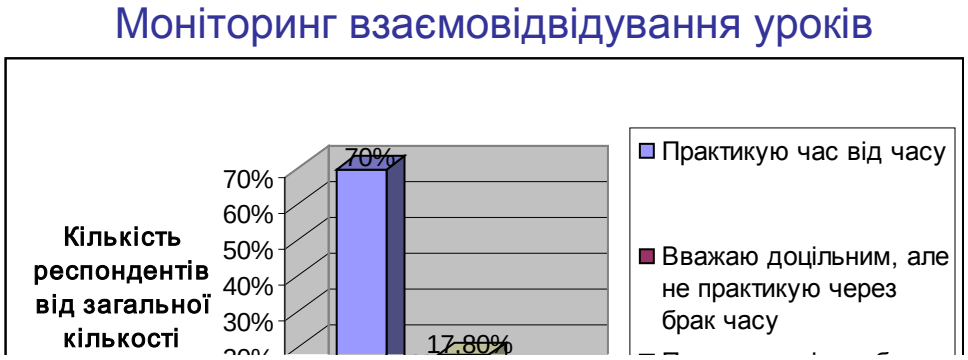

Мал. 1. Діаграма результатів моніторингу.

3. *Надання допомоги педагогічним працівникам і керівникам ПТНЗ у роботі з самоосвіти, індивідуальній методичній роботі, експериментально-дослідницької діяльності.* Методичний кабінет нашого центру є тим цвяхом, яким міцно тримає педагогічну будівлю майстерності та професійної компетентності сучасної професійно-технічної школи. Саме тут кожен педагог має змогу отримати дієву допомогу у вирішенні нагальних питань та розв'язанні педагогічних проблем. Технічне оснащення методичного кабінету покликане забезпечувати потреби педагогів у самоосвіті, розвиткові, вдосконаленні.

4. *Узагальнення, пропагування та поширення кращого педагогічного досвіду*. У ДНЗ «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти» накопичення кращого педагогічного досвіду відбувається із застосуванням інноваційних форм обробки інформації, із використанням інформаційних технологій. Передача досвіду шляхом педагогічних читань, конференцій у нашому навчальному закладі доповнюється інформаційним забарвленням цього процесу: акумулюється база електронних методичних рекомендацій педагогів-новаторів (методичні рекомендації щодо форм, методів викладання спец предметів з професій, предметів викладачів-методистів Бабаніної Т.В., Джерелейко Л.В., Казачанської І.Я., Кошель О.В., Мирошниченка О.Я.).

5. Інформаційне забезпечення педагогічних працівників з проблем професійної освіти, педагогіки, психології, методики викладання учбових дисциплін. Методичний кабінет навчального закладу надає висококваліфіковану доцільну методичну, інформаційну, організаційну допомогу кожному педагогу з проблемних питань підготовки до уроків, позаурочних заходів. Крім того, за допомогою мережі Інтернет методична школа «Дистанційне навчання: вебінари та скрайбінг-технології» активно залучає викладачів та майстрів виробничого навчання до участі у **вебінарах**. Викладачі Кошель О.В. та Шерганова О.А. беруть участь у конкурсі **«Скрайб-презентація»** на порталі «Учительський журнал он-лайн». Загальна комп'ютерна обізнаність педагогів навчального закладу досить висока, викладачі при підготовці уроку активно використовують засоби платформи

MS Office, MS Power Point, використовуються програми для конвертації відео-, аудіофайлів тощо, для створення відеопрезентацій та навчальних роликів.

6. *Накопичення і систематизація методичної інформації.* Методичний кабінет проводить систематичну роботу з накопичення, обробки, зберігання, систематизації науково-методичної інформації, педагогічної літератури, професійних періодичних видань та ін. Тут кожен член колективу має змогу самостійно, з точки зору критичного аналізу, опрацювати положення річного плану роботи центру, плану методичної діяльності на семестр, на рік, ознайомитись з нововведеннями у сучасній методиці викладання предметів та професійних дисциплін, внести реальні пропозиції до загального комплексу методичного оснащення навчального закладу.

Основними принципами організації методичної роботи у нашому професійно-технічному навчальному закладі є:

- демократизація та гуманізація навчального процесу;
- цільовий підхід до організації методичної роботи відповідно до програмних цілей професійно-технічного закладу та напрямків його діяльності;
- організація роботи з педагогічними кадрами на основі потреб та реального рівня професійної компетентності.

системність та систематичність;

- науковість;
- оперативність та мобільність;
- прогностичність та випереджувальний характер;
- оптимальне поєднання індивідуальних і колективних форм;
- пріоритет знань та моральних цінностей.

Основними завданнями методичної роботи центру є:

- організаційно-методичне забезпечення програм розвитку професійно-технічного навчального закладу;
- удосконалення змісту, форм і методів навчання та виховання учнівської молоді, забезпечення єдності, органічного взаємозв’язку загальноосвітньої та професійної підготовки учнів і слухачів на основі принципів гнучкості, наступності, прогностичності, ступеневості професійно-технічної освіти;
- розвиток педагогічної та професійної майстерності педагогічних працівників, їх загальної культури, створення мотивації і умов для професійного вдосконалення;
- інформаційне забезпечення педагогічних працівників з проблем педагогіки, психології, інформування про досягнення науки передового педагогічного та виробничого досвідів;
- організаційно-методична допомога у розвитку педагогічної творчості, експериментально-дослідницькій роботі, впровадженні

результатів наукових досліджень, передового досвіду, педагогічних технології тощо;

- створення комплексно-методичного забезпечення предметів і професій, розробка та видання навчальних, методичних посібників, рекомендацій, наочних засобів навчання;
- забезпечення інтеграції навчального процесу, науки і практики;
- підготовка до атестації педагогічних працівників.

Як висновок, наводимо зведену діаграму з ключовими положеннями методичної роботи у нашому навчальному закладі (мал. 2).

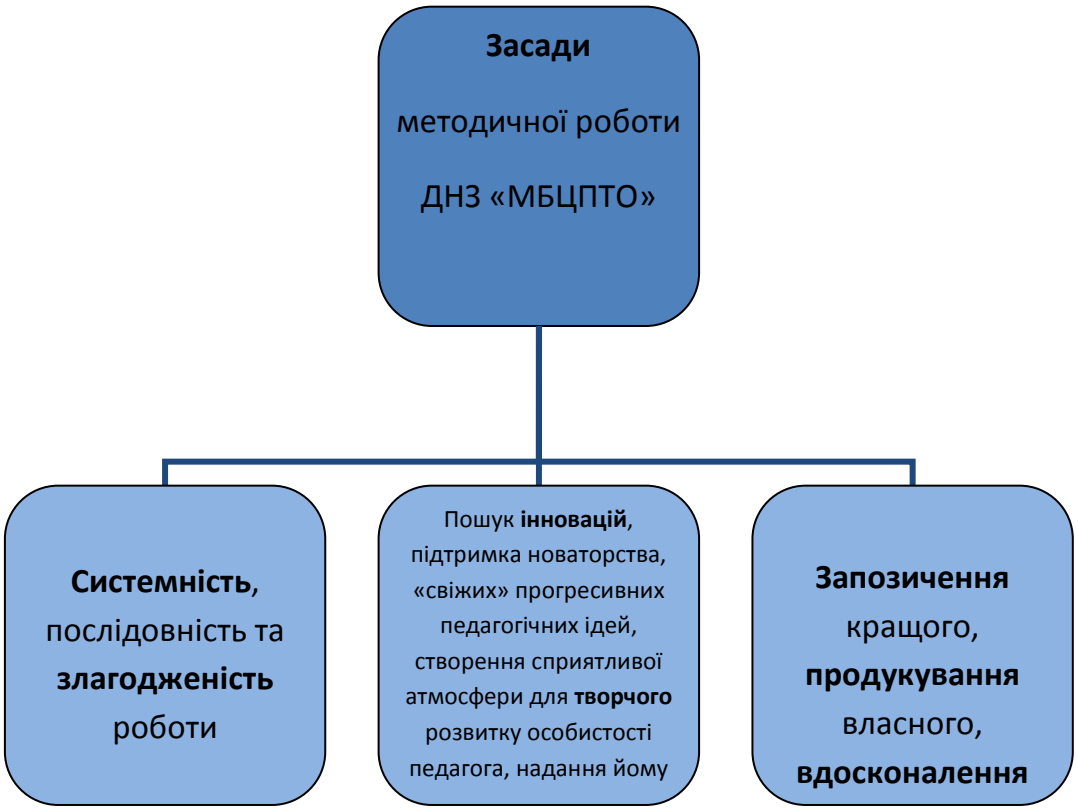

Мал. 2. Засади методичної роботи у ДНЗ «МБЦПТО».

РОЗДІЛ ІІ. ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ, МЕТОДИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАСІДАНЬ МЕТОДИЧНИХ КОМІСІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

2.1. Упровадження педагогіки толерантності в педагогічному колективі через використання інтерактивних методів проведення засідань методичних комісій

У нашому навчальному закладі працюють чотири методичні комісії за професійним спрямуванням. До їх складу входять представники будівельних професій, природничо-математичних дисциплін, гуманітарних наук, фізичної

культури, «Захисту Вітчизни», професії операторів комп'ютерного набору, офісного службовця (бухгалтерія).

Методична комісія будівельних професій є, звичайно, найбільшою за кількісним складом у будівельному центрі. Вказана методична комісія відзначається не лише кількісним, а більшою мірою – якісним складом учасників. Вона представлена педагогами, майстрами виробничого навчання, двома методистами, двома майстрами вищої категорії, до її складу входить один старший викладач, три викладачі мають вищу категорію. Робота комісії є яскравим прикладом злагодженості, доцільної координації, вмілого планування діяльності для досягнення поставлених організаційних, методичних, наукових та навчально-виховних цілей колективу (мал. 3).

Засідання методичної комісії будівельних професій у формі інтерактивного обговорення. Етап планування роботи на семестр. Голова комісії пропонує заходи та напрямки роботи, колеги вносять свої пропозиції.

У функціонуванні всіх методичних комісій одним з головних векторів організаційної діяльності є вчасне **планування роботи** методичних комісій на поточний рік, на місяць тощо. Складання плану роботи – копіткий процес, який включає всі елементи роботи центру загалом, охоплює кожного педагога, пов'язує в одне ціле комплекс розрізнених, здавалося б, заходів з різної тематики та різноманітної направленості, поєднує роботу кожного члена комісії з єдиною методичною темою центру *«Запровадження у навчально-виробничий процес педагогіки толерантності як запоруки побудови заможного громадського суспільства»*. Тому до цього завдання члени та голови методичних комісій підходять творчо, привносячи у процес планування власні інноваційні доробки та рекомендації.

Так, наприклад, при плануванні методичної роботи комісії широко використовують інформаційні засоби, які дозволяють зробити процес організації методичної роботи продуктивним, одностайним для всього навчального закладу. Головою методичної комісії з професії операторів комп'ютерного набору, офісний службовець (бухгалтерія) Тимошенко Н.В. при плануванні роботи наряду з інформаційним забезпеченням на кшталт програм створення баз даних, зведених таблиць тощо, активно використовується **інтерактивна дошка**. Це дає змогу кожному педагогу «доторкнутися» до планування, в прямому сенсу слова внести своїми руками у процес планування корективи чи поради.

Ще одним прикладом добору актуальних питань планування на наступний рік є використання головою методичної комісії гуманітарних дисциплін, фізичної культури, «Захисту Вітчизни» **методу ментальної карти.** Він дозволяє уникнути формалізму виступу, розвивати променеве мислення, робить засідання якнайкраще пристосованим до процесу добору питань та методичних проблем (мал. 4). Використовуючи такий метод, голова методичної комісії реалізує наочну візуалізацію динаміки планування. Ментальну карту доцільно використовувати при проведенні методичної комісії у формі дерева рішень, синтезу думок, мозкового штурму тощо (додаток $А_1$).

Використання методу ментальної карти головою методичної комісії при плануванні заходів на семестр.

Методична робота в центрі націлена на надання наукової, методичної, організаційної допомоги кожному педагогу. Метою всього комплексу методичних заходів є досягнення кінцевого результату, а саме: формування стійкого педагогічного колективу, який, в свою чергу, в змозі підготувати висококваліфікованого робітника на ринку праці. Саме тому голови методичних комісій обирають найбільш доцільні форми й методи проведення засідань методичних комісій. У центрі широко використовуються проведення

«круглих столів» методичних комісій різних предметних циклів, засідання у формі конференцій з виступами й доповідями майстрів виробничого навчання та викладачів, засідання з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Якщо на порядку денному є чимало питань, то засідання проводиться у формі дебатів, коли кожному надається певний час для виступу.

Теми методичної роботи всіх комісій тісно пов'язані з загальною методичною темою центру. Відтак, ключовим орієнтиром роботи педагогів є запровадження **педагогіки толерантності** як серед учнів, так і в педагогічному колективі. Яким чином робити так, аби толерантність не залишилася лише красивими виразами на папері звітної документації? Вважаємо, лише дієвий реальний приклад педагогічної взаємодії породить подібну злагодженість і в учнівському колективі. Так педагоги намагаються навчити учнів толерантності «в дії».

Члени різних методичних комісій щедро діляться та обмінюються досвідом на спільних засіданнях методичних комісій, а також шляхом проведення **бінарних та інтегрованих уроків**.

Проведення бінарного уроку «Розробка презентацій у MS Power Point» серед учнів малярів, штукатурів та операторів комп'ютерного набору: коли «теорія» та «практика» діють разом.

Так, наприклад, започатковано проведення уроків з учнями двох різних професій, таких, як оператор комп'ютерного набору та маляр, штукатур (мал. 5). Педагогами Джерелейко Л.В. та Тимошенко Н.В. було організовано проведення уроків, на яких учні-знавці комп'ютера вчили учнів-будівельників власноруч розробляти слайд- та відеопрезентації, які будівельники використовують при захисті дипломних робіт. Проведення

подібних уроків не лише виконує навчальні взаємовигідні цілі, а й відповідає вимогам толерантності, формує умови для поєднання учнів різних навчальних груп у єдину учнівську спільноту.

Таким чином, методичні комісії нашого навчального закладу в своїй діяльності пропагують інноваційні тенденції, які є вирішальними у розвитку сучасної системи професійно-технічної освіти. Методичний супровід такої діяльності повністю забезпечує методичний кабінет як уособлення всього складного комплексу організаційної, наукової, прогресивно-методологічної роботи колективу з вдосконалення власної педагогічної майстерності, підвищення рівня професійних знань, вироблення нових прийомів та методів викладання навчальних дисциплін і засобів самоосвіти кожного педагога. Саме таким ми бачимо компетентнісний підхід – не формальним, а фактичним, нагальним та рішучим. Таке ставлення до виконання обов'язків повинно превалювати у сучасного працівника професійно-технічного закладу – поводиря у світі професійних знань, вмінь та практичних навичок учня.

2.2. Інноваційні форми методичної роботи педагогів у ДНЗ «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти»

У центрі успішно діє методична комісія гуманітарних дисциплін, «Захисту Вітчизни», фізичної культури, до складу якої разом з іншими педагогами входять один викладач-методист, три старших викладачі. Методична комісія працює дуже продуктивно, про що свідчать результати її роботи. Так, головою та членами методичної комісії у організаційній, навчально-виховній, методичній роботі широко використовуються інноваційні інтерактивні технології та комунікативні методи проведення засідань, а саме: «круглий стіл», форум, проектні технології, діалогова взаємодія, синтез думок, коло ідей.

Цікавим прикладом новаторського підходу до організації методичної роботи в ДНЗ «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти» може слугувати проведення засідань у формі спільного **проекту-форуму**. Такі засідання відбулися у березні-травні 2015.

Згідно з планом роботи методичної комісії педагоги створили систему підготовки учнів до участі в обласних олімпіадах, конкурсах, змаганнях. Питання підготовки обговорюються протягом року на засіданнях методичної комісії й підводяться поточні результати. В кінці навчального року, на останніх засіданнях, проводиться загальний аналіз досягнутих результатів. Викладачі в ході обговорення створили спільний проект методичних рекомендацій **«Шлях до успіху: методичні поради щодо підготовки переможців»**.

Сутність його в тому, що на першому етапі педагогами методичної комісії розглядаються питання підготовки, участі й презентуються результати участі в обласних конкурсах, олімпіадах, змаганнях з предметів

(мал. 6а, мал. 6б). Форма звіту педагога довільна, вони обирають найбільш доцільну для себе. На першому етапі, протягом часу, коли проводяться обласні заходи, у спільному проекті секретар методичної комісії просто фіксує результати (мал. 6).

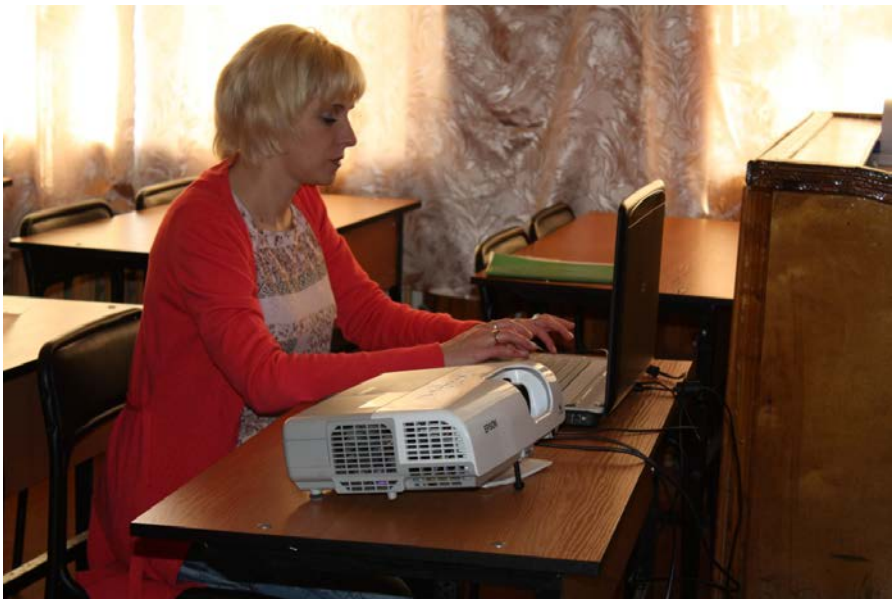

Секретар методичної комісії в процесі створення «інтерактивної дошки» форуму.

Звіт викладачів Родіної І.О. і Тікевич С.В. про проведення предметного тижня з англійської мови. Форма звіту – доповідь.

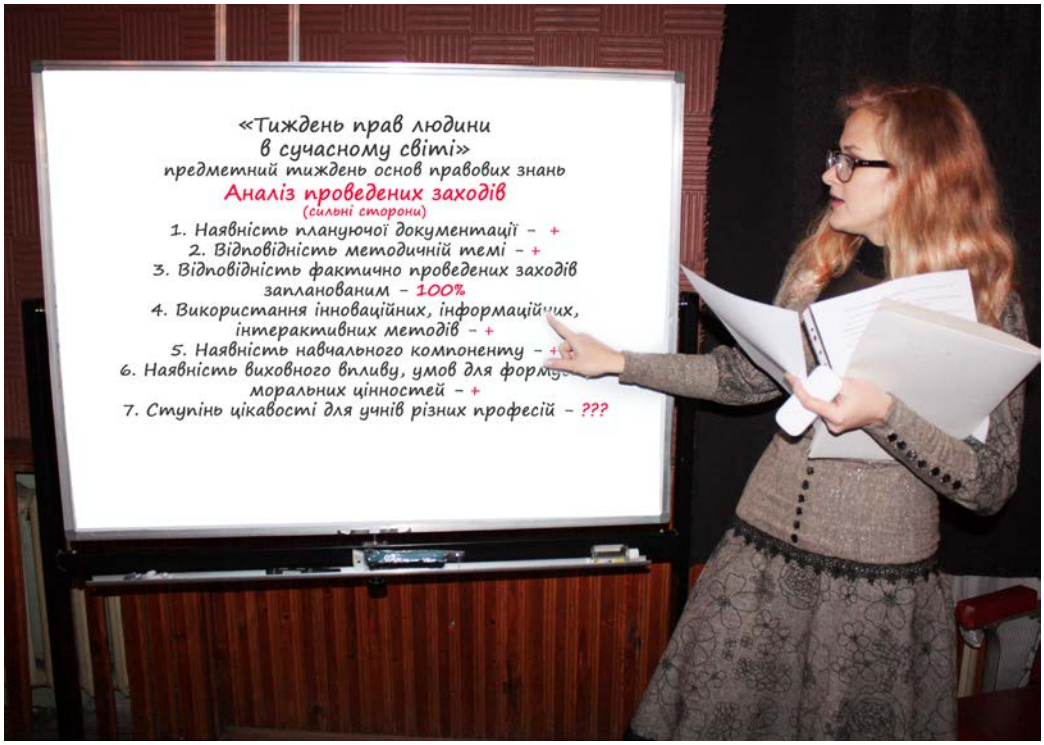

Звіт викладача Шерганової О.А. про проведення предметного тижня з основ правових знань. Форма звіту – «живий» скрайб.

Далі, після закінчення всіх олімпіад, конкурсів та змагань, розпочинається другий, заключний, етап проекту – підготовка до форуму. Цей етап – спільна праця педагогів методичної комісії над проблемними педагогічними питаннями участі, підготовки учнів та їх результатів в обласних заходах.

Завданням форуму методичної комісії було вирішення проблемного питання добору раціональної та результативної методики підготовки учнів до обласних олімпіад, змагань та конкурсів з різних предметів. Методична група викладачів працювала над розробкою спільного проекту-форуму, **маючи на меті** не просто проаналізувати загальні підсумки участі учнів у обласних олімпіадах, конкурсах, змаганнях, а й розробити власні спільні методичні рекомендації щодо підготовки учнів до подібних заходів.

На звітне засідання методичної комісії у формі форуму було запрошено практичного психолога, голів інших методичних комісій, майстрів та викладачів, які самостійно брали участь чи готували учнів до участі в конкурсах. Відбувся широкий обмін досвідом.

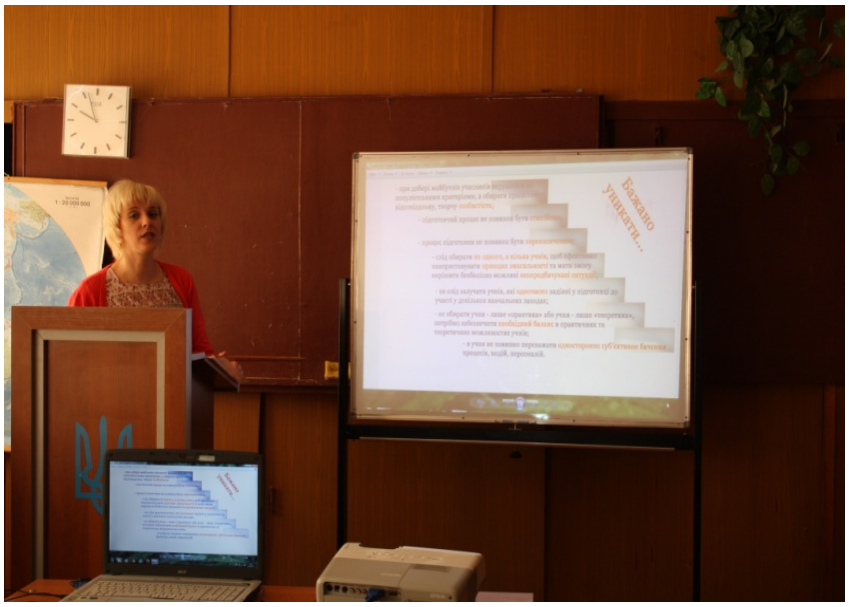

Проектна взаємодія дозволила проаналізувати найбільш «болісні» помилки, які були допущені при підготовці учнів, проторувала шлях подолання психологічних перешкод. Учасниками форуму були розроблені конкретні методичні поради з організації як спільної з педагогом, так і самостійної діяльності учня. Педагогам, які брали участь у конкурсах самостійно, було надано методичну допомогу в аналізі сильних та слабких сторін їхньої участі.

Результати роботи проекту форуму з педагогічного питання **«Які форми роботи доцільно обирати для підготовки учнів до участі у конкурсах, олімпіадах, змаганнях?»**

Робота на результат – це копітка систематична комплексна праця педагога, учня і всього педагогічного колективу. Лише за умови оптимізації та інтенсифікації зусиль сторін постає можливим досягти успіху. Які ж фактори впливають на перемогу у конкурсах, змаганнях, олімпіадах? Як правильно організувати підготовку учня в урочний та у позаурочний час? Як допомогти йому подолати психологічний дискомфорт, хвилювання, острах поразок? Відповіді на ці та інші важливі питання було знайдено за результатами форум, який було проведено членами методичної комісії гуманітарних дисциплін, «Захисту Вітчизни», фізичної культури.

Проведення подібних засідань супроводжується використанням мультимедійного оснащення в режимі відкритого доступу, що надає йому схожості зі справжнім он-лайн веб-форумом. Висунуті пропозиції, ідеї, думки педагогів одразу ж записувалися та проектувалися на екран. Таким чином, отримавши інтерактивну дошку, педагоги побачили динаміку процесу та мали протягом всього форуму перед очима загальну картину методичного засідання, хід його, можливі варіанти відповідей на проблемні питання тощо.

Таким чином, методичній комісії вдалося реалізувати в одному проекті кілька організаційних, методичних, наукових питань, а саме:

- організація **спільної** роботи методичної комісії над питаннями проекту;
- втілення у практику проведення засідання методичної комісії **інноваційних методів** (мозкового штурму, дерево рішень, інформаційних технологій, проектної, діалогової взаємодії, форуму, «круглого столу» тощо).
- участь **всіх педагогів** у науково-методичній роботі з проблемного питання підготовки учнів до обласних олімпіад, конкурсів, змагань;
- розробка **методичних рекомендацій** з ознайомленням педагогічних працівників з рішеннями форуму в методичному кабінеті.

Як підсумок роботи, нижче наводимо таблицю, в якій представлені результати роботи проекту-форуму, а саме конкретні методичні рекомендації у вигляді порад. Цінним є те, що виведена методика апробована на практиці неодноразово. Комплексне наслідування цим порадам дає змогу отримувати кращі результати участі в обласних конкурсах, змаганнях, олімпіадах, чи хоча б, бути впевненими у продуктивності процесу підготовки.

Сім сходинок до успіху
(методичні поради щодо підготовки переможців)

Методичні поради	Чого слід уникати
1. необхідно скласти **план** підготовчого процесу;	1. при доборі майбутніх учасників керуватися **не популістськими критеріями**, а обирати працелюбну, відповідальну, творчу **особистість**;
2. робота повинна бути **цілеспрямована**, **систематична**;	2. підготовчий процес не повинен бути **стихійним**;
3. слід добирати доцільні з методичної точки зору **форми та методи** роботи з учнями;	3. процес підготовки не повинен бути **перенасиченим**;
4. враховувати при цьому **індивідуальні** та **природні задатки** й **здібності** учнів, їхні вікові, психологічні та статеві відмінності;	4. слід обирати **не одного, а кілька** учнів, щоб ефективно використовувати **принцип змагання** та мати змогу вирішити безболісно можливі непередбачувані ситуації;
5. теоретичний матеріал слід постійно закріплювати **практичним тренінгом** на рівні вмінь та навичок учнів;	5. не слід обирати учнів, які **одночасно** задіяні у підготовці до участі у декількох навчальних заходах;
6. психічно націлювати учнів на досягнення кращого **результату**;	6. не обирати учня – лише «практика» або учня – лише «теоретика», потрібно забезпечити необхідний **баланс** в практичних та теоретичних можливостях учнів;
7. задіювати **практичного психолога** для надання доцільної допомоги в діяльнісному процесі.	7. В учня не повинно переважати **одностороннє суб'єктивне бачення** процесів, подій, персоналій.

З практичними рекомендаціями були **ознайомлені** педагогічні працівники в методичному кабінеті – кузні педагогічного мистецтва та творчості. Поради з обох стовпчиків визвали жваву дискусію серед педагогів: багато хто доповнював надбання власними зауваженнями, хтось вибрав з усіх рекомендацій цінне зерно для власного опрацювання, але байдужих не залишилося.

Ми вважаємо, використання інноваційних форм проведення засідань методичних комісій хоча й не є академічною вимогою, проте виступає

засобом інтенсифікації роботи, насичення процесу методичної діяльності творчістю, натхненням і, як результат, – зростанням якісних показників педагогічної майстерності колективу, про що свідчать зведені діаграми показників (мал. 12).

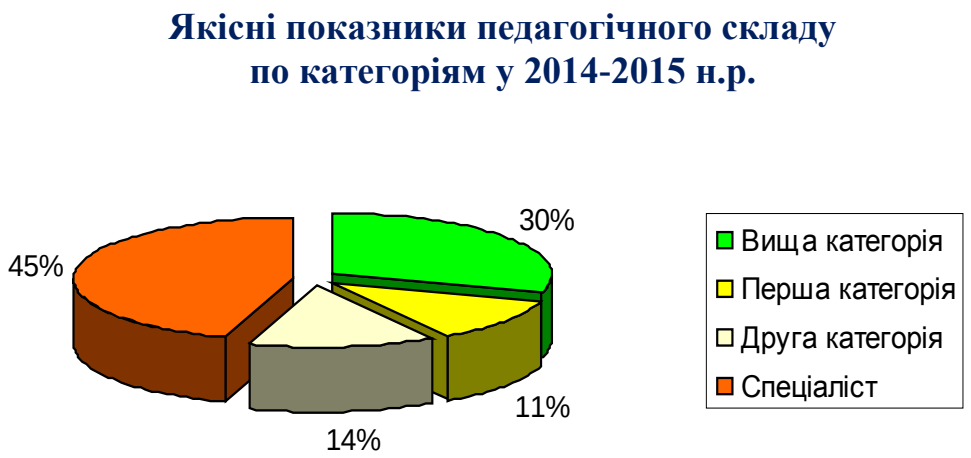

Мал. 12. Порівняльні діаграми якісного складу педагогів центру.

ВИСНОВКИ

Проведене багатоаспектне дослідження стану організації науково-методологічної діяльності ДНЗ «Мелітопольський будівельний центр професійно-технічної освіти» надало змогу проаналізувати не лише перспективи розвитку навчального закладу за обраним напрямком, а й виокремив існуючі недоліки методичної роботи центру, окреслив прогнозовані шляхи подолання кризових явищ та помилок, допущених педагогами. Колектив навчального закладу у формі діалогової проектної взаємодії працював над актуальними проблемними питаннями підготовки учнів до участі в обласних освітніх заходах та спортивних змаганнях. Результатом цього проекту стало продукування конкретних методичних порад щодо підготовки учнів – потенційних переможців. Цінним аргументом на користь створеної методики виступають неодноразові перші та призові місця, що їх займають учні та педагоги, в олімпіадах, конкурсах, змаганнях.

Так, у 2015 році у II етапі XIV Всеукраїнського конкурсу учнівських творчих робіт, присвяченого Шевченківським дням, у номінації «Історія України та державотворення» наставник викладач-методист Казачанська І.Я. привела учасницю Бакуліну Д. до першого місця. Обласна учнівська олімпіада з всесвітньої історії у 2015 році принесла нову перемогу центрові – учасник Россолов О. впевнено зайняв перше місце (педагог-наставник – викладач-методист Казачанська І.Я.). Ці лідери були підготовлені до участі відповідно до «Методики підготовки переможців».

Спортивне життя центру базується на принципах природовідповідності, врахування індивідуальних фізіологічних потреб та особливостей кожного учня. Саме у такому контексті стало можливим зайняття перших місць дівчатами та юнаками у зональних змаганнях серед учнів професійно-технічних навчальних закладів міста з волейболу, стрітболу, настільного тенісу, других місць з шахів та шашків (керівники – викладачі Походенко О.Р., Кущ О.М.).

Методична допомога майстру виробничого навчання Солянику О.В. та викладачу-методисту Джерелейко Л.В. зробила можливим продуктивну участь учнів у Обласному конкурсі профмайстерності за професією маляр, штукатур Мартьянова А. та Кирданя А., який зайняв перше місце у вказаному заході.

У 2014 році майстер виробничого навчання Тітова Г.О. приймала участь в Обласному конкурсі профмайстерності за професією лицювальник-плиточник, де посіла перше місце.

Учениця за професією перукар, манікюрник, педикюрник Меркулова Д. здобула перемогу у Всеукраїнському етапі VI Міжнародного конкурсу перукарського мистецтва «Зірка Estel – 2014» та представляла Україну в м. Санкт-Петербург (майстер в/н – Шерганова О.А.).

Вагомим показником наявності позитивної мотивації до розвитку, науковості та інноваційності є неодноразова участь педагогів у Міжнародних

освітянських заходах. У 2014 році навчальний заклад було представлено на Шостому освітньому форумі «Інноватика в сучасній освіті» науковим дослідженням (автори – Єременко В.М., Шерганова О.А.).

У 2015 році педагоги Єременко В.М., Мирошниченко О.Я., Шерганова О.А. взяли участь у Шостій міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2015». До уваги було представлено методичні рекомендації з професії та наукове дослідження стану інформатизації навчального закладу.

Методична робота навчального закладу складається з діяльності кожного педагога. Кожний в змозі привнести до всього загалу методичного досвіду навчального закладу власні здобутки. Не повинно залишатися інертних педагогів, потяг до нових знань, пошук новаторських педагогічних ідей повинен стати вирішальним на шляху до розвитку всієї системи професійно-технічної освіти. Саме такі принципи – інноваційності, інтерактивності, інформатизації, постійного розвитку особистості учнів й самого себе – піднімуть показники якості освіти в Україні до рівня високих міжнародних стандартів.

Гугніна Г.Г., методист ДНЗ «Запорізький будівельний центр професійно-технічної освіти»;
Євдощенко Н.П., викладач ДНЗ «Запорізький будівельний центр професійно-технічної освіти»;

Освіта в Україні перебуває в стані постійного оновлення, базується на наукових засадах гуманізму, що викликає необхідність розв'язання змін у начально-виховному процесі. Важлива роль в ньому безперечно належить організації методичної роботи, мета якої - розвиток особистості педагога, його професійної компетентності розуміння, соціокультурної й освітньої ситуації.

Головною метою «Запорізького будівельного центру ПТО» є підготовка і випуск висококваліфікованого, конкурентоспроможного робітника, якого потребує сучасний ринок праці. Щоб підготувати таких робітників, наш педагогічний колектив працює за багатьма напрямками, серед яких виділяє методичну роботу.

Методична робота в центрі здійснюється на підставі Закону України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», наказу МОН України від 12.12.2000 № 582 «Про удосконалення методичної роботи в системі професійно-технічної освіти», методичних рекомендацій НМЦ ПТО у Запорізькій області.

Методична робота в закладі, центром якої є обладнаний за сучасними вимогами методичний кабінет, заснована на досягненнях науки та передового педагогічного досвіду, системі аналітичної, організаційної, діагностичної, пошукової, дослідницької, науково-практичної, інформаційної діяльності з метою вдосконалення професійної компетенції педагогічних працівників і підвищення ефективності навчально-виховного процесу.

Схема методичної роботи

Діяльність колективу спрямована на виконання таких завдань:

- організація безперервного вдосконалення фахової майстерності та підвищення професійної компетентності педагогічних кадрів, підготовка їх до атестації;
- проведення методичних заходів (педагогічних читань, семінарів, круглих столів, нестандартних педагогічних рад, майстер-класів тощо), спрямованих на розвиток творчих можливостей педагогів;
- організаційно-методична допомога у розвитку педагогічної творчості, експериментально-дослідницькій роботі, впровадженні передового досвіду, педагогічних технологій, забезпечення органічного взаємозв'язку загальноосвітньої та професійної підготовки учнів;
- організація роботи методичних комісій, творчих груп;
- інформаційне забезпечення педпрацівників щодо проблем освіти: педагогіки, психології, науки й перспективного педагогічного досвіду;
- проведення інформаційно-пошукової роботи, створення картотек, банків педагогічної інформації тощо;
- створення комплексно-методичного забезпечення предметів і професій;
- організація роботи з обдарованими дітьми через залучення їх до науково-дослідницької роботи, підготовку та проведення олімпіад з базових дисциплін, конкурсів професійної майстерності;
- аналіз стану викладання предметів і професійної підготовки;
- моніторинг навчальних досягнень учнів.

2. Алгоритм роботи та шляхи реалізації методичної проблеми

Педколектив ДНЗ «Запорізький БЦПТО» три роки працює над проблемною темою «Активізація творчого потенціалу педагогічного колективу: пошук найбільш раціональних умов, форм і методів навчально-виховного процесу, формування в підростаючого покоління толерантності» .

Педагогічний колектив виділив такі основні етапи роботи над методичною темою:

I етап — підготовчий. Виявлення проблеми, обґрунтування її актуальності (2012-20 ІЗрр).

На ІМН у серпні 2012 року було затверджено план роботи за єдиною методичною темою центру, були надані рекомендації головам МК щодо планування роботи комісій на рік з урахуванням питань, які б дозволили розкрити методичну тему. Кожен педагог працює над індивідуальною методичною проблемою, для успішної роботи над якою були надані рекомендації та індивідуальні консультації. На засіданнях МК обговорювалися плани самоосвіти. Для успішної роботи над темою бібліотекарем була підібрана література та створений відповідний розділ в каталозі бібліотеки.

II етап - опанування науково-теоретичними основами даної теми (2012-2013 роки).

Були проведені заходи, що дали можливість колективу ознайомитися з такими питаннями: поняття «толерантність», історія виникнення даного терміну, Декларація принципів толерантності, педагогіка толерантності, соціальний аспект толерантності, толерантність у сучасному суспільстві, види толерантності та актуальність цієї проблеми на сьогодні, питання толерантності у виховній роботі з підлітками. Була проведена дискусія про те, як активізувати творчий потенціал педагогічного колективу та розвивати творчі здібності в учнів.

III етап - упровадження в навчально-виробничий та виховний процес єдиної методичної теми (2013-2015 роки).

Кожен рік педагоги проводять відкриті уроки, позакласні заходи, виховні години, майстер-класи, беруть участь у різних конкурсах. Це дає можливість застосовувати на практиці проблеми єдиної методичної теми.

IV етап - аналіз результатів, узагальнення досвіду роботи педколективу над методичною темою (2013-2016 роки).

На цьому етапі роботи проводимо підсумкові конференції, ярмарки педагогічних ідей, педагоги, що атестуються, узагальнюють досвід роботи. Ведеться робота по розповсюдженню ППД.

3. Форми методичної роботи

3.1 Інноваційні підходи до організації та проведення педагогічної ради

Однією з форм науково-методичної роботи та управління навчальним закладом на демократичних засадах є педагогічна рада.

Засідання педагогічної ради проходять згідно річного плану роботи центру та в разі потреби. Останнім часом ми змінюємо підхід до організації та засідань педагогічної ради, застосовуючи нетрадиційні форми проведення.

У грудні 2012 року відбулася педрада з елементами тренінгу (ділова гра «Тест на толерантність»), в ході якої педагоги перевірили себе на толерантність, відповіли на питання анкети «Індекс толерантності».

У березні 2013 року на педраду виносилось питання: «Реалізація принципу індивідуального підходу в навчально - виховному процесі». Педагоги постаралися дати відповідь на питання: «Як працювати на уроці з усією групою і одночасно з кожним учнем?».

Були проведені проблемні педради: «Шляхи реалізації виховної функції уроку як засіб розвитку особистості через взаємодію учасників педагогічного процесу» (жовтень 2013р.), «Авторитет педагога» (березень 2014р.) з використанням інтерактивних вправ. На педраду в червні кожного року виносились питання «Підсумки аналізу стану впровадження в практику науково-методичної теми, над якою працює центр» та «Звіт про роботу методичного кабінету.»

У грудні 2014 р. проведена педрада-семінар «Інноваційні технології: впровадження ефективного педагогічного досвіду».

3.2 Робота методичних комісій

Методичні комісії допомагають педагогам удосконалювати форми і методи навчання і виховання учнів. Діяльність методичних комісій безпосередньо впливає на підвищення якості навчання і виховання учнів, ефективність застосування сучасних форм і методів навчання; професійний ріст і методичну майстерність педагогічних працівників; впровадження досягнень педагогічної науки і передового досвіду в навчально-виховний процес.

У нашому навчальному закладі діють сім методичних комісій. Як приклад, приведемо роботу методичної комісії предметів «Фізична культура», «Захист Вітчизни», «Охорона праці» та «Правила дорожнього руху».

Комісія працює за темою: «Активізація творчого потенціалу педагогів. Диференційований підхід до навчання - передумова успішного підвищення якості знань, розвитку фізичних якостей учнів, процесу формування в підростаючого покоління патріотизму, готовності юнаків до служби в Збройних Силах України».

Уроки викладачів спрямовані на визнання індивідуальності учня та співпрацю, що відповідає вимогам особистісно-орієнтованого підходу, створення «ситуації успіху».

Викладачами підготовлені реферати та методичні розробки на різні теми для підвищення рівня викладання предметів. Чимало було підготовлено додаткових матеріалів для проведення уроків у друкованому та

електронному вигляді. Розроблена і запроваджена рейтингова система оцінювання учнів з предмету «Фізична культура».

Керівник фізичної культури, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, член Всеукраїнської методичної ради ПТНЗ Неткал Ольга Харитонівна взяла активну участь у підготовці та проведенні засідань Всеукраїнської методичної ради в м. Львів (2012 рік), в м. Чернівці (2013 рік), в м. Вінниця (2013 рік). Як голова методичного об'єднання викладачів та керівників фізичного виховання ПТНЗ Запорізької області виступала з доповідями про спортивно-масову роботу в регіоні та рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень учнів. У складі робочої групи Неткал Ольга Харитонівна брала участь у розробці навчальної програми з фізичної культури для професійно-технічних навчальних закладів, яка рекомендована Міністерством освіти і науки України, лист №1/12-6294 від 05.08.2013 рік.

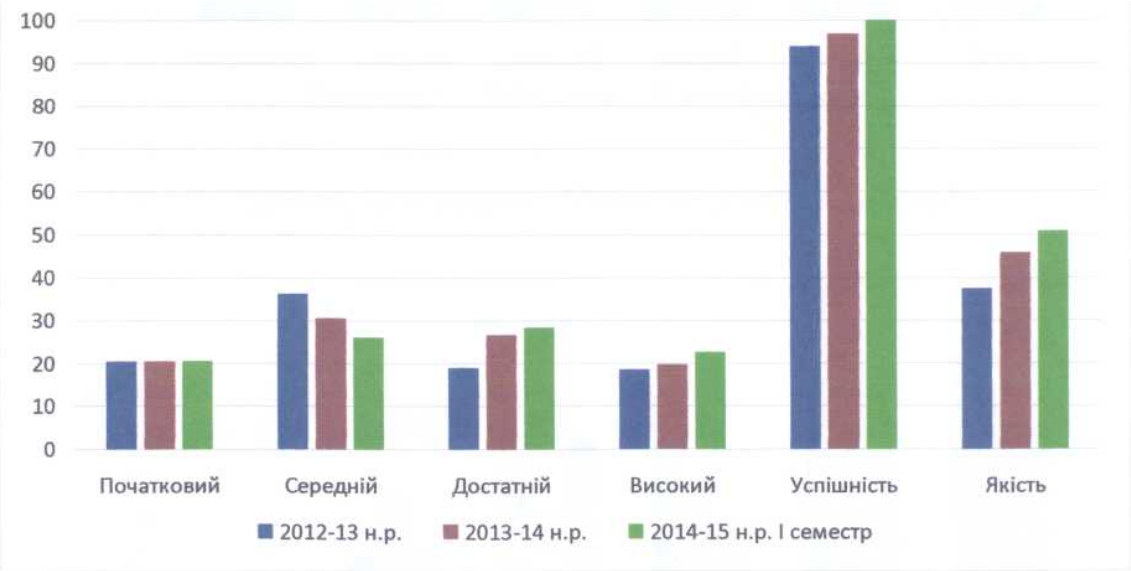

ми

У жовтні 2014 року - науково-практичний семінар-тренінг «Формування професійних компетентностей педагога».

У вересні 2012 року були проведені педагогічні читання «Толерантна педагогіка - основа гуманізації освітнього процесу».

У січні 2014 року відбулися педагогічні читання «Вибір оптимального поєднання методів навчання».

У січні 2013 року відбулося засідання «Педагогічної вітальні», на якій педагоги обговорювали питання про форми і методи впровадження педагогіки толерантності у виховний процес.

У травні 2014 р. проведено круглий стіл на тему: «Від педагогіки добра до вершин педагогічної майстерності».

Січень 2015 рік - «Ярмарок педагогічних ідей».

4. Інноваційна діяльність. Розповсюдження ППД

Підвищенню професіоналізму педагогів сприяють різні форми інноваційної роботи. Результатом творчого пошуку є впровадження в практику роботи нових інноваційних технологій, форм і методів навчання та виховання.

В арсеналі педагогічних працівників центру - технологія особистісно-орієнтованого навчання, проектні технології, ІКТ, технологія розвитку критичного мислення, технологія співпраці, навчально-ігрові та модульні технології. В останні роки все більше використовуються нетипові уроки, які відрізняються структурою та способами їх проведення.

Урок-змагання з використанням ІКТ провела Зазеріна Т.В., викладач математики, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист. На своїх уроках вона використовує інноваційні технології тільки в тому разі, якщо вони є методично виправданими. Найчастіше проводить роботу в парах та малих групах на різних етапах уроку. На кожному уроці пропонує учням матеріал, зібраний в тематичних папках: картки-путівники і цікаві усні вправи, і задачі за малюнками, таблиці, схеми, серія завдань «Знайти помилку», складені за темою вікторини, кросворди тощо.

Урок-дослідження - Симоненко Т.В., викладач фізики, спеціаліст вищої категорії, старший викладач.

Урок-дослідження - Грибенюк Г.В., викладач української мови і літератури, спеціаліст вищої категорії, старший викладач.

Урок-інтерв'ю Євдощенко Н.П., викладач історії, спеціаліст вищої категорії, старший викладач. Викладач Євдощенко Н.П. вважає, що інновації не виникають самі собою, а є результатом пошуків аналізу узагальнення педагогічного досвіду. Як викладач історії вона розуміє, що інновація це не просто новий підхід до традиційного, а на основі цього створення якісного нового. Поряд з такими видами роботи, як робота з документами та текстом, вона пропонує і такий метод як інтерв'ю з очевидцем, що дає можливість учням познайомитися з людиною, яка пережила історичну подію, або, якщо

це родич, довести, що історія жива і розвивається навколо нас. Дати нагоду самостійно підготувати запитання для інтерв'ю, знайомити учнів з реальними подіями, дати можливість спілкуватися з представниками старшого покоління, навчитися підсумовувати зібрані факти, практикувати історичний підхід у пошуку інформації.

Урок-вітальня, урок-подорож - Барінова В.В., спеціаліст вищої категорії, старший викладач. Викладач вважає, що учень - це особистість, у якої мають бути сформовані всі ключові компетентності. В сучасних умовах учень не повинен бути пасивним приймачем інформації, він - співавтор уроку, учасник в його підготовки і проведення.

Урок-гру з виробничого навчання провела майстер виробничого навчання І категорії з професії «Оператор комп'ютерного набору; секретар керівника» Недавня Т.О.

Тесленко Н.В., майстер виробничого навчання ІІ категорії, Маркелова Л.І., майстер виробничого навчання І категорії, Ляшенко В.В., майстер виробничого навчання І категорії, провели відкриті уроки з використанням ІКТ, інтерактивних вправ, гри.

У лютому 2014 року на базі ДНЗ «Запорізький БЦПТО» пройшов обласний семінар викладачів української мови та літератури, в ході якого викладачі української літератури та історії Грибенюк Г.О., Гордієнко Н.В., Євдощенко Н.П. провели відкритий позакласний захід «Його ім'я живе в серцях не тільки українців», присвячений 200-річчю від дня народження Т.Г. Шевченка. Викладачі показали, що Шевченко сучасний для всіх поколінь, його цінують і поважають не тільки в Україні.

Важливим етапом організації системи науково-методичної роботи є пошук раціональних форм і методів залучення педагогів до науково - дослідницької роботи. Впроваджено в роботу нові педагогічні ідеї: анкетування, тестування, інтерактивні вправи, майстер - класи, конкурси та інше.

Проведені конкурси на кращу тематичну презентацію уроку виробничого навчання з професій «Електрогазозварник» та «Штукатур; маляр; лицювальник-плиточник» та на кращу методичну розробку уроку виробничого навчання, конкурс портфоліо. Творчим колективом, у складі старшого майстра Шаповалової З.Б. та майстрів Буцик Л.В., майстер І категорії, Кулагін Ю.А., майстер ІІ категорії, Беккер Г.А., майстер І категорії та Шахрайчук Л.І., створено 13 навчальних фільмів з будівельних професій тривалістю від 2 годин до ЗО секунд. Фільми використовуються на уроках теоретичного, виробничого навчання та з метою профорієнтації. Навчальні фільми «Обклеювання обштукатурених поверхонь вініловими шпалерами» та «Технологія нанесення декоративних покриттів на основі сухих сумішей» посіли третє місце в обласному конкурсі, а фільм «Обробка раніше обштукатуреної поверхні декоративним покриттям СТ-35» - перше місце в обласному конкурсі.

Майстри виробничого навчання для використання на уроках та профорієнтаційній роботі підготували портфоліо з професій «Штукатур», «Лицювальник-плиточник», «Маляр», «Машиніст крана (кранівник)», «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування», «Електрогазозварник».

Однією з ефективних форм розповсюдження власного педагогічного досвіду є майстер-клас. У І семестрі 2013-2014 року було проведено п'ять майстер-класів майстрами виробничого навчання:

- майстер-клас з професії «Штукатур» на тему «Нанесення покращеної тонкошарової штукатурки на цегляну поверхню» був проведений майстром виробничого навчання І категорії Буцик Л. В.;
- майстер-клас з професії «Штукатур» на тему: «Способи нанесення декоративної тонкошарової штукатурки», який провела майстер виробничого навчання Шахрайчук Л. L;
- майстер-клас з ч професії «Лицювальник-плиточник» на тему «Облицювання вертикальної поверхні глазурованою керамічною плиткою на клеючі суміші» провів майстер виробничого навчання 2 категорії Кулагін Ю. А.;
- майстер-клас з слюсарної справи на тему «Виготовлення металевої троянди» провів майстер виробничого навчання 1 категорії Дяченко Л. L;
- майстер - клас з професії «Оператор комп'ютерного набору; секретар керівника (організації, підприємства, установи)» на тему «Створення презентації в програмі Microsoft PowerPoint 2007» провела майстер виробничого навчання 2 категорії Дунаєвська О.В.

Усі майстер-класи супроводжувалися електронними презентаціями. Методичні розробки, підготовлені за матеріалами майстер-класів, були надані до НМЦ ПТО.

Методичка, створена майстром виробничого навчання ІІ категорії Дунаєвською О.В. «Створення презентації в програмі Microsoft PowerPoint 2007», направлена до НМЦ ПТО для використання педагогами області.

В І семестрі 2014-2015 навчального року майстер-класи були проведені викладачами:

- Іващенко С.Г. (спеціаліст вищої категорії, старший викладач) - «Створення електронних підручників»;
- Попель О.А. (спеціаліст вищої категорії, викладач-методист) - «Проведення програмованих консультаційно-перевірочних тестів»;
- Міщенко С.Г. (спеціаліст вищої категорії, викладач-методист) - «Використання різних методів і форм з метою покращення якості підготовки конкурентноспроможного робітника»;
- Зазеріна Т.В. (спеціаліст вищої категорії, викладач-методист) - «Розвиток самостійності учнів та їх творчого мислення».

Педагоги обмінювалися досвідом роботи, впроваджували в педагогічну діяльність свої методичні ідеї.

Методичні розробки були надані до НМЦ ПТО в Запорізькій області для подальшого використання колегами.

Викладач математики, спеціаліст вищої категорії Зазеріна Т.В., атестуючись на присвоєння педагогічного звання «Викладач - методист», розробила методичні рекомендації «Пошук нових форм та методів викладання з метою самореалізації учнів», які знаходяться в НМЦ ПТО у Запорізькій області та Запорізькому обласному інституті післядипломної педагогічної освіти.

Викладачі української літератури та історії Грибенюк Г.О., Гордієнко Н.В., Євдощенко Н.П методичну розробку позакласного заходу розмістили на сайті http://metodportal.com/, що підтверджено сертифікатом, та надали до НМЦ ПТО в Запорізькій області для подальшого використання колегами.

Методична розробка уроку «Кранові муфти» викладача спецдисциплін, спеціаліста вищої категорії, викладача-методиста Міщенко О.В. посіла третє місце в конкурсі журналу «Профтехосвіта».

Методична розробка уроку «Програми обробки графічних зображень» викладача спецдисциплін, спеціаліста вищої категорії, старшого викладача Іващенко С.Г. посіла третє місце в конкурсі від журналу «Профтехосвіта».

Методична розробка позакласного заходу «Пишаємося своєю професією» старшого викладача, спеціаліста вищої категорії Євдощенко Н.П. та майстра виробничого навчання другої категорії посіла третє місце в конкурсі від журналу «Профтехосвіта».

На огляд-конкурс «Панорама творчих уроків - 2015» видавництва «Шкільний світ» у 2014-2015 навчальному році подали методичні розробки викладачі Аратова В.П., спеціаліст І категорії - урок-ділова гра з теми «Розмова з представником фірми по телефону. В готелі. Придбання квитка на літак», Барінова В.В., спеціаліст вищої категорії, старший викладач, методична розробка виховної роботи на тему «Для чого ти живеш?».

У 2012-2013 навчальному році отримав друге місце в конкурсі на кращого майстра виробничого навчання з професії «Лицювальник-плиточник» майстер в/н І категорії Кулагін Ю.А.

На базі ДНЗ «Запорізький БЦПТО» проводяться відкриті міжрегіональні курси підвищення кваліфікації, ста жирування та володіння новітніми технологіями майстрів виробничого навчання з будівельних професій. Методичний кабінет надає допомогу в проведені цих курсів. Професійний рівень наших майстрів в/н дозволяє навчати майстрів в/н з інших ПТНЗ. За останні три роки навчання пройшли 67 педагогічних працівників.

Створення власної системи навчання є однією з форм самореалізації педагога. Виявлення, вивчення, узагальнення і розповсюдження перспективного педагогічного досвіду є одним із напрямів роботи

Упродовж останніх трьох років узагальнено досвід педпрацівників: методичного кабінету.

№ з/п	П.І.Б. педагога	Фах	Проблемне питання
1.	Зазеріна Тетяна Василівна	викладач математики	Пошук нових форм та методів викладання з метою самореалізації учнів
2.	Євдощенко Ніна Петрівна	викладач історії та основ права	Формування національної самосвідомості учнів
3.	Неткал Ольга Харитонівна	викладач фізичного виховання	Г армонійний розвиток фізичних можливостей учнів, віднесених до спеціальної медичної групи
4.	Попель Олександр Анатолійович	викладач фізичного виховання та Захисту Вітчизни	Педагогічні умови формування готовності юнаків до служби в Збройних Силах України
5.	Іващенко Світлана Г еоргіївна	викладач спеціальних дисциплін	Розробка навчальних та контролюючих комп'ютерних програм
6.	Міщенко Олена Володимирівна	викладач спеціальних дисциплін	Гуманізація і толерантність у технології особистісного орієнтованого навчання
7.	Грибенюк Г алина Олексіївна	викладач української мови та літератури	Розвиток творчих здібностей учнів на уроках та в позакласній роботі
8.	Симоненко Тетяна Валентинівна	викладач фізики	Розвиток творчих здібностей з метою підвищення ефективності уроку
9.	Барінова Валентина Василівна	викладач світової літератури та етики	Створення комфортних умов форм і методів навчального виховного процесу, формування учнів толерантності
10.	Буцик Людмила Василівна	майстер в/н І категорії	Навчаючи - виховуй
11.	Маркелова	майстер в/н І	Форми і методи

	Лілія Іванівна	категорії	виховання любові до професії у процесі підготовці сучасного робітника
12.	Дунаєвська Олена Вікторівна	майстер в/н ІІ категорії	Нестандартні методи навчання
13.	Ляшенко Валентина Василівна	майстер в/н І категорії	Формування мотивації навчальної діяльності під час виробничої практики
14.	Недавня Тетяна Олександрівна	майстер в/н І категорії	Виявлення і розвиток індивідуальних здібностей учнів як засіб формування особистості

Результатом інноваційної освітньої діяльності стала участь педагогів центру у проведені вебінарів. Старший майстер Шаповалова З.Б. презентувала досвід роботи на всеукраїнському вебінарі з теми «Форми і методи роботи старшого майстра в сучасних умовах виробничих відносин». Викладач Попель О.А. - «Використання сучасних комп'ютерних технологій на уроках (програма MyTestX - система програм для створення й проведення комп'ютерного тестування, збору й аналізу їх результатів)».

Викладач, спеціаліст вищої категорії, Іващенко С.Г. та майстер в/н ІІ категорії Дунаєвська О.В., які є сертифікованими інструкторами, пройшли курс IT Essentials з 7 учнями з групи № 1 за професією «Оператор комп'ютерного набору; секретар керівника» в 2013- 2014 навчальному році отримали сертифікати з міжнародної мережної академії Cisco.

5. Самоосвіта - одна із складових неперервної освіти педагога. Підвищення педагогічної майстерності

Самоосвіта знаходиться в тісному взаємозв'язку з роботою методичного кабінету і є частиною системи науково-методичної роботи. Результатом системного підходу до організації науково-методичної роботи є оволодіння педагогами знаннями, уміннями і навичками відповідно до новітніх досягнень науки і практики, накопичення досвіду роботи, створення власних методичних систем і розробок. Основна форма самоосвіти - це вивчення сучасної науково-методичної та психолого-педагогічної літератури. Великі можливості для самоосвіти з'явилися з розвитком мережі Інтернет та інших видів електронних інформаційних ресурсів. Велике значення для самоосвіти має спілкування з колегами. Саме через спілкування відбувається засвоєння знань, більш глибоке їх розуміння, встановлення зв'язку з іншими явищами й поняттями,

розкривається досвід упровадження сучасних технологій.

Кожен педагогічний працівник має власну методичну папку та портфоліо, в яких зберігаються кращі методичні розробки та методичні матеріали. Всі вони знаходяться в методичному кабінеті і доступні для ознайомлення будь-якому викладачеві чи майстру в/н. Таким чином, досвід роботи не залишається надбанням лише однієї людини, а допомагає молодим колегам підвищувати фаховий рівень.

Особлива увага приділяється підвищенню педагогічної майстерності.

Курсова перепідготовка здійснюється згідно з перспективним планом.

Відвідуючи курси, педагоги виконали роботи, в яких узагальнили матеріали за індивідуальними методичними темами, поділилися досвідом своєї роботи. Кожен викладач та майстер звітував про проходження курсів та підготовку атестаційних матеріалів на засіданні методичних комісій.

Проходження курсів підвищення кваліфікації:

2012- 2013 рік - 5 педпрацівників;

2013- 2014 рік - 9 педпрацівників;

2014- 2015 рік - 11 педрацівників.

Майстри виробничого навчання ДНЗ «Запорізький БЦПТО» Дунаєвська О.В. і Недавня Т.О. проходили навчання на курсах «Оператор комп’ютерної обробки інформації» в місті Києві та отримали сертифікат зі спеціальності.

У 2013-2014 навчальному році Іващенко С.Г. пройшла тренінг «Дидактичне проектування електронних програмно-педагогічних засобів навчання».

У 2014-2015 навчальному році Іващенко С.Г. пройшла тренінг «Робота з інформаційної системи «Парус»».

Атестація педагогів центру також здійснюється згідно перспективного плану. За останні 3 роки атестацію пройшли 40 педрацівників.

У ході атестації вивчається досвід роботи педагогів шляхом відвідування уроків, співбесід, анкетування учнів, батьків, колег; педагоги проводять відкриті уроки, на яких були присутні члени атестаційної комісії центру, викладачі ПТНЗ області та методисти НМЦ ПТО у Запорізькій області.

Викладачі та майстри виробничого навчання постійно відвідували обласні семінари та заходи, брали участь у дискусіях та обговореннях нагальних педагогічних проблем.

беруть участь у багатьох обласних та всеукраїнських конкурсах, що дає змогу проявити їхні творчі здібності.

Участь в обласному етапі конкурсу учнівської творчості

«Об'єднаймося ж, брати мої»

№ з/п	Прізвище, ім'я учня	Група	Номінація	Місце	Викладач
2012-2013 н.р.					
1	Христич Кристина	**8**	Історія України та державотворення	**2**	Грибенюк Г.О.
2	Веселкова Анастасія	**8**	Українська література	**2**	Грибенюк Г.О.
2013-2014 н.р.					
1	Гольтяпіна Карина	**1**	Історія України та державотворення	**5**	Євдощенко Н.П.
2	Ковальська Тетяна	**13**	Українська література	**11**	Г угніна Г.Г.
2014-2015 н.р.					
1	Мартиненко	**5**	Історія України та	**3**	Євдощенко

	Влад		державотворення		Н.П.
2	Яценко Карина	1	Українська література	1	Тюрина Т.М.

Участь в обласних олімпіадах

№ з/п	Прізвище, ім'я учня	Група	Предмет	Місце	Викладач
2012-2013 н.р.					
1	Міхєєв Г еоргій	8	Англійська мова	10	Арапова В.П.
2013-2014 н.р.					
1	Агєєв Дмитро	7	Математика	5	Зазеріна Т.В.
2	Г ольтяпіна Карина	1	Німецька мова	7	Семіхова С.Г.
Ц 2014-2015 н.р.					
1	Васін Валерій	5	Всесвітня історія	13	Грибенюк Г.О.
2	Кукарова Валерія	1	Англійська мова	7	Аратова В.П.

На виховання толерантності, як запоруки побудови демократичного, стабільного громадянського суспільства, патріотизму, національної свідомості спрямована і виховна робота педагогічного колективу.
Постійно проводяться відкриті виховні години, позакласні заходи, тематичні лінійки та військово-спортивні свята.

7. Оснащення та інформаційне забезпечення методичного кабінету

Оснащення і оформлення методичного кабінету центру створює необхідні умови для ефективної підготовки викладачів і майстрів виробничого навчання до занять та позаурочних заходів, індивідуальної методичної роботи і самоосвіти, а також для проведення масових методичних заходів. Його оснащення включає: робоче місце методиста; робоче місце для викладачів та майстрів виробничого навчання; секційні шафи, стелажі та стенди для розміщення сконцентрованих у методичному кабінеті матеріалів довідково-інформаційного фонду; необхідні технічні засоби (комп'ютер, принтер, телевізор, Б\Т), два мультимедійні центри, біндер, підключено мережу Інтернет).

Для оперативного використання в методичному кабінеті зосереджуються, систематизуються і експонуються такі матеріали: директивно-нормативні та інструктивно-методичні матеріали (закони, положення, інструкції, інструкційно-методичні листи, рекомендації тощо); література та періодика з проблем навчання, виховання, психології, комплекти навчально-програмної документації з усіх професій; документація

з питань організації навчально-виховної роботи (план роботи навчального закладу, зразки плануючої та звітної документації викладача та майстра виробничого навчання, паспорт комплексно-методичного забезпечення, плану роботи кабінету, майстерні, гуртка тощо); документація з питань методичної роботи (плани роботи педагогічної ради, методичних комісій, тематика педагогічних читань, конференцій, графік проведення відкритих уроків, графік внутрішньо-училищного контролю); методичні матеріали та дидактичні посібники, створені в навчальному закладі (матеріали відкритих уроків, доповіді, реферати, методичні розробки викладачів і майстрів виробничого навчання, матеріали предметно-методичних тижнів, виховних заходів тощо); інформаційні матеріали про кращий педагогічний досвід (картотека); стендові матеріали з оперативною інформацією, оголошення (про нові нормативні та розпорядчі документи, підготовку до педрад, педагогічних читань, конференцій, атестації тощо).

При методкабінеті організовані постійнодіючі і тимчасові виставки з метою поширення передового досвіду педагогічних працівників, пропагування результатів науково-дослідницької діяльності, новинок науково-методичної літератури, досягнень педагогіки, психології, техніки і технології.

Всі методичні матеріали оформлені систематизовані за окремими розря

М и

мебля

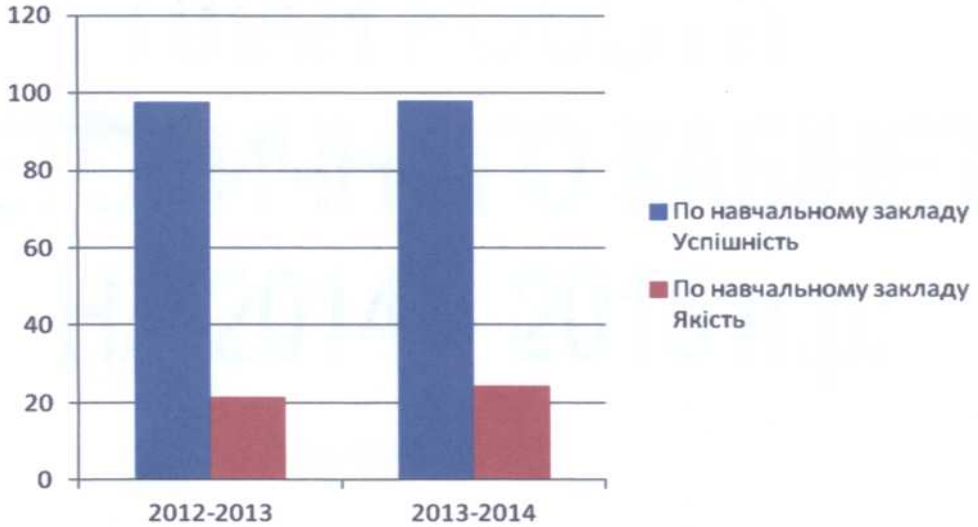

чної

майст у за

остан було

присв

я І

- почесне звання «Заслужений працівникУкраїни» - 1 педагогу.

Проте, незважаючи на досягнення, залишаються проблеми в роботі методичного кабінету:

- недостатня участь у Міжнародних освітянських заходах (фінансова проблема);
- не завжди можемо брати участь у вебінарах (у зв’язку з недостатніми технічними можливостями Інтернету);
- недостатньо сучасної комп’ютерної оргтехніки;
- не вистачає інформації на веб-сайті з методичної роботи;
- не всі педпрацівники мають власні блоги.

Успішність та якість знань учнів ДНЗ «Запорізький БЦ ПТО».